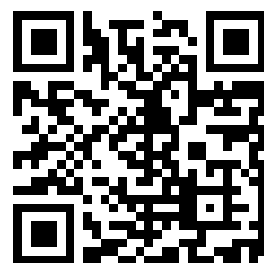

This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

GoogleTM books

<https://books.google.com>

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijk en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

GRIEVEN

gedaen maken , ende de Hoogh Mogende Heeren Staten Generaelder Vereenigde Nederlanden, overgegeven, uyt de naem, ende van wegen de Raden van Politie der Colonie van Suriname, ende onderhorige Distrieten van dien, als Principale geïnteresseerdens in deselve Colonie, mitsgaders van veele voornaeme, en meest gedistingueerde Ingeletenen, en Eygenaers van de Plantagien aldaer, *Concernerende het point van het onderhoud der Fortificatien, en het maken van Nieuwe ofte meerdere Versterkinge, Requiranten.*

Op ende Jegens

De Directeuren van de Societeyt van Suriname, Gerequireerdens.

HOOG MOGENDE HEEREN:

MEn kanby de introductie deses, alvorens te komen, tot het voorstellen der GRIEVEN selfs, niet verbergen, de waere vreugde, ende groote Satisfactie, dewelke men gekregen heeft, wanneer men uyt de Resolutie van U HO. MO. in dato den 21. November 1732. heeft gesien, dat U HO. *Introductie*

HO. MO. aen wien men het examen , en decisie van eene soo opereuse saeke , als deese , uyt consideratie van derselver veelvuldige occupation , door veele gewigtiger zaeken , niet had derven vergen , egther , tegens alle verwagtinge , sig selfs , soo met het examen , als met de decisie over dit werk , hebben gelieven te chargeren ; en men kan , en moet betuygen , dat de reeden van deselve vreugde , en satisfactie onder anderen is , dat men alle reden van confidentie heeft , dat deese zacke , dewelke een spoedige decisie , na haer aart , en natuur is vereyschende , door U HO. MO. op gronden van Regt , en Æquiteyt , spoediger , dan by eenig ander gesubordineert Collegie , zal werden getermineert.

Redenen Waerom men zich by deese borneert in de GRIEVEN over het point van het onderhoud der Fortificatien ende het maken van Nieuwe ofte meerdere Versterkinge.

Eerste Reden.

In de tweede plaatse kan men ook niet voor by , om aen U HO. MO. by de introductie deses voor te dragen de redenen , dewelke de Requiranten hebben bewogen , om de GRIEVEN , dewelke sy ingevolge van welgemelde U HO. MO. Resolutie in dato den 21. November 1732. de vrymoedigheyt neemen , om met schuldige eerbied aen U HO. MO. by dese voort te dragen , voor het jegenwoordige alleen te doen roulleren *over het point van het onderhoud der Fortificatien , ende het maken van nieuwe ofte meerdere versterkinge ;*

En deselve redenen beslaan daerinne , dat het voorz. point 'tgeene op sigh selfs wel is van de uytterste klaerheyt , egther wanneer het na deselvs importantie , met de nodige uytvoerigheyt werd voorgedragen , daer door ongevoeligh werd van die opereusheyt , dat wanneer men daer wilde byvoegen , alle de andere GRIEVEN , dewelke gallegueert zouden kunnen werden , men daer door een werk van een al te groote extensie , en volumineusheyt zoude voort brengen.

Tweede Reden.

Ende ten tweede , om dat het voorschreeve point *van het onderhoud der Fortificatien , ende het maken van meerdere Versterkinge* , boven deselvs importantie , een spoedige decisie , of determinatie vereyft , en men vervolgens heeft geconfidereert , dat het zoude weesen niet alleen ongevoegelyk , maer selfs tegens het Interest van de voorschreeve Colonie in het gemeen , en van de particuliere Ingesetenen in het bysonder , dat men met een point van soo veel gewigt , en importantie , en 't geene selfs boven dien soo veele acceleratie verreyft , als het voorschreeve point *der Fortificatien , en der meerder versterkinge* , zoude melleren alle de andere GRIEVEN , dewelke ten desen voorgedragen zoude kunnen werden , aengesien deselve schoon in haer selve mede in veelerley respecten important , egter van veel minder gewigte zyn , als het voorschreeve nu te meermalen gemelde point , waar van alleen de gansche behoudenis der Colonie dependeert , en deselve andere GRIEVEN , ook minder acceleratie , als dat soo even gemelde point vereyfschen ; en gelyk om alle deselve (soo men vertrouwt) solide redenen , de decisie , ofte determinatie van het voorschreeve point concernerende *de Fortificatien , en het maken van meerdere versterkinge* , met geen gratie kan ofte behoort te werden geretardeert door een wydtlopijge discussie van alle de andere GRIEVEN , dewelke alhier mede voortgebragt zoude kunnen werden , soo hoopt , ende , vertrouwt men , dat het zyn volkomene justificatie by U HO. MO. zal vinden , dat men zig ten desen eeniglyk , en alleen borneert in de discussie van het voorschreeve soo importante point , 't geen soo seer om een spoedige decisie roept , en 't welk van soo veele aengelegentheyt is , dat de gansche behoudenis van de Co-

Colonie daar van eeniglyk, en alleen afhangt, en dat vervolgens U HO. MO. het met stillwygen voor by gaan van de andere GRIEVEN ten deesen, niet zullen gelieven sodanig op te neemen, als of'er buyten dat voorschreeve soo importante point, geene andere GRIEVEN met fundament geallegueert zouden kunnen werden, maar in tegendeel voor een preuue van een goeden yver, en intentie van de Requiranten in deesen, om eerstelyk soo veel in hun vermogen is te zorgen voor de beveyliginge, en consequentelyk voor de behoudenisse van de Colonie, met intentie, om dan naderhand hunne GRIEVEN concernerende het stuk van de Regeringe aldaer, en andere saken van diergelyke natuur, waer van het floreren der Colonie af hangt onder het oog van U HO. MO. te brengen, waar toe men hoopt, dat, na dat het voorschreeve groote point door U HO. MO. zal wesen getermineert, voor de Requiranten een gevoegelyke weg, en gelegentheyd, open, en overig blyven zal,

Met deese korte præmissie nu toe tredende tot de verhandeling van het voorschreeve point, *van het onderhout der Fortificatien, ende het maken van nieuwe, ofte meerdere versterkinge*, soo zal men, om dezelve verhandelingen by deese met de mogelyke klaerheyt te doen, sig daer toe voorstellen de volgende ordre;

Voor eerst zal men succinctelyk aen wylen de bestendigheyt, en onverbreekelykheyt van U HO. MO. Octroy, aen de Ingesetenen van de voorschreeve Colonie, als een notabel privilege, en onveranderlyke wet goedgunstig verleent;

Ten tweede zal men daar op laten volgen een vertoogh van die respective articulen uyt den voorschreeve Octroye, dewelke aen de eene zyde doen zien de verpligtinge van de Ingesetenen en Eygenaers der Plantagien, ende de importante voordeelen by de Societeyt van de Colonie genoten werdende, en dewelke aen de andere zyde reciproquelyk aenwyfen de indispenfabele verpligtinge van de gemelde Societeyt, met opzigt tot de Fortificatien, en beveylinge vande Colonie;

Waer op mentenderden dan zal handelen van de observantie van de voorschreeve, respective Articulen, soo ten respecte van de Coloniërs, en Planters, als ten reguarde van de meer gemelde Societeyt;

Alle het welke men dan eyndelyk sal besluyten met het nodige vertoogh van alle de infallibele consequentien, dewelke uyt de vorige verhandelingen, met betrekkinge tot de voorschreeve Societeyt zullen bevonden werden te proflueren.

En om U HO. MO. volgens die voorgestelde ordre hoewel kortelyk, egther met nadruk, als de grond, waer op men zich in het vervolgh zal fundeeren, aen te wyfen, de bestendigheyt, en onverbreekelykheyt van U HO. MO. Octroy aen de Ingesetenen, en geïnteresseerdens in de voorschreeve Colonie verleent, soo verloekt men, dat U HO. MO. het zelve Octroy ten deesen gevogt *Sub. N. 1°.* onder hun oog gelieven te brengen, aengesien U HO. MO. by lecture van het zelve zullen bevinden, dat het zelve tot zyn naem en titul heeft, *Octroy, ofte Fundamenteele Conditien, onder dewelke haar HO. MO. ten besten en voordelen van de Ingesetenen deeser Landen, de Colonie van Suriname hebben doen vallen, in handen en onder de directie van de Bewinthebberen van de West-Indische Compagnie.* En wanneer men daer

Voorstel van de orare in de verhandeling der saken.

1°. bestendigheyt van het Octroy.

2°. Reciproque Verpligtinge, soo van de Planters, als van de Societeyt.

3°. Observantie van de Resp. Art. aenwyfende de voorz. Reciproque Verpligtinge

4°. Vertoog van de Consequentien, uyt alle het Vorige

Probatie van de bestendigheyt en onverbreekelykheyt van het Octroy.

1°. Uyt de naam van Fundamenteele conditien.

2°. Uyt de *Præfatie*.

Abdicatie van de Magt van den Souverain, om in het zelve eenige veranderinge te maken.

3°. uyt *Art. 16. van den Octroye.*

Adscriptie van Gouverneur en Raden door een Eed tot nakominge van het Octroy

Begrip by de Præfatie dat gene ondraegelyke lasten moeten werden opgelegd.

Præcautie daer toe in Art. 30.

De Gouverneur en Raden onbevoegt, om eenige Lasten te stellen, als op approbatie van Haar HO. MO.

op verder insiet de soo nadrukkelyke præfatie van den Octroye; soo bevint men, dat U HO. MO. onderverscheydene andere middelen, om de Ingesetenen van deese Republicq, en ook elders, aen te moedigen, aldaer gebruykt, om met verlatinge van hun Vaderland en van hunne Vrienden en Maegen, zig tot voortsettinge van de Colonie derwaerts te begeeven, hebben gelieven te abdiceren de magt, om als de wettige Souverain eenige verandering in het zelve te maeken, dewyle U HO. MO. by het eynde der præfatie, op een seer nadrukke-lyke wyse seggen, dat het zelve Octroy door U HO. MO. *wierd geconsenteert, en geaccordeert, als een Octroy ofte Privilegie, gegeven ten voordeelen, en TOT GERUSTHEYT van alle die geene, derwelke zich op de voorschreeve Colonie albereyds ter needer gestelt hadden ofte nog soude komen te begeeven, ZONDER DAT DAER VAN OOYT OFTE OOYT SELFS BY DE MAGTEN VAN DEN LANDEN ten na deele van de opgesetenen aldaer, zoude mogen werden gerecedeert.* En of dat nog niet genoegh waere ter volle verseekeringe, en geruststellinge voor die geene, die zich als doen reets in de voorschreeve Colonie ter neder gestelt hadden, en die geene, die zich op die wyse geëncourageert, zig naderhand met verlatinge van hun Vaderland, en Vrienden derwaerts begeeven hebben, Soo hebben U HO. MO. verder by het 16. Articul van den Octroye seer wyselyk een seer rigoureuse ordre tot Oblervantie van dien gegeven, met de navolgende woorden: *ende op dat de Coloniers, en Planters in Suriname, mitsgaders de Ingesetenen deser Landen met deselve commercierende VOLKOOMEN gerust mogen zyn dat de voorschreeve Exemptionen, en Privilegien effective zullen werden aghtervolgt, en nagekomen; Soo zal den Gouverneur, en den Politiquen Raad gehouden zyn, op haer Eed te besorgen, dat daer jegens geen Infractien komen gemaekt te werden, door welke soo nadrukkelyke ordre U HO. MO. wederom seer overtuigent klaer getoont hebben, dat U HO. MO. hun voorschreeve Octroy, als een onverbreekelyke Wet alomme sliptelyk hebben willen doen nakomen, en aghtervolgen, sels door de allersterkste beloften, en adstrictie, door het doen van een solemneelen Eed, van den Gouverneur en Raden: En gelyk als U HO. MO. by de Præfatie van den Octroye wyselyk begreepen, dat een Colonie noodzakelyk in zyn geboorte moest smoooren, indien men de Coloniers in den aenbeginne swaarder belaste, als sy bequaem, ende magtig zyn te draagen, in plaetse van deselve door hulpe, en assistentie te ondersteunen, mitsgaders door Privilegien, en Fondamenteele Wetten TE VERSEEKERN, DAT ZY IN HET TOEKOMENDE IN GEENE ONDRAEGELYKE LASTEN WERDEN GEINVOLVEERT, soo vind men ook dat by U HO. MO. in het 30. Articul dien aengaende deese loffelyke præcautie gebruykt is, dat by het zelve Articul den Gouverneur en Raden zyn verklaert, *niet te wesen bevoegt, om eenige Impositien, ofte Lasten te mogen stellen, of heffen, anders als op speciale approbatie van U HO. MO.* En wanneer dit alles te zamen werd overwogen, soo wil men geerne aen het Hoog, en Wys Oordeel van U HO. MO. met schuldige eerbied overlaten, om te oordelen, of niet het voorschreeve U HO. MO. Octroy, ten deesen met regt mag genoemd werden, een *Fondamenteele, en onverbreekelyke Wet voor de gansche Colonie*, en alle die geene, die in dezelve zyn geïnteressert, en of dien volgende het zelve Octroy, met opsigt tot het*

het point van het onderhoud der Fortificatien, met alle het geene tot bescherming der Colonie vereyscht werd, welk point ten deesen verder gediscutieert staat te werden, voor soo verre het zelve Octroy dien aengaende klaer, en vry van alle duysterheyt is, niet behoort te weesen de eenige rigtsnoer, waar na het zelve by U HO. MO. dooreen finaele resolutie kan werden getermineert:

En laestelyk, of het niet zoude wesen ten uytterste hard, en beklagelyk, ja zelfs strydende met de beroemde Justitie van U HO. MO., dat die geene, die met verlatinge van hun Vaderland, en Vrienden, op de aenmoediging by de Præfatie van den Octroye gedaen, ingevolge van de woorden van de selve Præfatie, *getroost, in den beginnen groote kosten tot den aenleg van Plantagien hebben gesupporteert, alleenlyk op verwagting van na verloop van veele jaeren, de vruchten van hun uytgeschoote geld en arbeid te genieten*; als, nu tegens de voorschreeve soo sterke verzekeringe aen hen luyden gedaen, zouden werden geïnvolveert, in zulke last, als de Leeden van de Societeyt, hoe zeer tegen de klare, en duydelyke letter van den Octroye (soo als in het vervolg blyken zal;) nu secdert zoo veele Jaeren, haer hebben pogen op te dringen, dogh waer omtrent men van de regtveerdigheyt, en goedheyt van U HO. MO. hoopt, en met alle oodmoedigheyt verfoekt, dat U HO. MO. het voorschreeve Octroy houdende voor een onverbreekelyke Wet, soo als het zelve op de allernadrukkelykste wyse, door U HO. MO. goedgunstelyk is verleent, en overtuygt van de regtmatigheyt van de klaghten van de Requiranten in deezen, soo wel als van de notoire en evidente onbillykheyt van de ondragelyke last, dewelke de Societeyt aen de Requiranten, en alle de verdere geïnteresseerdens in de voorschreeve Colonie, door allerley wegen en middelen heeft getragt op te leggen, gelyk men hoopt, dat die overtuyginge aen U HO. MO. by deese zal werden gegeven, door een regtmatige decisie op de klaghten, dewelke in dese met alle onderdanigheyt, aen U HO. MO. zullen werden voortgedragen, alle de voorschreeve pogingen van de Societeyt om door de voorschreeve ondragelyke last het grootste getal van de geïnteresseerdens in de Colonie te ruineeren, en alsoo de Colonie onaengesien desselfs favorabele constitutie, en daar uyt voortkomende hoop, van te kunnen werden een nog veel considerabelder Colonie voor deese Landen, als deselve nu reets is, eghter in haar opgagh te doen sinoren, eenmael geheel en al zullen verpydelen.

*Beslyt op het
point van de va-
liditeyt van het
Octroy.*

Dus dan onwrikbaer vast staende de validiteyt, en onverbreekelykheyt van den Octroye, soo door de allersterkste verseekeringe dien aengaende door U HO. MO. alomme gedaen, en gegeven, als door de nadrukkelyke ordre tot de exacte observantie van dien daarby gevoeght, soo schynt men nu op die gelegde grond veylig te kunnen toetreden, tot het doen van een verhoog van de wederzydse verplichtingen, soo van de Ingefeetenen, ende geïnteresseerdens in de Colonie, als van de Heeren van de Societeyt, met aenwysing van de respective Articulen uyt den Octroye, waerinne deselve verplichtingen werden voorgeschreeven, en gevonden.

*Overgang tot het
tweede point
concerneerende
wederzydse ver-
plichtinge, soo van
de planters, als
van de Societeyt.*

Ten reguarde van de verplichtingen van de Coloniers, is het niet alleen natuuryk, dat deselve aen de Heeren van de Societeyt gehouden zyn seekere lasten op te brengen, maer die hunne verplichtingen werden aen deselve by het 4. Articul van den Octroye duydelyk, en klaer

*Verplichtinge
van de Coloniers.*

*Art 4. wyft de
Verpligtinge aen*

*De woorden van
dat 4. Art. aen-
merkelyk.*

*10. de Woorden
NOOIT MEER.*

*20. de Woorden
NIET ANDERS*

getoont, dewyle by het zelve Articul gedetailleert gevonden werden de lasten dewelke de Ingeseetenen, en Planters gehouden zyn op te brengen, en welke lasten mits dien ook zyn de voordeelen, dewelke eertyds de West-Indische Compagnie, en nu de Heeren van de Societeit van de Colonie trekken, ende dewyl de woorden van dat 4. Articul in dien reguarde te aenmerkelyk zyn, dan dat men deselve alhier on aengeroert, en sonder nader applicatie zoude kunnen passeeren, soo moet men dien aengaende kortelyk remarqueeren, dat het detail van de voorschreeve lasten, by het selve 4 Articul geschiet met deese woorden, *en zal de voorschreeve Compagnie* (nu de Heeren van de Societeit) *NOOIT MEER* (vervolgens by geen gelegentheit, ofte verloop van tyden) *mogen trekken, als drie guldens voor yder last, dat een schip groot is, voor uytgaen; en gelyke drie guldens voor inkomen, wegens het last gelt van de scheepen; en voor de binnen lasten* NIET ANDERS *als vyftig pond suiker voor yder opgeseten, soo Blanken, als Negros, wegens hoofd geld jaerlyks, en twee en een half percento van de waerde van alle goederen, dewelke van daer na deese Landen zullen werden versonden, ofte aldaer verkogt, wegens waeggelt, welke soo aenmerkelyke woorden (soo men vertrouwt) in staet zyn, om U HO. MO. sonder eenige uytbreydinge op een seer overtuigende wyse te doen sien deeze twee zaken, voor eerst, dat de drierley lasten, dewelke daer by aen de Opgesetenen, en Planters werden opgelegd, en bygevolge de voordeelen dewelke de Societeit dien conform geniet, niet zyn gering, maar in tegendeel soo important, en swaer, dat men maer een kleyne idee van de Colonie behoeft te hebben, om geconvinceert te zyn, dat deselve drierley lasten Jaerlyks een seer groote somme aen de Societeit komen op te brengen, gelyk dat by een soorte van calculatie naderhand ter zyner plaatse, nader zal werden geëplugeert; Ende ten tweede, dat soo het vast staat, dat het voorschreeve Octroy voor de goede Opgesetenen en Planters, is een onverbreekelyke Wet, (gelyk als dat, om de bevorens aangeweese solide redenen, (onder ootmoedige correctie palpabel vast behoort te staen) als dan de gemelde Opgesetenen en Planters, *nooyt meerdere of andere lasten opgelegd kunnen werden, als by het voorschreeve Articul met de soo even aengehaelde nadrukkelyke woorden gedetailleert gevonden werden; Immers dit is de Fundamentele conditie, waer op de Planters met zoo veel moeyte, en kosten in een ver afgelegten Gewest, hunne Plantagien hebben aengelegt, dat zy buyten de bevorens geenumereerde lasten nooyt geene meerdere, ofte andere zoude behoeven te ondergaen.**

*Overgang tot de
Verpligtinge van
de Societeit.*

Zyn dit dan nu de verpligtingen van de Opgesetenen en Planters, dat sy de drie soo even gemelde considerable lasten, *dewelke nu gedurende den tyd van twintigh en meer Jaeren, Jaerlyks verre over de Honderdt Duysent Guldens hebben komen te bedragen*, gehouden zyn aen de Heeren van de Societeit te betaalen, het spreekt nu van selfs, dat de Heeren van de Societeit, zulken importanten somma gelds, Jaerlyks van de Colonie niet kunnen profiteeren, om dat zy de naem voeren van *Heeren Patronen van de Colonie*, en alsoo weynig, dat sy dat zoo importante voordeel kunnen, of moeten trekken, om daer mede goet te maken de koop penningen by het aenvaerden van de Colonie, aen de Provintie van Zeeland betaelt, en nog veel minder om goet te maken eenige schaden, die sy Heeren Patronen door onge-

gelukkigen handel, 't zy in flaven, of andere saken, wel allermeeft door *de quade directie van hunne eygen bediendens*, zouden mogen hebben geleden; maar de reden, ende de natuure der saake wyft integendeel aen, dat sy Heeren Patronen, door het genot van fulke importante voordeelen, tot het *patrocinium, bescherminge, en beveyling van de Colonie*, reciproquelyk verplicht en gehouden zyn; en boven dat zulx ten eenemaal natuurlyk, en allefints is equitabel, soo toont het 27. Articul van het Octroy die verplichtinge van de Societeit wederom soo klaer, en overtuuygent aen, dat het is onbegrypelyk, hoe dat over dit point, ooyt eenige de alderminste contestatie heeft kunnen vallen, want in dat 27. Articul van het Octroy werden dien aengaende gevonden deese notabele, en seer aenmerkelyke woorden. *Het onderhoud van de Fortresse aen de Riviere, mitsgaders (NB) HET MAKEN, EN ONDERHOUDEN VAN ALLE VERDERE FORTIFICATIEN, BY ALDIEN SULX BEVONDEN SOUDT MOGEN WERDEN TE WEESEN GEREQUIREERT, zal syn ten lasten van de voorschreeve Compagnie* (en nu notoirlyk de Societeit) *gelyk ook het Geschut, de Amunitie van Oorlog, de soldyen, en het onderhoud van 't Guarnisoen, en alles wat relatie heeft tot bescherminge, en defenjie van de voorschreeve Colonie.* Welke soo aenmerkelyke woorden, sonder eenige nadere adstruëtie (onder ootmoedige correctie) op de allerovertuygenste wyse doen zien, dat de Societeit gesubintreert in de plaats van de West-Indische Compagnie, volgens den soo klaren letter van den Octroye, die onveranderlyke wet, en privilegie voor de Ingesetenen, onvermydelyk verplicht is.

10. Uyt de reden, ende natuure der saaken.

20. Uyt het 27. Art. van den Octroye.

Aenmerkelyke Woorden.

I°. Tot het onderhouden van de Fortresse aen de Riviere van Suriname; 't welk notoirlyk is de Fortresse Zeelandia.

De verplichtinge van de Societeit bestaan in vyf punten.

II°. Tot het maken, en onderhouden van alle vordere Fortificatien; by aldien sulx bevonden soude mogen werden te wesen gerequireert.

III°. Tot de versorginge van het Geschut en Amunitie van Oorlog.

IV°. Tot betaeling van de soldyen, en het onderhoud van 't Guarnisoen.

V°. Met een woord, tot alles wat relatie heeft tot bescherminge en defenjie van de voorschreeve Colonie.

En wanneer men dat in dier voegen met attentie aenmerkt, soo schynt het wonderlyk te moeten voorkomen, hoe dat over een point van die doorsleekende klaerheyt, ooyt eenige de alderminste contestatie heeft kunnen vallen, ja hoe dat de Heeren Directeuren ooyt eenige schynbare prætexten hebben kunnen vinden, om die soo notoire verplichtingen, aen haer met zulke duydelyke, en klare woorden by den Octroye opgelegd, van hun hals te schuyven, en hoe wonderlyk, zulks by beschouwinge van de letter van het Octroy ook moet voorkomen, soo hebben sy lieden nogtans by seker berigt aen U HO. MO. in den Jaere 1713. overgegeven, en ten deesen gevoegt *sub. N. 2.* daer toe seer gelaboreert, dog dewyle de ingredienten van dat berigt, ten deelen zyn seer irrelevant, ende ten deelen *in facto* ten eenemaal

Overgang tot de solutie van het geallegueerde van de Societeit in hun berigt van het Jaar 1713.

abusief, en egther alle daer toe tenderen, om, was het mogelyk, de voorschreeve foo notoire verplichtingen van de Societeit af te schuyven, en deselve te leggen op de Ingeletenen, foo hoopt men dat het gepermitteert geoordeelt zal werden, dat men by deese foo kort doendelyk, en teffens met de vereyfte modestie aen toone, foo de irrelevantie, als de abusiefheyt *in facto* van al dat geene, dat de Heeren van de Societeit, by het selve hun berigt aen U HO. MO. hebben gelieven voor te dragen.

Eerste Objectie

En voor eerst, foo heeft men dan by dat berigt met betrekkinge tot het voorhanden zynde point, aen het voorschreeve 27. Articul van het Octroy, pogen te geeven deese foo verkeerde interpretatie, dat de Societeit daer by maer alleen verplicht zoude wesen *om te onderhouden het Fort aen de Riviere* genaemt Zeelandia: dogh hoe geforceert, en absurd een foodanigen uytleg is, wyfen de klare woorden van den Octroye aen, dewyle deselve de Societeit niet alleen verplichten *tot het onderhouden van de Fortresse Zeelandia*, maar met eenen foo sterke woorden *tot het maken en onderhouden van alle vordere Fortificatien*, ja *tot alles, wat relatie heeft tot bescherminge ende defensie van de Colonie*, en het schynt ook, dat de Heeren Directeuren by hun voorschreeve berigt selfs hebben begrepen, dat hunne geforceerde, en absurde uytleg van het voornoemde 27. Articul, te seer chocqueerde, ende te duydelyk ende klaer was strydende, met de klare woorden van den Octroye, om het daer by te laten, en daerom hebben sy by hun voorschreeve berigt zigh verder gepoogt te bedienen van deese twee uytvlugten; voor eerst, dat de verplichtingen op hun so duydelyk gelegd, *om te maken, en te onderhouden alle vordere Fortificatien, by al dien zulx zoude mogen werden gerequireert*, voor hen lieden maer soude weelen obligatoir, Eersfelyk, *wanneer den Staet de beloofde subsidien aen haer zoude gelieven te betaelen*, Ende ten tweede, *wanneer zy Directeuren het maken van nieuwe Fortificatien* zoude nodig aghten; een uytvlugt waerlyk, die zoo verre gelogt, en te gelyk soo ongegront is, dat het is onbegrypelyk, hoe dat men dezelve onder het oog van U HO. MO. heeft derven brengen, want waer dog werd ergens by het gansche Octroy de verplichtinge van de Societeit, *tot het maken, ende onderhouden van alle verdere Fortificatien, ende tot het versorgen van alle het geene tot bescherming ende defensie van de Colonie vereyft werd*, geattacheert, ofte geaccrocheert aen de prompte betalinge van den Staet, met opsigt tot de beloofde subsidien? ja! waer werd ergens by het gansche Octroy van die subsidien gerept, ofte gewaegt? Immers nergens by eenig Articul, en dien volgende is die belofte tot betaeling der subsidien aen te sien voor een douceur aen de Societeit gratieuselyk belooft, buyten die considerable voordeelen, dewelke sy in gevolge van het 4 Articul van den Octroye van de Colonie komen te trekken, en mits dien is het een incontestabele sake, dat de Societeit genietende die importante voordeelen, dewelke haer by den Octroye werden toegeslaen, daer en tegens gehouden is te voldoen aen die verplichtinge, dewelke aen deselve by den Octroye reciproquelyk zyn opgelegd, schoon den Staet selfs geen stuyver wegens de beloofde subsidien betaelde, ofte ooyt betaelt hadde; En segd men, dat die verplichtinge van de Societeit tot het maken, en onderhouden van alle verdere Fortificatien voor haer maer sou-

Solgie

Tweede objectie, ofte uytvlugt.

Beantwoordinge van deselve.

foude weesen obligatoir als de Heeren Directeuren het maken van nieuwe Fortificatien, zouden nodig agten, zoo is het zeker uyt alle het geene in het vervolg, by dese zal voorkomen, dat sy Heeren Directeuren van de noodfaekelykheyt tot het maken van nieuwe Fortificatien sodanigh zyn geconvinceert, en overtuygt, dat sy om de ingesetenen te permoveren, om die last geheel op haer te neemen, allerley wegen, en middelen zedert een meenigte van Jaeren hebben gebruykt, en vervolgens soo is het onbegrypelyk, hoe dat sy Heeren Directeuren op de noodfaekelykheyt van de te makene nieuwe Fortificatien soo seer hebbende aengedrongen, nogh egther soudén willen staende houden, dat die soo duydelyke woorden, van het onverbreekelyke Octroy, waar by sy soo duydelyk verpligt werden, om te *maken ende te onderhouden alle verdere Fortificatien, ende te versorgen alles, het geene relatie heeft tot bescherminge, en defensie van de Colonie,* als nu ten haeren reguarde niet obligatoir soude zyn;

De tweede, en Laeste uytvlugt waar van zy Heeren Directeuren, zig op dit respect pogen te bedienen, bestaat daer inne, dat de soo duydelyke woorden van het voorschreeve 27. Articul van het Octroy *sano sensu* soude moeten werden geinterpreteert, en zulx sodanig, dat de Societeyt met het maken van nieuwe Fortificatien niet zoude moeten werden belast, voor en al eer de Colonie zoo verre zoude weesen geaccreseert, dat de revenuen daer van getrokken werdende, de kosten van de selve te makene nieuwe Fortificatien zoude kunnen evenaeren; dogh behalven dat van die modificatie van de voorschreeve verpligtinge van de Societeyt, al wederom *ne gru quidem* in het gansche Octroy gevonden werd, en deselve vervolgens niet anders is, als een bloote assumtie, sonder eenige grond ofte fundament, alsoo de voorschreeve verpligtinge van de Societeyt, *tot het maken ende onderhouden van alle vordere Fortificatien*, nergens geaccrecheert gevonden werd aen het accres van de Colonie; soo verfoekt men dat U HO. MO. in dit respect bysonderlyk gelieven te reflecteren, hoe dat de Heeren Directeuren by hun voorschreeve berigt, hoewel op een andere plaatse selfs opentlyk hebben erkent, dat in den Jaere 1683. en zulx een Jaer na dat het voorschreeve Octroy als *een fundamenteele Wet, en Privilegie*, aende Coloniërs goedgunstelyk is verleend, inde selve Colonie *nauwelyks gevonden werden vyftig plantagien, en een gering getal van slaven, op deselve*, en dat als doen, en zulx in den Jaere 1713 in de selve gevonden wierden *over de twee hondert gaende Suyker werken, veel over de 30000 guldens waerdigh, en verre over de 12000 slaven*:

Dewyle uyt die reflectie buyten alle tegen sprake proflueert, voor eerst, dat door U HO. MO. in den Jaere 1682. by derselver Octroy reedelyk gevonden zynde, dat de West-Indische Compagnie uyt de voordeelen, die deselve van de Colonie, doe nogh soo kleyn en gering zynde, zoude komen te trekken, alles zonder eenigh onderscheyt, dat relatie hadde tot bescherminge, en defensie van de Colonie moest versorgen en betaalen, het nu ter deeser tyd buyten alle bedenken ten aller uytterste is æquitabel, dat de Societeyt, volgens welkers eygen confessie de Colonie bereyds in den Jaere 1713. meer als driemaele soo groot, ten reguarde van de suyker werken, en consequentelyk ook driemael soo talryk van inwoonderen, en slaven is geworden, en dat over sulx de voordeelen, de welke de Societeyt van de Colonie heeft

Laeste uytvlugt

Solutie op deselve

Speciale Reflectie

Gevolgen uyt die Reflectie

heeft getrokken, bereyds in het Jaer 1713. driemaal soo veel bedragen hebben, als ten tyde van het verlenen van U HO. MO. voorschreeve Octroy, ende welke, zedert den Jaere 1713 tot nu toe nog al verder merkelyk zyn geaugmenteert, om alle die soo overtuygende reedenen daer toe behoort te werden gehouden, dat door deselve Societeyt voldaan werd, aen die verplichtingen de welke aen deselve so duydelyk en klaer by den Octroye zyn opgelegd,

Tweede Consequentie uyt de voorschreeve Reflectie.

En ten tweede schynt ook uyt de voorschreeve reflectie dese consequentie te kunnen werden getrokken, dat de Heeren Directeuren van de Societeyt, die in den Jaere 1713. by hun voorschreeve berigt hunne Obligatie tot het maken, ende onderhouden van nieuwe Fortificatien hebben getragt te accrocheeren aan het accres van de Colonie, hoewel daer toe geen de minste grond, of fundament in het Octroy werd gevonden, eghter selfs dat soo considerabel accres van de Colonie by het zelve hun berigt hebbende erkent, daer door hunne eyge condemnatie tot hunne voorschreeve verplichtinge hebben uytgesproken.

Tweede soort van alleguatien by het voorschreeve berigt gedaen.

10. ALLEGUATIE van dat tweede soort.

Solutie op deselve.

En wanneer nu de voornoemde Heeren Directeuren by hun voorschreeve berigt U HO. MO. door menigvuldige alleguatien hebben getragt te geven een indruk, even als of door haer aen de Colonie zulke importante kosten gedaen zoude weesen, dat deselve ettelyke Honderd Duysenden van Guldens, ja Millioenen zoude komen te bedragen, soo moet men ten desen daer op kortelyk aenmerken, dat voor soo verre sy daer toe in het bysonder aenhaelen, dat sy voor de Colonie by afftant van de Provintie van Zeeland, aen deselve Provintie hebben betaelt 260000. Guldens; het zelve door haer ten eenemaal vrywillig gedaen is, en dat schoon gesegt, of gefustineert zoude kunnen werden, dat zy Heeren Directeuren van dit hun uytgeschootene capitael geene genoegsaeme interessen zoude hebben getrokken, als dan nog selfs daer uyt geene gegronde reeden zoude weesen te halen, waer omme sy Heeren Directeuren zoude moeten werden gelibereert, en ontheeven van de voorschreeve verplichtingen, die op hun by den Octroye zyn gelegd, dewyl zy in dat geval in hunne onderneeminge, van de Colonie onder die belastinge te hebben aenvaert, maer soude hebben ondergaen, dat gene, dat duysenden van ingesetenen van dezen Staat dagelyks getroost ondergaen moeten, namentlyk, dat hunne onderneemingen niet hebben dat effect, dat men by den aenvangh zig daer van heeft voorgestelt, dog wanneer men de waerheyt niet wil verbergen, soo is het zoo verre van daer, dat de Heeren Directeuren met waerheyt zouden kunnen zeggen, dat zy van hun voorschreeve uytgeschooten Capitaal geen convenabele interest zouden hebben getrokken, dat in tegendeel in het vervolg *ad oculum* gedemonstreert zal werden, dat de Societeyt daer van zulke considerabele interessen getrokken heeft, ofte immers heeft kunnen trekken, dat deselve verre de cours van ordinaire interessen te boven gaan, en selfs niet wel de naem van interessen wegens hunne importante kunnen dragen.

20. Solutie

Tweede alleguatie van dat soort.

Behaegde het de Heeren van de Societeyt om in hun berigt van den Jaere 1713. U HO. MO. al meede te geeven een idëe, als of sy lieden aen de Coloniers considerabel ten aghteren zoude weesen, het is seeker, dat schoon het al meede *in facto* waer mogte zyn, het zelve niet zoude kunnen dienen, tot een reeden, om hun te bevryden

den van de voorschreeve verplichtingen, op hun by den Octroye gelegd, en om die last te brengen op de schouderen van de Coloniers, dewyl uyt dit hun posityf noodwendig soude moeten volgen, dat een groot gedeelte van de Coloniers, van geen vermogen zyn, en vervolgens zoo zoude dan daer uyt evidentelyk voortvloeyen, dat het ten uytterste zoude wesen in-aquitabel, dat de lasten, die by het Octroy op de Societeyt gelegd zyn, van deselve gebragt zoude werden op de onvermogende Coloniers; en boven deese soo peremptoire consideratie, is het wederom *in facto* abusief, dat de Heeren Directeuren verdere of andere agterstallen zoude hebben, als zodanige, die zyn voort gekomen uyt den verkoop der slaven, en welke agterstallen, mitsdien zyn van die natuur, dat deselve aen de quade directien van de bediendens moeten werden toegeschreeven, gelyk als dat de Heeren van de West-Indische Compagnie by seekere hunne gedrukte consideratien, waer van een extract ten deesen is gevoegt *sub N. 3.* in vroeger tyd selfs in dier voegen hebben begreepen, en vervolgens, zoo zouden dat dan weesen agterstallen, die niets gemeens hebben, met *het point der Fortificatien*, maer dewelke, hoe groot deselve ook soude mogen wesen, eeniglyk en alleen aen quade directien, van de Bediendens geimputeert soude moeten werden, gelyk de Heeren bewinthebberen van de West-Indische compagnie zulx bevorens gedaen hebben, daer nu gelaten werdende, dat die agterstallen zoude moeten werden geconsideraert als verliesen, dewelke op den slaven handel zoude wesen gedaen, en de welke (gelyk dat in alle soorten van negotie is practicabel) op die soo considerabele winsten, dewelke van tyd tot tyd door den slaven handel zyn gedaen, zoude moeten werden afgeschreven;

Solutie op deselve

Tweede Solutie

Waer by men tot een besluyt van alle het vorige kan, en moet poseren, dat de agterstallen die ter saeke voorschreeve geweest zoude mogen zyn, zeedert veele Jaeren herwaerts, met zoo veel riguer zyn ingevordert, dat men zich geperfuadeert houd, dat deselve, in vergelyk van de considerabele gedaene winsten, geen noemens waerdige zyn.

Derde Solutie

De overige alleguatien by het voorschreeve berigt, door Heeren Directeuren gedaen, waer by sy lieden zulken breeden ophef maken, van de considerabele, en importante gelden, dewelke sy tot onderhoud van het fort Zeelandia, en tot den inkoop van de nodige materialen, zoude hebben uytgeschoten, en waer door sy lieden dan verder pogen te doen sien, dat het gemelde fort Zeelandia, ten tyde van de invasie van Monsr. Casart, in een behoorlyke staat van defensie geweest zoude zyn, zullen by de verhandelinge van het volgende point, daer ondersogt staat te werden de observantie van de tot hier toe aengehaelde Articulen uyt den Octroye, niet alleen hunne beantwoordinge krygen, maer deselve zullen aldaer op de aller overtuigenste wyse, bevonden werden *in facto* te weesen abusief.

En mits dien soo moet ter deeser plaatse, tot een peremptoire verdeling van het gansche but, dat de voornoemde Heeren van de Societeyt by het voorschreeve berigt van den Jaere 1713. gehad hebben, nogh kortelyk werden aangeweesen, dat de voordeelen, dewelke de Heeren van de Societeyt Jaerlyks komen te trekken, soo important zyn, dat sy buyten alle tegenspraek daer uyt heel lightelyk kunnen voldoen, aen de voorschreeve verplichtingen, op hun by den Octroye

Generale Solutie op alle de alleguatien.

*Specifiek detail
van de voordeelen,
van de Societeys.*

gelegd; want om in dien opfichte te bouwen op de eyge erkentenisse van de Heeren van de Societeyt, soo kunnen twaelf Duyfent Slaven, dewelke de Heeren van de Societeyt erkent hebben in den Jaere 1713. in de Colonie geweest te zyn, en welk getal zeedert die tyd nog al merkelyk is vermeerderd, in yder Jaer maken, en bereyden ten minsten 25000. duyfent Oxhoofden Suyker, zoo dat de twee en een half percento, die daer voor wegens uytgaende reghten werden betaelt, Jaerlyks mogen gestelt werden te bedragen - - - 25000.

En die selfde last magh wegens de Koffy Bonen wel gestelt werden op - - - - - 13000.

En het Hoofd-gelt wegens 1000. Blanken, en 13000. Slaven, die op zyn minst in de Colonie gevonden werden, mag wel gestelt werden op - - - - - 50000.

Waer by dan nog gevoegt magh werden wegens de 6. percento last gelt der Schcepen - - - - - 20000.

En voor 40. Engelsche Barken gerekent yder op 800. gl. - - - - - 32000

In voegen dat het Jaerlykse inkomen van de Societeyt kan en mag begroot werden op f 140000

En voor soo verre, de Heeren van de Societeyt deese vorenstaende calculatie mogten willen tegenspreken, soobid, en verfoekt men U HO. MO. op het aller ootmoedigste, dat sy Heeren Directeuren, als dan mogen werden geobligiert, om onder het oogh van U HO. MO. te brengen, de origineele boeken van die geene, die tot den ontfangst van die hunne voordeelen nu zeedert tien, en meer Jaeren door de Societeyt zyn geemployeert, dewyle men alle reeden van confidentie heeft om te vertrouwen, dat by een ondersoek van die origineele boeken, de gemelde calculatie vry juyft, en accuraet bevonden werden zal.

*Argument van
Equiteys.*

En is het dan soo HOOGH MOGENDE HEEREN, dat de Societeyt zulken considerabele sommen jaerlyks van de Colonie trekt, wat is 'er (onder Correctie) billyker en aequitabelder, als dat deselve Societeyt daer en tegen exactelyk voldoet aen hunne verplichtingen, soo tot het onderhouden vande oude Fortressen, als tot het maken, en onderhouden van alle vordere Fortificatien, op haer soo duydelijk, en klaer by het onverbrekelyk Octroy, en Privilegie van U HO. MO. gelegd.

*Voorfeninge van
haer HO. MO.
tegens een Alleguatie
van de Societeys.*

En schoon men hier meede van dit point zoude kunnen afscheyden, soo moet men egther in dien reguarde aenmerken, dat U HO. MO. by derselver Octroy wel schynen te hebben voorsien, dat 'er niets facielder voor de West-Indische Compagnie, en nu voor de Societeyt, zoude weesen, als voor te wenden, dat de Colonie voor haar was te lastig, en zulx dat zy niet konde voldoen aen de verplichtinge op haer by den Octroye gelegd, dogh dat U HO. MO. daer omtrent al ten tyde van het verleenen van het Octroy hebben begreepen, dat zulke alleguatie wanneer die ook zoude mogen werden

ge-

gedaen geene reeden behoorde te weesen, om de Societeyt van de lasten van de Colonie te ontheffen, en deselve te leggen op deschouderen van de voor het grootste gedeelte *onvermogende Coloniers*; maer U HO. MO. hebben in dat geval seer wyselyk in het 32. Articul van den Octroye aan de Compagnie, en nu aen de Societeyt aangeweefsen de eenige wegh, waer van deselve in dat geval zig soude mogen bedienen, want aldaer seggen U HO. MO. dat indien by experientie van eenige Jaren zoude mogen werden ondervonden, *dat de voorschreeve Colonie te lastig zoude mogen vallen voor de geseyde Compagnie, in zulken geval het zal weesen gepermitteert, van de Colonie by abandonnement afstand te doen, met zulken effect, dat den Staat, omtrent de besorginge van de Colonie als dan ordres stellen zoude.*

*Objectie dat de
jegens*

De Heeren van de Societeyt, al in den Jaere 1713. begreepen hebbende de kragt van het argument, dat uyt het voorschreeve 32. Articul van den Octroye, gevoegt by het voorschreeve 27. Articul, tegens haer tot preemptoire refutatie, van alle hunne alleguatiën kan werden gemaakt, namentlyk, dat sy Heeren Directeuren (met een woord gesegt) gehouden zyn te versorgen, alle het geene relatie heeft tot bescherminge, en defensie van de Colonie, en soo haer zulx te lastig, ofte zwaer valt, dat zy als dan de Colonie kunnen abandonneren, hebben vervolgens om dat soo preemptoire argument (was het mogelyk) tegen te gaen, of in zyn kragt te verminderen, daer jegens by hun voorschreeve berigt *sub. N. 2.* ingebracht, dat men aen dese zyde door dat argument soude be oogen, om ontslagen te zyn, van drie Millioenen guldens, aen de Societeyt, en over de Millioenen guldens aen de West-Indische Compagnie prætentelyk verschuldigt wegens ingekogte slaven, en om alsoo het Gouvernement absolut aen de Societeyt te ontrekken, ende de Colonie van haer waeren eygenaer te destitueeren; dogh de requiranten moeten betuygen, dat sy nooyt hebben kunnen begrypen, waer de Heeren van de Societeyt zulx van daen haelen, ofte waer meede sy kunnen goed maken, dat sy Heeren Directeuren van de Coloniers wel en wettig te prætentederen zoude hebben drie Millioenen, want voor soo verre sy daer toe soude willen allegueren, dat sy fulke considerabele somme geld aen de Colonie te kosten zoude hebben gelegd, zookan zulx door haer nooyt, ofte ter eeniger tyd, op een wyse, die proef zal kunnen houden, geprobeert werden, ja het contrarie van dien, zal by het vervolg op zulken overtuigende wyse werden aangetoont, dat U HO. MO. in tegendeel zullen werden geconvinceert, dat de Heeren van de Societeyt nu meer dan 20. Jaeren herwaarts, jaarlyks zulken importante somme van de Colonie hebben geprofitteert, sonder eenige deboursementen van belang daer jegens te hebben gedaen, dat deselve sommens by den anderen gevoegt, eenige Millioenen komen uyt te maken, en 't geene men in de voorschreeve alleguatie meld van een soo considerabel aghter weesen van de Compagnie uyt hoofde van den slaven-handel, dat is (soo men vertrouwt) reeds bevorens by deese soo preemptoïrelyk wederlegt, dat men zich daer toe alhier eerbiediglyk kan refereeren;

Solutie op deselve

En voor het overige, soo behoeft men op die voorschreeve soo breede opgegeve alleguatie van Heeren Directeuren, nogh maer alleenlyk te remarqueeren, dat de ondervindinge in alle Ryken, en Souverainiteyten geleert heeft, dat soo lange als Colonien elders zyn

D

ge

gelaten, onder de directie van particuliere perſoonen, of maagſchapp-
pyen, die altoos gewoon zyn hun particulier intreſt boven het intreſt
van het gemeen te behertigen, de Colonien, ſchoon van nog fulke
voordeelige conſtitutie nooyt na behooren gefloreert hebben, maer
in tegendeel geopprimeert, en onderdrukt zyn; en daer omme was
het te wenſchen, dat de Colonië van Suriname, dewelke van meer
daneen gelooffelyke utiliteyt voor deſen Staet is, eenmael mogt ge-
raken onder de mediate protectie, en directie van U HO. MO., na-
demaal men vertrouwt, dat wanneer zulx geſchiede, als dan door
de goede directie van U HO. MO., niet op eenig particulier intreſt,
maer op de utiliteyt van het gemeen gereflecteert zoude werden; en
als men nu aan deeze zyde dat beoogt op fundament van den ſo klaare
letter van het Octroy in het voorchreeve 32. Articul, ſoo kan men
niet zien, dat zulx aen ymand, met reeden eenigſints kan choquee-
ren, aengeſien men dat alleen beoogt in dat geval, wanneer de Socie-
teyt mogt allegueeren, dat de Colonie voor haar te zwaer, ofte te
laſtig vallen zoude.

Beſluit op dit
point.

Ende dewyle men nu meent redenen te hebben, om de verhande-
linge van dit point te mogen beſluyten, in die eerbiedige confiden-
tie, dat U HO. MO. door het geene tot hier toe is voorgedragen,
zullen weefen geconvinceert, dat de Societeyt volgens het 27. Articul
van het Octroy door U HO. MO. tot ſecuriteyt van de Coloniers, als
een onverbreekelyke Wet en Privilegie gegeven, voor de ſoo impor-
tante voordeelen dewelke deſelve jaerlyks geniet, indispensabel gehou-
den en verpligt is, *om te onderhouden de Fortreſſe Zeelandſa, te ma-
ken en te onderhouden alle vordere Fortificatien, en verder alles te verſor-
gen, 't geen relatie heeft tot beſcherminge, ende deſenſie van de Colonie,*
en dat wanneer de Colonie voor de Societeyt op die voet te laſtig
zoude mogen vallen, er voor deſelve Societeyt volgens het 32. Articul
van het Octroy geene andere wegh open is, als de Colonie te aban-
donneeren, en deſelve te laaten onder de mediate protectie, en direc-
tie van U HO. MO., en dat ook van wegen de voornoemde Heeren
Directeuren by hun berigt van den Jaere 1713. nietwes is geallegueert
waer door geoordeelt zoude kunnen werden, die hunne verpligtinge
te zyn vermindert ofte wegh genoomen, en ſelfs dat het zoo confide-
rabel accres van de Colonie deſelve verpligtinge maekt des te æqui-
tabelder, ſoo zal vervolgens, de by deeze voorgestelde ordre, nu ver-
eyſſchen, dat men toe treed tot een onderſoek van de obſervantie van
de voorchreeve reſpective Articulen van den Octroye, de wederſydſe
verpligtingen, ſoo van de Coloniers, en Planters, als van de Socie-
teyt, op zulken duydelyke, en klare wyſe, als nu tot hier toe is aen-
getoont, aenwyſende.

Derde point
handelende van
de obſervatie van
zet 4. en van het
27. Articul van
den Octroye.

En dewyle by de verhandeling van het vorige point is aenge-
toont, dat de verpligtingen van de Coloniers, en Planters werden
gedetailleert in het vierde Articul van den Octroye, en dat deſelve
hunne verpligtingen beſtaan in het opbrengen van de voorchreeve
driederley confiderabele laſten, dewelke volgens een calculatie, daer
van bevoorens gemaakt, Jaerlyks komen te bedragen een ſoo impor-
tante ſomme van *Hondert en Veertig Duſſent guldens*, ſoo verbeeld men
ſigh, dat men als nu ter deeſer plaatſe magh poſeren, dat het genoeg-
ſaem is *in confesso*, dat het voorchreeve vierde Articul van den Oc-
troye, door de Coloniers, en Planters altoos ſtiptelyk is geobserveert,
en

IN CONFESSO. de
obſervantie van
het 4. Articul.

en nagekomen, want men gelooft niet, dat de Heeren Directeuren zullen derven ontkennen, dat aen haer altoos exactelyk betaelt is *drie guldens voor yder last, dat een Schip groot is voor uytgaen en gelijke drie guldens voor inkomen wegens het last gelt van de Scheepen:*

Ende ten tweede dat zy eeven so promptelyk hebben genooten de *vyftig ponden Suyker voor yder opgefeten soo Blanken, als Negros*, volgens de schikkinge omtrent de kinderen beneden de 12. Jaeren dien aengaende gemaekt:

En laestelyk dat aen haer met de selfde exactitude is voldaan *de twee en een half percento waeg gelt, van alle de goederen, dewelke van daer na deese Landen werden gesonden*, in Conformité van de interpretatie vervat in de Resolutie van U HO. MO. van den 10. October 1684. ten deesen by Extract gevoegt *sub N. 4.* en als men nu daer op maakt een calculatie, hoe veel de gemelde lasten alleen in dese lopende eeuw, sonder van vroeger tyden te spreken, aen de Societeyt hebben opgebracht, soo meent men met goede reedenen deselve calculatie in deser voegen te mogen maken, dat de gemelde lasten zeedert het Jaer 1700. tot 1712. het eene Jaer door het andere gereekent op *Hondert Duyfent guldens*, aen de Societeyt hebben opgebracht, *twaelf mael Hondert Duyfent guldens*, en zeedert het Jaer 1712. tot 1732. incluys, ider jaer gereekent op *Hondert en Veertig Duyfent guldens*, *twee Millioen, en agtmael Hondert Duyfent guldens*, en zulx in dat besteck van tyd, van 1700. tot nu toe, omtrent de *vier Millioenen guldens*, boven en behalven de importante voordeelen, dewelke de West-Indische Compagnie, zynde meede een Lith van de Societeyt, uyt hoofde van haere particuliere, en gepræviligeerde handel der slaven in die tyd al meede heeft genoten.

Calculatie van het voordeel by de Societeyt getrokken zeedert den Jaere 1700. tot nu toe.

En schoon de Heeren Directeuren, die althoos gewoon zyn de voordeelen van de Societeyt door haer genooten, te verklynen, en deselve voor het oog van U HO. MO. te verbergen, alle mogelyke devoiren zullen aanwenden, om de gemelde calculatie tegen te gaen, soo houd men noghtans zig aan deeze zyde geperluadeert, dat wanneer sy Heeren Directeuren, door U HO. MO. geobligeert werden, om onder het oog van U HO. MO. te brengen de origineele boeken, waer in door de ontfangers van deselve lasten, deselve behooryk zyn aengeteekent, als dan incontestabel blyken zal, dat de gemelde calculatie vry juyft en accuract is, en wanneer men nu daer tegens zal onderzoeken, hoe veel de Societeyt gedurende deeze eeuw aen de Colonie heeft te kosten gelegt, gelyk in het vervolg zal geschieden, soo zal evidentelyk blyken, dat het selve by geen mogelykheyt een vierde part van die hunne soo importante genotene voordeelen, kan be- dragen.

Dog alvorens daer toe te komen, soo moet men alhier wegh nemen twee critiques, dewelke de Heeren van de Societeyt by hun voorschreeve berigt van den Jaere 1713. te vinden *sub N. 2.* tegens de voorschreeve observantie van het voorschreeve 4. Articul van den Octroye, en zulx tegens de gedaene betaelingen van de daer by gereguleerde lasten, hebben gelieven te maken;

En de eerste van deselve critiques bestaat daer inne, dat het hoofdgeld by schikkinge sodanig is gereguleert, dat voor kinderen beneden de *twaelf Jaeren* in plaetse van vyftig ponden suyker vyf-en-twintig ponden suyker betaelt werd; dog een critique, dewelke, schoon de-

Eerste Critique van de Societeyt tegen de Observantie van het 4. Articul van het Octroy.

Resolutie op deselve

selve gemaakt werd, om te doen zien, dat de Societeit, door die schikkinge eenige laste zoude weesen toegebracht, eghter aenstonds soo ongefundeert bevonden werd, dat het is onbegrypelyk, hoe de Heeren van de Societeit zich daer van derven bedienen; want voor eerst is nergens in eenige Colonie, en zelfs ook niet in Provintien, in dewelke hoofd gelden zyn ingevoerd, bekend, dat voor eerst geboren kinderen het volle montant van het geïntroduceerde hoofd geld betaelt zoude moeten werden; en ten tweede is zelfs in alle Colonien alomme een constant gebruyk, dat kinderen tot hun veertien jaeren, werden bevryd van de betaeling der hoofd gelden, gelyk dat (*desnoods*) zoude kunnen werden geprobeert, en daer uyt soo volgt dan aenstonds op een onwederspreekelyke wyse, dat als den Heer Gouverneur in de Colonie van Suriname door zyn overgrootte magt, en credit, heeft weeten door te dringen dat in de Colonie voor kinderen van hunne twee jaeren af, tot hun ouderdom van twaelf jaeren, voor hoofd geld in plaetse van vyftig ponden, vyf-en-twintig ponden suiker betaelt werd, die schikkinge, ofte dat reglement, als ten uytterste lastef voor de ingeseeten van de Colonie, en als strydende met het constante contraire gebruyk in andere Colonien, in dien reguarde, vigerende, veel eer een stoffe van klaghten voor de Coloniers, als voor de Heeren van de Societeit komt uyt te leveren.

Tweede Cretique van de Societeit.

Niet minder ongegrond is de tweede cretique, dewelke de Heeren van de Societeit by hun voorschreeve berigt, op de observantie van het voorschreeve 4. Articul van den Octroye hebben gelieven te formeeren, want daar by allegueren zy lieden, dat de Raden van politie by hoog gemelde resolutie van UHO. MO. van den Jaere 1684. sub. en obriptykelyk zouden hebben weeten te obtineeren effective afschaffinge, en vernietinge van de twee en een half percento waag gelt van die goederen, die in de Colonie ingebracht ofte aldaer verkogt wierden; dog om van het contrarie van dat voorgeeven geconvinceert te werden, soo behoeft men maer eenvoudig in te sien de voorschreeve UHO. MO. resolutie sub N°. 4., alsoo men daer uyt evidentelyk zien kan, hoe dat UHO. MO. in die tyd geïnformeert zyn van de despotique regeeringe van den Heer van Sommelsdyk, zynde in die tyd Gouverneur van de Colonie, en particulierlyk ook van het misbruyk, dat hy Heer van Sommelsdyk van het voorschreeve vierde Articul van den Octroye, met opsigt tot het waag gelt, eygener autoriteit quam te maken, soo tegens de intentie van UHO. MO., als tot totale ruïne van de Colonie, en hoe dat UHO. MO. op die information den Heer van Sommelsdyk over zyn gedrag, op een seer sterke, en gevoelige wyse hebben gereprocheert, en eyndelyk by forme van interprætatie van het voorschreeve 4. Articul, gereguleert, hoe dat het voorschreeve waag gelt, conform aen de wil en intentie van UHO. MO. betaelt behoorde te werden, en gelyk dat in dien reguarde is de evidente, en notoire waerheyt, dewelke uyt de voorschreeve resolutie van UHO. MO. seer klaer consteert, soo wil men dan nu ook geerne aen het wys oordeel van UHO. MO. met eerbied over laten om te jugèeren, of het wel heeft eenige de alderminste gratie, dat Heeren Directeuren over ietwes, dat voor soo veele jaeren, by een wet-tige resolutie van UHO. MO. is gereguleert, en getermineert, als nog derven maken een cretique, en wel van die natuur, als of de voorschreeve resolutie, waar by UHO. MO. hunne indignatie over het

Beantwoordinge van deselve.

het gedrag van den Heer van Sommelsdyk foo duydelyk en klaer getoont hebben, eghter sub.^{ten} obreptivelyk van U HO. MO. zoude weesen geobtaineert, aengesien men door het maken van een sodanige critique, de beroemde Justitie van U HO. MO. niet minder dan derselver wysheyt en prudentie, niet wynig schynt te verkorten.

Ende dewyl nu in die twee afgehandelde foo verre gesoghte critiques bestaat al dat geene, dat de Heeren Directeuren hebben konnen vitten op de exacte obfervantie van het voorschreeve 4. Articul, van den Octroye, en gevolgelyk op de prompte betaeling van de importante lasten daer by op de Coloniers en Planters gelegd, foo verbeelt men zigh, dien aengaende wederom te mogen besluyten, in die eerbiedige hope, dat U HO. MO. door het vorige gededuceerde, nu mede zullen weesen geconvinceert, dat de Coloniers, en Planters het voorschreeve 4. Articul van het Octroy exactelyk hebben nagekomen, en mits dien voldaan aen alle de lasten en verplichtingen, op haer by het voorschreeve Articul gelegd; en was nu foo ook door de Heeren van de Societeit exactelyk geobserveert, en nagekomen het voorschreeve 27. Articul van den Octroye, en over sulx aen hunne zyde meede reciproquelyk voldaan aen de lasten, dewelke deselve daer by zyn geinjungeert, men zou voor lange jaeren hebben gesien; dat de voorschreeve Colonie, vantyd, tot tyd, meer, en meer, zoude zyn geaccresteert geweest, en selfs dat dezelve ter deser tyd in zulken bloeyende staet geweest zoude zyn, dat genoegsaem geene Colonie van eenige andere Mogentheeden daer by zoude zyn te vergelyken geweest; en insonderheyt soude men als dan geene reedengehad hebben om over dat point U HO. MO. lastig te vallen, met zulke importante GRIEVEN, als nu by deese dien aengaende verder aen U HO. MO. met schuldige eerbiedigheyt zullen werden voorgedragen; waer toe men zulken ampele velt, en foo veele stoffe en bewysen heeft, dat men om U HO. MO. attentie niet te veel te vergen, van ydere notabele circumstantie, en bewys stuk maer kortelyk zal kunnen handelen.

Was nu bevorens, onaengesien alle de uytvlughten, die de Heeren van de Societeit by hun berigt van den jaere 1713, daer jegens hebben gemaakt, op een overtuigende wyse aengetoont, dat de Societeit volgens den duydelyken en klare letter van het 27. Articul van den Octroye, is verplicht tot het onderhout van de Fortresse Zeelandia *mits gaders tot het maken, en onderhouden van alle vordere Fortificatien, by aldien zulcks bevonden zoude mogen werden te weesen gerequireert*, en met een woord, *tot versorginge van alles wat relatie heeft tot bescherminge ende defensie van de Colonie*, het zal nu, foo men hoopt, aen U HO. MO. insgelyks op een seer overtuigende wyse blyken, dat nimmermeer door de Heeren van de Societeit, aen die hunne verplichtinge is voldaan geworden.

Want om in dien reguarde de zaake van syn begin op te haelen, foo is al kort na de aankomste van den Heer van Sommelsdyk op de Colonie, om het Gouvernement over deselve te aenvaerden, bevonden, dat boven de Fortresse Zeelandia, *tot bescherminge en defensie van de Colonie*, een tweede Fortresse wierd gerequireert, maer verre van daer, dat de Heeren van de Societeit die tweede Fortresse volgens hunne so indispenfabele verplichtinge zouden hebben gemaakt, foo heeft men door allerley wegen de Raden van Politie weeten te dispo-

E

neeren,

*Beslyt op dit Res-
peet, en overgang
tot een verzoeg
van de NON Ob-
servantie van het
27. Articul.*

*Erinneringe van
de verplichtinge
van de Societeit*

*De nalatigheyt
van de Heeren
van de Societeit,
ende NON obser-
vantie van het
voorz. 27. Ar-
ticul.*

1°. Door de In-
geſetenen ge-
maakt het Fort,
Sommelsdyk

neeren, dat eene reſolutie genomen is, om dat tweede gerequireerde Fort te maken, gelyk dan ook in conformite van die reſolutie het Fort *Sommelsdyk* tot beveylinge en beſcherminge van de Colonie ten koſten van de Ingeſetenen is geformeert; 'tgeene ook by de Heeren van de Societeit in hun voorchreeve berigt van den jaere 1713. *ſub. N°. 2.* opentlyk werd geconſeileert, en belceden; dog men heeft in dien re-
guarde by het ſelfde berigt geallegueert twee ſaeken, waer door men heeft gemeent, de verpligtinge tot het maken, ende het onderhouden van het Fort *Sommelsdyk* te kunnen ſchuyven van de ſchouderen van de Heeren van de Societeit;

Eerſte alleguatie
van de Societeit.

Dog deſelve alle-
guatie is abuſief
IN FACTO.

En voor eerſt heeft men daer toe geallegueert, dat het voorchreeve Fort *Sommelsdyk* door de Coloniers en Planters, buyten concurrentie, en ſonder communicatie van de Heeren van de Societeit gemaakt zoude zyn, dogh hoe abuſief die alleguatie *in facto* is, zal aen U HO. MO. op de allerklaarſte wyſe conſteeren uyt de notulen van de reſolutien van den politique Raad, ten deſen gevoegt *ſub. N°. 5.* aengeſien, daer inne gevonden werd, dat als de Raden in den jaere 1698, het voltoeyen van de Fortreſſe *Sommelsdyk* ſtaakten, na alle apparentie om dat ſy vonden, dat de Heeren van de Societeit daer toe nietwes geliefde te contribueeren, den Heer Gouverneur daer op volmondig in den Raad heeft gedeclareert, *dat hy nooyt van gedagten was geweest, met eenige laſten, ofte het werk aen de Fortreſſe Sommelsdyk de Raden te beſwaren, maer dat zyne memorie die hy hadde overgegeven, daer op maer hadde gereſpecteert, dat terwyle de Raden daer over aen de Heeren Directeuren zoude ſchryven, ſy middelerwyle ſodanige middelen zoude beraemen, waar door den voortgang en verdere voltrekkinge van de voorchreeve Fortreſſe zoude werden gewordert, met verdere byvoeginge dat dewyle de Heeren van de Societeit by haere miſſive aen de Raden geſchreven, haer recommandeerden den verderen opbouw der Fortreſſe &c.*

Een declaratoir waerlyk, 't geen op een onwederſpreekelyke wyſe zien doet, dat de Fortreſſe *Sommelsdyk* niet alleen met concurrentie en communicatie van de Heeren van de Societeit, maer ſelfs op hunne ſpeciale *recommandatie* is gebouwt, en ſelfs dat men om de Raden van de politie daer toe aen te moedigen, aen deſelve een hope heeft gegeven, dat de daer toe geimpendeerde koſten aen de Ingeſetenen zoude werden gereſtitueert, want wat dog willen anders die woorden van den Heer Gouverneur beteekenen, dat hy nooyt van intentie was geweest, *om de Raden met het werken aen de gemelde Fortreſſe te beſwaren;*

En als nu U HO. MO. dat in dier voegen vinden bewaerheyt, door de notulen van den politiquen Raad, ſoo vertrouwt men dat U HO. MO. verbaest en ten uytterſte verwondert moeten zyn, hoe dat de Heeren Directeuren van hun hebben kunnen verkrygen, omme by hun voorchreeve berigt van den jaere 1713. te allegueren, dat het Fort *Sommelsdyk* buyten haere concurrentie, ofte communicatie gebouwt zoude zyn, en dat ſy daer omme tot het onderhout van deſelve pretenselyk niet waeren geobligteert;

Tweede alleguatie
van de Societeit
is even abuſief
IN FACTO.

Niet minder abuſief, en verwonderens waerdig is de tweede alleguatie, waer van de Heeren Directeuren zig op dit respect by hun voorchreeve berigt hebben gepoogt te bedienen, want die beſtaet daer inne, dat de Heeren van de Societeit den opbouw van de Fortreſſe *Sommelsdyk* niet nodig ſoude hebben geagt, waer by men dan

ook

ook verder heeft willen indigitceeren, als of deselve in der daad onnodig geweest zoude zyn, 'onaangezien het *in facto* een onwraekbare waerheit is, die door de voorschreeve aengehaelde Notulen *sub N 5.* werd beweesen, dat de Heeren, van de Societeyt, de Raden van Politie den opbouw der gemelde Fortresse Sommelsdyk serieuselyk hebben gerecommandeert, 't geene men niet denken kan dat door haer geschiet zoude weesen, soo sy Heeren van de Societeyt niet overtuygt waeren geweest van de noodzakelykheyt van dien, en boven dat zulx door de voorschreeve notulen voldoende bewesen werd, soo is 'er ook niemand die eenige kennis heeft van de Constitutie van de Colonie van Suriname, die soude kunnen ontkennen, dat de voorschreeve Fortresse Sommelsdyk tot beveyliging en bescherminge van deselve Colonie, absoluutelyk is noodzakelyk; alsoo deese Fortresse dekt twee Rivieren te weten Cottica en Commewine, en een groot gedeelte van de Plantagien, en als men boven dit alles aen de Heeren Gouverneurs, dewelke van tyd tot tyd in de Colonie van Suriname geweest zyn, zoude vragen wat hunne opinie is geweest omtrent de noodzakelykheyt van het Fort Sommelsdyk, soo is derselver opinie daer omtrent geweest eenparigh, dat deselve Fortresse absoluut noodzakelyk is tot bescherminge van de Colonie, dogh vermits dat zulx telkens by de aenhalinge van de volgende bewysen met een woort uyt deselve zal kunnen werden aengehaelt, soo zal men zich daer toe alhier eerbiediglyk refereren, en uyt het vorige opmaken dit besluyt, dat het is onwederspreekelyk, dat de Heeren van de Societeyt, schoon het Fort Sommelsdyk door haer in gevolge van het 27. Articul van het Octroy notoirlyk had moeten werden gemaekt, sy egther door schoone woorden, en beloften, de Raaden van Politie hebben weten te disponeeren, dat het zelve ten kosten van de Ingesetenen en Planters is gebouwt geworden.

En niet alleen is het **HOOGH MOGENDE HEEREN** soo gelegen met het Fort Sommelsdyk, maer verder met alle de vordere sterkens, dewelke van tyd tot tyd tot bescherminge en defensie van de Colonie zyn gemaekt, dewelke, schoon deselve in gevolge van de duydelijke letter van het Octroy, door de Heeren van de Societeyt gemaekt, ende beoefigt hadden moeten werden, egther op persuasie, van de Heeren Gouverneurs, ten kosten van de onvermogenende Ingesetenen zyn geformeert.

En als men nu verder examineert door wie dat beyde de gemelde Fortressen Zeelandia, en Sommelsdyk, en de verdere gemaekte sterkens zyn onderhouden, als meede in wat staat het guarnisoen, ende verdere nodige amunitie van Oorlogh van tyd tot tyd zyn geweest, soo werd door een seer groote reeks van onwraekbare bewysen geprobeert.

Eerstelyk dat het Fort Sommelsdyk altyd, en altoos door de Ingesetenen en Planters is onderhouden.

Ten tweeden, dat zulks in dier voegen ook is geschiet, met opsigt tot de verdere gemaekte sterkens.

Ten derden, dat ook van tyd tot tyd considerabel door de Ingesetenen, en Planters tot onderhoud van de Fortresse Zeelandia is gecontribueert.

En laestelyk dat het guarnisoen, ende verdere amunitie van Oorlogh doorgaans, in een seer bedroefde, en elendige constitutie is geweest;

En over sulx dat men sou mogen seggen, dat de Heeren van de

20. Door de Ingesetenen alle de vordere sterkens in de Colonie gemaekt.

Aenwysinge, hoe met het onderhoud der Fortificatien, Guarnisoen, en Amunitie van Oorlogh gehandelt.

Societeit nooyt voldaan hebben aen een enig point, waer toe sy soo onwederispreekelyk by het Octroy zyn verplicht geworden,

De bewyzen, die daer toe werden aeng haalt, neem men aan aenvang met het begin van deese Eeuw.

1 Notulen van den Raad van 12. January 1701.

En om U HO. MO. van dat alles te geven de nodige overtuiginge soo verfoekt men oodmoediglyk, dat U HO. MO. met derfelver gewoone attentie gelieven na te gaen de bewyzen, dewelke daer toe ten deesen onder het Oog van U HO. MO. eerbiedelyk gebragt werden; ende dewelke om geen vroeger bewyzen op te haelen, hun aenvang neemen met het begin van dese eeuw.

Het guarnisoen doe alleen in hondert man, met zieke en gebrekkelyke.

De Fortresse Zeelandia doe al door de Rivier ondermeynt.

Doe reets geresolveert om over die subjecten in serieuze Termen aen de Societeit te schryven.

Eerstelyk zullen U HO. MO. juyt de notulen der voorschreve resolutien van den 12. January 1701. sub. N°. 6. bevinden hoe dat den Gouverneur op de bekomen tydinge van de dood van den Koning van Spangie, en op de vrees van een rupture in Europa, aen den Raad aenstonds heeft gedaen eene propositie, om voorsicninge te doen aen de Fortresse Sommelsdyk en hoe dat daer op diverse leden van den Raad hem hebben te gemoet gevoert, hunne klaghten tegen de Heeren van de Societeit, en hoe dat deselve specialyk hebben gedeclareert *dat sy oordeelden dat de Fortresse Sommelsdyk (verre van daer dat sy deselve ooyt zoude hebben genomen, tot hunne lasten) in gevolge van den Octroye, geheel en al tot lasten van de Societeit was;* als meede hoe sy aen den Heer Gouverneur hebben vertoont, *dat het guarnisoen maer alleen bestond in een Hondert Man; behalven de zieken en gebrekkelyke, en dat het zelve niet in staat was, om een van beyde, men laet staen, beyde de Fortressen, te defenderen,* en meer andere notabele redenen van hun beklag, met byvoeging op het eynde van de Redenen van de nuttigheyt van het Fort Sommelsdyk, en van de slegten staat van de Fortresse Zeelandia, *als dewelke reets doenter tyd, door de Riviere wierd ondermeynt;* op alle welke en andere redenen, de gemelde leeden van de Raad, reeds in die tyd aen de vergadering hebben in bedenkinge gegeven, of het niet ten hoogste noodzakelyk was, over de gemelde zaken aen Heeren Directeuren in serieuze termen te schryven, ten eynde sy op deselve subjecten een finale resolutie geliefde te neemen, of by U HO. MO. uyt te werken *op dat de Coloniers en Planters mochten weten, wat staat sy op de securiteit van haer goederen daer te lande te maken hadden,* gelyk dan ook conform die voorslag een resolutie by den voorschreeve Raad werd bevonden te zyn genomen.

En vervolgens verbeeld men sig te mogen vast stellen, dat U HO. MO. door dat aengehaelde document zullen wesen geconvinceert, eerstelyk *dat in den Jaere 1701. het guarnisoen in de Colonie met zieken en gebrekkelyke, alleen bestaan heeft in Hondert Man;* ten tweede *dat de Fortresse Zeelandia doe reets door de Riviere wierd ondermeynt,* en geen sints nabehoren wierd onderhouden, en dat 'er reets als doen soo veel zaken gevonden zyn, waer omtrent de Societeit aen haer pligt heeft gemanqueert, dat men ter dier tyd al heeft moeten resolveeren, om des wegens aen Heeren Directeuren in seer ernstige termen te schryven.

Tweede preuve in de bylage N°. 7.

By deese eerste soo notabele preuve kan en moet gevoegt werden, een tweede, te vinden in de bylage sub. N°. 7., dewyl U HO. MO. daar uyt op een seer overtuigende wyse zullen kunnen zien, hoe dat den Heer Gouverneur der Colonie, op den 7. Augustus 1701. by zyne propositie aen den voorschreeve Raad van Politie heeft voorgedragen, op de gerughten van een aenstaende Oorlogh, *dat hy Heer*

Gon-

Gouverneur te defenderen hadde twee Fortressen, namentlyk Zeelandia en Sommelsdyk, en dat syn Ed. daer toe niet meer hadde als een Guarnisoen van hondert Man, met sieken en malingers, en dat dierhalven de magten verdeelt wesende, met de burgers in beyde de respectieve Fortressen, geen van beyde in staat zoude weesen van eenige resistentie; en hoe dat hy Heer Gouverneur zyne propositie heeft beslooten, met dese woorden, die zyne verlegentheyt op het aller nadrukkelykste te kennen gaven, namentlyk; dat voor syn Ed. in die constitutie van tyden niet anders overig was TOT BESCHERMINGE der Colonie, als syne retraite te neemen, tot de Fortresse SOMMELSDYK, en die te houden, gelyk deselve ook waerlyk geconsideert kon werden voor de HOOFD PLAETSE der landen; een propositie, waerlyk, dewelke voortgekomen zynde van de Heer Gouverneur, die de belangen van de Heeren van de Societeit altoos zoo wel weet te observeren, mits dien te houden is voor een seer onwraekbare preuve, dat niet alleen het guarnisoen, reets in den Jaere 1701. in zulken bedroefde staat geweest is, dat den Heer Gouverneur met hulpe en assistentie van de Ingesetenen geen kans zag, om beyde de Fortressen daer meede te defenderen, maer ook daer en boven de Fortresse Sommelsdyk, dewelke door de Ingesetenen, door persuasie van schoone woorden, en beloften op hunne kosten is gebouwt, waerlyk voor de Colonie van soo veel utiliteit altoos geconsideert is te wesen, dat het onbegrypelyk moet voorkomen, hoe dat de Heeren van de Societeit, ooyt van hun hebben kunnen verkrygen, om zulks in twyffel te trekken; en als U HO. MO. nu verder uyt het voorscreeve aengehaelde document sub. N°. 7. bevinden, dat by den Raad van Politie op die propositie van den Heer Gouverneur is genomen een resolutie; omme de Fortresse Sommelsdyk te houden voor de HOOFD PLAETSE der Colonie, en dat deselve met den eersten zoude werden voortgeset, en in staat gebragt van behoorlyke defensie, en dat ook middelerwyle zoude werden gearbeit aen de Fortresse Zeelandia, om die in sodanigen staat te brengen, van voor een surpris bevryd te zyn, en eyndelyk dat in Para en Paulus Creecq een post ofte sterkte zoude werden gemaakt, en voorsien met kleyne stukjes, om in cas van attaque den vyand alle mogelyke ofbreuk en resistentie te doen, soo hoopt men dat U HO. MO. daer door al wederom zullen weesen geconvinceert, dat de Fortresse Sommelsdyk door de ingesetenen is gebouwt, en onderhouden, dat ook al in den Jaere 1701. door de ingesetenen is gecontribueert, om de Fortresse Zeelandia te brengen in dien staat, dat deselve vo. r een surpris zoude weesen bevryd, en laestelyk dat ook de verdere sterkten tot bescherminge van de Colonie nodigh gevonden, al mede door de Ingesetenen zyn gemaakt.

En gelieven U HO. MO. daer van te hebben een nader preuve, men vind die nog in het aengehaelde document sub. N°. 7. want daer uyt kan ook werden gesien, dat den Heer Gouverneur op den 8. July 1701. aen de vergaderinge van den Politiquen Raad heeft voorgedragen den slechten staat, waar inne doenmaels beyde de Fortressen Sommelsdyk en Zeelandia waren, en dat syn Ed. niet in staat was geweest, om de Fortresse Zeelandia in staat te brengen, om voor een surpris bevryd te zyn, laat staen omme de Fortresse Sommelsdyk in behoorlyke staat van defensie te brengen, ende de twee geresolveerde

**T Guarnisoen, als boven, 100 Man met sieken en gebrekkelyke.*

De Fortresse Sommelsdyk de Hoofdplaats van het Land.

Resolutie, daer toe, als meede om de Fortresse Sommelsdyk te brengen, in staat van defensie, en de Fortresse Zeelandia, om voor een surpris bevryd te zyn.

Resolutie tot het maken van andere sterkten.

Derde preuve in N. 7.

Erkenntnisse van den Gouverneur van den slechten staat van beyde de Fortressen.

De Gouverneur
verfucht van de
Ingeſetenen 250.
ſlaven tot de For-
treſſe Sommelſdyk;
en 150. tot de
Fortreſſe Zeelan-
dia.

de ſterktens in Para, en Paulus Creecq, van palliſſaden te maken, en dat hy Heer Gouverneur daer om van de Heeren Raden heeft verſogt, *een getal van twee Honderd vyftig mans ſlaven, tot voortſettinge van de Fortreſſe Sommelſdyk, en Honderd en vyftig ſlaven tot de Fortreſſe Zeelandia, als meede, dat de Planters geordonneert moghten werden te leveren ſodanigen quantiteyt van poſten, palliſſaden, onderleggers, planken, en verdere materialen, als ſyn E. van noden hadde tot palliſaderinge, en 't maken der Batteryen &c. van beyde de reſpective Fortreſſen, mitsgaders van de geordonneerde ſterkten in Para en Paulus Creecq.*

Antwoord op dat
verſoek van den
Raad.

Aenwysinge van
hun pligt, en van
die van de Heeren
van de Societeit.

In het Jaar 1701.
door de Rade, al
geſien de wynige
ſorge van de He-
ren van de Socie-
teit voor de Co-
lonie.

Regtveerdige re-
den van klagte
tegens de Heeren
van de Societeit.

Proteſtatie van
ongehoudentheit
der Ingeſetenen
van Negligentie;
van de Heeren
vande Societeit,
mitsgaders van
koſten, ſchaden,
en intereſſen.

Onder die pro-
teſtatie geordon-
neert alle de
Planters te leve-
ren den 20ſte. van
hunne ſlaven.

En gelyk dat verſoek van den Heer Gouverneur ſeer overtuygent aenwylt, hoe nalatig de Heeren van de Societeit al van het begin van deeſe eeuw geweest zyn, om te voldoen aen hunne voorſchreeve verplightingen, ſoo is ook ſeer aenmerkelyk 't geene door de Raden in die tyd aen den Heer Gouverneur, als representerende de Heeren van de Societeit is te gemoet gevoert; want dat beſtaat volgens het voorſchreeve document *ſub. N. 7.* daer inne, dat zy Raden reets als doen hebben gedeclareert, *dat de Coloniers, en Ingeſetenen niet waren gehouden te contribueeren tot voortſettinge, opbouwinge, en verſterkinge van eenige Fortreſſe, en het geene eenige relatie tot het zelve heeft, maer dat ter contrarie de Raden door U HIO. MO. by den Oeffroye op eeden is aenbevoelen, de Planters, en ingeſetenen in geenen deelen te belaften, maer dat ſulx door de Heeren van de Societeit alleen bekostigt en gedragen moeft werden, dat zy al van LANGEN TYD HERWAERDS TOT LEETWEESEN hadden geſien de weynigen wer en ſorg, die de Heeren van de Societeit hadden gedragen voor de Colonie, niet alleen DOOR HET LATEN VERVALLEN DER FORTRESSEN maer ook MET DESELVE ONTBLOOT TE HEBBEN VAN BEHOORLYK GUARNISOEN, ſodanig dat het zelve niet in ſtaat is, om den binnenlandſchen vyand, in cas van ruptur te ſtuyten, laat ſtaen, een van beyde de Fortreſſen voor een buytenlandſchen vyand te bevryden, en te beſchermen, met byvoeginge verder, dat ſy Raden en de geſamentlyke Coloniers regtveerdige redenen hadden van klagten tegen de Heeren van de Societeit, voor wien ſodanige handeling onverantwoordelyk was; waer op ſy Raden dan verder toonen hunne genegentheyt, om den Heer Gouverneur te adſſiteeren, en in die conjuncture van tyden met alle magt by te ſpringen, dog ſy lieden hebben egther dien aengaende gebruykt deeſe prysweerdige præcautie, dat zy, alvorens ergens toe te komen, hebben gedaen een ſeer ſterke proteſtatie, van hunne ongehoudentheit, ALS MEEDER OVER DE NEGLIGENTIE VAN DE HEEREN VAN DE SOCIETEIT, ONTRENT HET LATEN VERVALLEN, EN NIET VOLTREKKEN DER FORTRESSEN, EN VOORSIEN VAN BEHOORLYKE MANSCHAP, EN MILITIE TOT BESCHERMINGE DER COLONIE, en verder ook van alle koſten ſchaden en intereſſen welke de Coloniers, en Ingeſetenen, door haer fourniffement als anders reets hadden, en nog ſtonden te lyden, omme alle deeſelve te inſtitueeren, ende te vervolgen, daer ende ter plaatſe, daer zulx zoude behooren en onder die zoo ſterke en notabele proteſtatie, ſoo zyn dan de Raden, al in den Jaere 1701, daer toe gekomen, dat zy alle de Planters en Ingeſetenen van de gansche Colonie, hebben geordonneert, omme tot voortſettinge van de reſpective Fortreſſen SOMMELSDYK EN ZEELANDIA ende DE GEORDONNEERDE STERKTENS IN PARA EN PAULUS CREECQ, voor*

den

den tyd van drie maenden te leveren den twintigste slaaf van het getal 't welk een ygelyk van haer zoude bevonden werden te besitten. Ten anderen, dat ook de voorschreeve Planters door hunne slaven zoude moeten doen hakken, en gereet maken, een getal pallifadens, geproportioneert na een yders getal slaven.

En gelyk dit alles soo omstandig werd bewezen, door het voorschreeve aengehaelde document *sub N. 7.* soo verfoekt men dat U HO. MO. dien aengaende in het voor by gaen gelieven te remarqueeren; voor eerst, hoe dat reets in het jaer 1701. door de Raden van Politie op een sterke en nadrukkelyke wyse is geprotesteert over de nalatigheyt van de Heeren van de Societeit in het voldoen en nakomen van hunne voorschreeve verplichtingen;

Ende ten tweeden, hoe dat de Raden al in die tyd, onder de voorschreeve hunne soo sterke protestatie van onghoudenthey, daer toe hebben moeten komen, om op de Ingesetenen en Planters, van de gansche Colonie te leggen ~~zulk~~ ^{zulk} confiderabelen last, van te leveren den twintigsten slaaf, van alle hunne slaven, tot voortsettinge der respective Fortressen, als mede om door hunne slaven de nodige palliaden te doen hakken en verveerdigen; een last waerlyk die als maer alleen geconfidereert werd hoe veel de Plantagien daer door zyn veraghtert, aenstonds blykt seer swaer en drukkende voor de Ingesetenen geweest te zyn, dog een last niet te min, dewelke sy lieden, hoe strydende deselve ook is tegens den klaren letter van het Octroy eghter hebben ondergaen, gelyk het zelve verder werd beweesen door het bygevoegde extract uyt de notulen *sub. N°. 8.* want daer uyt zullen U HO. MO. bevinden, dat de voorschreeve resolutie van den Raad behoorlyk ter executie gebragt zynde, het getal van de slaven, die in gevolge van deselve resolutie geleverd moesten werden, en ook effectivelyk geleverd zyn, beslaen heeft in drie hondert twee en vyftig slaven.

Executie van die Resolutie geleverd 352. slaven.

En was het nu nog maer by die eene soo swaere last voor de ingesetenen gebleeven, dat sy voor den tyd van drie maenden in het werk van hunne Plantagien hadde moeten missen, sulken confiderabelen getal van hunne slaven, men zoude mogelyk denken, dat zulks in een tyd van een gevreesde schielijke rupture was geweest excusabel, maer U HO. MO. zullen al verder bevinden, hoe dat de Ingesetenen in die selfde tyd, door vericheyde swaere, en excessive andere lasten, duydelijk en klaar tegens den letter van het Octroy, zyn gedrukt geworden.

Want voor eerst soo consteert uyt de notulen van den 13. July 1701, *sub N. 9.* dat als doen een geregt derde part van de manschap der respective Burger Compagnien, in gereetheyt zig heeft moeten houden, om op de eerste ordre van den Heer Gouverneur te komen aen de respective Fortressen, waer door, soo als lightelyk is te begrypen, de Ingesetenen, aen wien zulks te beurt viel, boven de dienst, die zy van zulken important getal van hunne slaven verloren, ook te gelyk zyn gestelt buyten staat, om behoorlyke forge voor de culture hunner Landcryen, en Plantagien te dragen, en mits dien soo is dit al mede aen te merken voor een seer swaere last van de Ingesetenen, alsoo zy op zulken wyse, selfs met hun eygen leeven in gevaerte stellen, de Colonie voor de gedreygde gevaren hebben moeten beschermen.

Andere last voor de Ingesetenen.

Een derde part van de Burgers moesten zig gereed houden om de Fortresse te bewaaren.

*Tweede laft ge-
legt op de Inge-
setenen.*

*Propositie van
den Heer Gou-
verneur, om het
getal der flaven
te verdubbelen.*

*Tot betaling v n
de gekogte mate-
rialen zelfs 6 00.
gl. van de Wees-
kamer geleent.*

*Overgang tot al
verdere bewyfen.*

*Notulen van den
14 October 1701.
Propositie van
den Heer Gou-
verneur, om de
Ingesetenen voor
een nieuwe tyd
van drie maenden
door hunne flaven
te doen werken.
Als mede ordre
van de Raad
daer toe.*

*De zelfde propo-
sitie gedaan op den
29 November
1701.*

*Vervolgens de In-
gesetenen Anno
1701. met 352.
van hunne fla-
ven aan de For-
trefse werkt.*

Ten tweeden word door de notulen van den 29. July 1701. te vin-
den onder N. 10. bewezen, dat de Ingesetenen al in die selfde tyd al
wyders belaft zyn met de bouwingen der huysinge tot logement van
Blanken in de Fortrefse Sommelsdyk; al wederom een nieuwe laft,
waer toe fy geensints waren gehouden, volgens de soo klaere en duy-
delyke letter van den Octroye, bevorens met de vereyfte applicatie
aengehaelt.

Waar by al verder in de derde plaatse gevoegt moet werden, dat
de Heer Gouverneur al op den 8. Augustus 1701. aan de Raden heeft
geproponeert, om het geordonneerde getal der flaven, tot voortset-
tinge der respective Fortressen te doen verdubbelen, en dat ook ter
dier tyd verscheide rapporten zyn ingebracht van de gekogte materia-
len, tot beyde de respective Fortificatien in die tyd gerequireert, en
welke alle almede ten lasten van de Ingesetenen gekogt, en uyt de
cas der modique lasten, voor soo verre deselve daer toe heeft kunnen
ftrekken, betaelt zyn, en wanneer ~~de kofte~~ daer toe niet voldoende
geweest is, soo werd bevonden, dat men daer toe het geld der wee-
fen heeft moeten aanspreken, en dat men mitsdien als doen een som-
me van *ses Duysent Guldens* tot betalinge van gekogte materialen,
van de Weeskamer heeft moeten leenen, gelyk dat alles dan wederom
beweefen werd, door de notulen van den Raad van den 8 Au-
gust. 1701. *sub N. 11*

En schoon men boven die tot hier toe bygebraghte bewyfen,
geene andere schynt nodig te hebben, om U HO. MO. te convin-
ceren, vande nalatigheyt van de Heeren van de Societeit in het na-
komen van hunne voorichreeve verpligtingen, soo hoopt men, dat
het om de importantie van de saeke, die eenmael wel vereyft, in
haer klaere ligt gebragt te werden, zyne iustificatie by U HO. MO.
sal vinden, dat men het voorschreeve verdoog vervolgende, alverder
onder het oog van U HO. MO. brengt, de verdere soo notabele be-
wyfen, die daer toe nog meede zyn voor handen

En tot dat eynde moet men zich dan wederom beroepen op de
Notulen van den Raad, van den 14 October 1701 *sub N. 12*, de-
wyl daer door alverder beweefen werd, dat de eerste drie maenden,
gedurende dewelke de Ingesetenen zulk een confiderabel getal van
352 van hunne flaven, met post positie van hun eyge werk en Planta-
gien, tot het voortfetten der respective Fortressen hadden moeten
leveren, geexpireert zynde, als doen nog de Fortressen, ten blyke
van *hunne deplorable constitutie in dien tyd*, zoo weynig waren gea-
vanceert, dat den Heer Gouverneur redenen heeft gevonden om te
proponeren, en de Heeren Raden, om te ordonneren, dat de In-
gesetenen het voorschreeve getal hunner flaven, nog voor een tweede
termyn van drie maenden aen, en op de respective Fortressen heb-
ben moeten laten; en of dat, ter befwaer van de Ingesetenen nog al
niet genoeg was, soo bevind men alwyders dat by de resolutie van
den 29 November 1701. door den Raad is goed gevonden, dat met
het werken der flaven van de Ingesetenen aen de respective Fortref-
sen zoude werden gecontinueert, ten ware de menigvuldigheyt van
den regen zulcks belette, gelyk dat blykt uyt de notulen *sub N. 13*,
zo dat uyt alle die aengehaelde bewyfen te zamen voortvloeit, dat de
Ingesetenen in het jaer van 1701 een geheel half Jaer aen beyde de
Fortressen door een getal van 352 van hunne flaven hebben doen werken,
en

en wanneer men nu by een calculatie, die allesints proef komt te houden na gaet, hoe veel die last in het picuniele voor de Ingesetenen moet werden geoordeelt te hebben bedragen, soo is het zeker, dat zulks over dat besteck van tyd, alleen, een seer importante somme komt te bedragen, want het is bekend, dat den arbeyd van een slaaf daags op het minste gerekent werd op tien stuyvers, vervolgens bedraegt deselve voor 350 slaven op yder dag een somme van hondert vyf en seventig guldens, en mits dien voor een soo kleyn besteck van ses maenden meer dan dertig duysent guldens, 't geen alhier in 't voorby gaen werd aengehaelt, om int vervolg by argumentatie daer van een solide applicatie te kunnen maken.

En wanneer men zig daer by erinnert, dat bevoorens gebleeken is, dat in dat besteck van tyd van July 1701 tot 1702 van de weeskamer heeft moeten werden geleent een somme van ses duysent guldens, en men daer byvoegt uyt de notulen van 12 Jannuary 1702, ten deesen gevoegt sub N°. 14, dat als doen uyt casse van de modique lasten der Ingesetenen wegens leverantien van hout waeren, int voorschreeve soo kleyn besteck van tyd, aen de Fortressen gedaen, betaelt zyn de volgende posten, als eerstelyk een somma van twee duysent vyf hondert agt en dertig gulden; ten tweeden een somma van drie hondert twee en seventig guldens tien stuyvers, ende ten derden een somma van vierhondert vyf en twintig guldens, eene stuyver en vier penningen, soo kan daer uyt te samen werden opgemaakt, dat de Ingesetenen in het Jaer van 1701 in den tyd van ses maenden wynig minder dan veertigh duysent guldens aen beyde de Fortressen hebben gecontribueert;

En als men zoo in de verhandeling van dat point voortgaet, soo bevind men alwederom, uyt de Notulen van den 31 Augustus 1702 sub N. 15 dat den Heer Gouverneur, doe al wederom aen den Raad heeft voorgedragen, dat dewyl den droogen tyd aenstaende was, of niet wel nodig zoude zyn, aen de Fortresse Sommelsdyk de grast, die laest was blyve leggen, als meede het Bolwerk op deselve Fortresse, benevens de Ronduijt op de post aende met creecq, mitszaders de Fortresse Zeelandia alle in itaat van defensie te brengen, en dat zyn Ed. tot dat eynde wederom soo veel mans slaven, en voorsodanigen tijd heeft versogt, als tot sodanigen werk benoodigt zoude zyn; En dat als doen by de Raden aen zyn Ed. voór den tijd van drie maenden wederom het selfde getal slaven is geaccordeert, als by resolutie van den 8 July 1701. zyn Ed. geconsenteert was, en vervolgens wederom een getal van over de 350 slaven; welk getal als doen nogh selfs niet voldoende bevonden is; aengesien by Resolutie van den 12 October 1702, op de propositie van den Heer Gouverneur is goed gevonden om boven dien nog een getal van vier en twintig slaven te huuren, en deselve al meede uyt de modique casse te betaelen, als blykt uyt de bylage sub. N. 16. en dewyl boven dat alles uyt de notulen van den 19. Jannuary 1703. sub. N. 17. consteert, dat als doen wederom verscheide rekeningen van gedaene leverantien van hout waren uyt de voorschreeve casse der modique lasten zyn betaelt, en dat ook als doen de dag gelden der slaven, ten reguarde van die geene van de Ingesetenen, dewelke het gerequireerde getal niet geleverd hadden, ten lasten van deselve Ingesetenen zyn gereguleert op tien stuyvers daags, sookan daer uyt wederom werden opgemaakt, dat in het Jaer van 1702, al

Als alles by de anderen gebragt werd, hebben de ingesetenen anno 1701. in ses Maenden een de Fortresse meer als 40000. guldens gecontribueert.

31. Augustus 1702. al wederom gedaen een propositie van den Heer Gouverneur om met het werken voort te gaen

wederom voor drie maenden geaccordeert zoo veel slaven als bevoorens

dat getal op den 12. October 1702. noch vermeedert

*Año 1702 al
wederom ten min-
ste 5000 gl. door
de Ingeſetenen aan
de Fortreſſen te
koſten gelegd.*

*De Heeren van
de Sociey, de
goetheyt van de
ingeſetenen in al-
les miſbruykt.*

*Año 1703 ſelfs
aen den Gouver-
neur geſchreeven,
dat de verdere de-
fecten en de For-
treſſen NIET OP
KAERE KOSTEN
maer op die van
de Ingeſetenen be-
hoorden te wer-
den voltooyt.*

*Reſolutie onder
proteſtatie hoe by
continuatie te
werken.*

*met ſodanig ge-
tal van ſlaven
ALS BEVOORENS
was geſchied.*

*By reſolutie van
den 29 Auguſtus
de Ingeſetenen
gequotiſeert op
15. ſtuyvers
daags voor yder
ſlaaf die ſy bevo-
rens geleverd
hadden.*

*By reſolutie van
den 8. October
1703. gereſol-
veert een woon-
huys te maken by
de Fortreſſe Som-
melsdyk.*

*Het getal der ſl-
ven te vermeer-
deren.*

wederom een conſiderabele ſomme ten minſten van vyf en twintigh duylent guldens, tot onderhoud der Fortreſſe, door de ingeſetenen is te koſten gelegd.

En hoe ſeer de Heeren van de Societeyt door dit alles eenmaeltot dat begrip hadden moeten werden gebragt, dat ſy begreepen hadden, dat alle die ſoo ſwaere laſten, boven die geene, die aen haer wierden opgebracht, voor de ingeſetenen veel te ſwaer waeren om daer inne te kunnen continuereen, en dat ſy daer door eenmael indaghtig aen hun pligt, haer ſoo duydelyk en klaer, by het voorſchreeve 27. Articul van den Oefroye voorgelchreeven, hadden behoren te werden, ſoo hebben zy lieden in tegendeel de goedheyt van de Ingeſetenen al te ſeer miſbruykende, ſelfs daer toe derven komen, dat ſy in den Jaere 1703. den Heer Gouverneur hebben aengelchreeven, dat beyde de Fortreſſen moelten werden geinſpecteert, ende de defecten, die daer aen bevonden moghten werden, *niet op kaere koſten* maer op die van de ingeſetenen behoorden te werden voltooyt, 't welk dan ook door de overmatige goetheyt, en al te groten toegeventheyt van de Raden in die tyd, is geweest van dat effect, dat de Fortreſſen op den 14. July 1703. geexamineert zynde, op den 17 daer aen volgende, by de Raden is goed gevonden, en verſtaen; dog onder proteſtatie als by reſolutie van den 8. July 1701. ſtaat geextendeert *te werken op de volgende wiſſe, namentlyk het Bolwerk Nicolaas, op de Fortreſſe tien voeten met aerden te verbreden op de ſelfde hoogte als van de Batterſje* en ſoo voorts gemaekt verſcheyde andere notabele verbeeteringen aen de gemelde Fortreſſe, met byvoeginge wederom, *dat tot dat eindje zoude werden gewerkt met ſodanigen getal ſlaven, als voor deeſen was geſchied*, alle het welke werd bewaerheyt door de notulen *ſub N. 18 en 19.* en waer by dan al wederom komt een ſeer notabel bewys, van een extravagante beſwaerniſſe voor de Ingeſetenen te vinden in de notulen *ſub. N. 20.* aengeſien daer uyt conſteert, dat de Ingeſetenen by reſolutie van den 29. Auguſty 1703. in plaatſe van den 20. van hunne ſlaaven te leveren *zyn gequotiſeert voor den tyd van drie maanden, gerekent op 90. dagen, op vyftien ſtuyvers daags voor yder ſlaaf die ſy bevorens geleverd hadden*, 't welk wederom over dat beſteek van tyd, een importante ſomme heeft bedragen.

En ſiet men al verder in de reſolutie van den 8. October 1703. te vinden *ſub. N. 21.* men bevind, dat daer by al wederom gereſolveert is, om by de Fortreſſe Sommelsdyk een gerequireert woonhuys te bouwen, *ende het getal der ſlaven ſodanig te vermeerderen, als bevonden zal werden nodig te zyn, om gedurende het drooge ſayſoen aen de gemelde Fortreſſe te arbeiden.*

En gelyk als nu uyt alle het tot hier toe gededuceerde, en aengehaelde onwraekbare preuves, vaſt ſtaat, dat in den Jaere 1701, 1702, en 1703. en fulks die drie Jaeren en ſuite, op koſten van de Ingeſetenen alles is gemaekt, het geene tot deſenſie, en beſcherminge van de Colonie wierd vereyſt, ſonder dat in die volle drie Jaeren, daer toe ietwes het aldergeringſte van wegen de Heeren van de Societeyt is gecontribueert, zoo zoude men ook al verder kunnen aenhaelen, eeve ſterke preuves, om te doen ſien, dat ook in de volgende Jaeren van 1704, 1705, en 1706. van tyd tot tyd, ſeer importante gelt ſommens door de Ingeſetenen, tot nodig onderhoud der Fortreſſen zyn geim-

geimpendeert; dog deweyle men bedugt is, dat het al te tædieus voor U HO. MO. zoude weesen, wanneer men ten deesen, alle de bewyzen, waer mede men dien aengaende is gemunieert zoude willen epluceeren, soo zal men met permissie van U HO. MO. alle die particuliere bewys stukken verder daer latende, in 't generael aenmerken; dat den yver van de Ingesetenen, om buyten alle gehoudentheyten zulke considerabele sommen gelts, dewelke wanneer deselve by den anderen gevoegt wierden, ettelyke hondert duyfent guldens, zoude importceeren, tot onderhoud der Fortressen telkens uyt te schieten, maer eenigfints vermindert zynde, beyde de respectieve Fortressen, ja de gansche Fortificatien van de Colonie aenstonds zyn gerackt, in het uytterste verval, en dat wel, gelyk zulks natuurlyk is, ter oorsaake, dat door of van wegen de Heeren van de Societeit daer aen genoegsaem geen hand gellagen is, en gelieven U HO. MO. van die soo aenmerkelyke omstandigheyt wederom een irreprochabele preuve te zien, men vind deselve aenstonds in de notulen van den 6. Maert 1707. *sub N. 22.* dewyl U HO. MO. daer uyt zullen kunnen zien, hoe dat de Heeren Directeuren, niet jegenstaende alle het geene voorschreeve is, door de Ingesetenen buyten gehoudentheyten, en onder de voorschreeve aengehaelde protestatie soo veel jaren ensuite tot onderhoud der Fortressen, en tot bescherminge van de Colonie was gedaen, en bekostigt, eghter van hun hebben kunnen verkrygen, om by een missive van den 15. November 1706, de Raden van Politie in bedenkinge te geeven, *of deselve niet zoude kunnen goedvinden TOT HUN EYGE SECURITEYT, EN NODIGE BESCHERMINGE van de Colonie, de Fortresse Zeelandia TEN GEMENEN KOSTEN VAN DE INGESETENEN te doen demolieeren, uyt consideratie VAN DEN SLEGTEN STAAT, waer in deselve als doen wierd bevonden, ende voornoemde Ingesetenen als dan daer benevens te obligceeren, om VOOR HET GEMEEN te laten maken een Batterye, omtrent het zo genaemde Tygers Hout, omme den vyand in cas van attacque te kunnen afweren, en omme vervolgens alle verdere magt, soo van militie, als amunitie van oorlog te transporteren, en over te brengen op de Fortresse Sommelsdyk; mag men nu HO. MO. Heeren, wanneer men hier onder het oog van U HO. MO. brengt zulken aenmerkelyken bewys stuk, tegen de Heeren van de Societeit, met waerheyt niet zeggen, dat sy lieden, by die hunne missive van den Jaere 1706, selfs volmondig hebben geconfesseert, den sleghte staat van de Fortresse Zeelandia, onaengesien alle die soo considerabele onkosten, daer toe van tyd tot tyd, door de Ingesetenen geimpendeert, ende nuttigheyt van de Fortresse Sommelsdyk, en legt dan daer inne (onder correctie) niet opgeslooten, de aller klaerste preuve, en bewys, dat van wegens hen luyden niets dat noemens waerdig is, aen de Fortificatien van de Colonie is ten kosten gelegd, en magh men dan ook niet zeggen, dat zy Heeren Directeuren, al in den Jaere 1706 zyn uytgeweeft, om alles wat relatie hadde, tot defensie, en bescherminge van de Colonie, onaengesien sy luyden by het 27 Articul van den Oetroye daer toe zoo duydelijk, en klaer verplicht zyn, te schuyven op de schouderen van de Ingesetenen, en alsoo de importante voordeelen, die sy van de Colonie komen te trekken, suyver en buyten eenig beswaer in hun sak te steeken, immers dat alles is soo overtuygent klaer uyt die hunne missive te leesen, dat het*

*De Directeuren
geen hand aen het
werk geslagen.*

*Anno 1706 de
Raden van Poli-
tie in bedenken
doen geeven,
om de Fortresse
Zeelandia tenge-
meene kosten van
de Ingesetenen te
doen demolieeren
&c.*

*Aenmerkelyke
getuygenis van
den Heer Gouverneur
tegens de Societeyt.*

zelve geene de minste contradictie schynt te kunnen lyden, en zoo de Heeren van de Societeyt zig door sulken klaare preuve van hun ongelijk in deese niet gelieven te laeten overtuygen, soo moet men hier tegens haer ook voortbrengen het getuygenis van haer eygen Gouverneur, want die heeft by zyne propolitie van den 16. Maert 1707. te vinden in N. 22. meede betuygt, dat hem onaengesien alle het geene door de Ingefetenen in voegen voorichreeven was gecontribueert, *met regret bewust was den slechten staat, waar inne zig de Fortressen, en Fortificatien, en 't geen daar toe behoort bevonden, en dat hy met leedweesen moest zeggen, dat deselve in geen bekoorlyke staat van defensie waren, om den vyand met esteet te kunnen resisteeren, en dat hy gevolge de Provintie van Suriname in geval van vyandyke attacque, dat God genadiglyk verhoede, met een geheele ruine, en ondergang gedreygt wierd, en 't welk notoirlyk wederom een betuyginge is, dewelke soo sterk is, dat deselve aen de eene zyde uytleyvert een irreprochabele getuygenis van het wandevoir, en nalatigheyt van de Heeren van de Societeyt, als men ooyt zoude kunnen by imaginatie requireeren, en een betuyginge te gelyk, dewelke soo beweegelyk is, dat de gemoederen van de Raden, daer door al wederom zyn bewogen, om onder herhalinge en vernieuwinge van een seer sterke protestatie van ongehoudentheyt, te neemen een resolutie, om over dit point seer circumstantieel aen de Heeren Directeuren te schryven, en verder om den Heer Gouverneur in die dringende nood met penningen en slaven te adfisteeren, gelyk dat al meede uyt de voorichreeve soo aenmerkelyke bylagen sub. N. 22. consteert.*

*Al wederom een
Resolutie om den
Heer Gouverneur
met penningen en
slaven te adfisteeren.*

*Probatie van de
slechten staat der
Fortificatien in
den Jaere 1712.*

*10. Memorie van
den staat van de
Fortresse Som-
melsdyk, guar-
ni-soen, en Amuni-
tie van Oorlogh.*

En om vervolgens de attentie van U HO. MO. niet op te houden met een groote menigte van preuves van minder belang, dan die geene, die tot hier toe verhandelt zyn, soo bid men, dat U HO. MO. aen wie nu gebleeken is, in wat voor een bedroefde staat beyde de Fortressen, de Fortificatien en alle het geene wat dat daer toe behoort, volgens de eyge erkenenisse van den Heer Gouverneur in den Jaere 1707. geweest zyn, nu ook gelieven na te gaen uyt de bewysen die daer toe zullen werden aengehaelt, in hoedanigen staat dat alles in den Jaere 1712. geweest is, en daer toe moet men dan eerstelyk aenhaalen een memorie van den staat der Fortresse Sommelsdyk, soo als het zelve is bevonden door de borger officieren, by de eerste, dog niet vervolgde onderneeminge van Monsieur Cafart, in Juny van den Jaere 1712. welke memorie ten deezen gevoegt is sub. N. 23. want daer uyt zullen U HO. MO. bevinden, *dat als doen op die Fortressen alleen was een Capiteyn met 7 a 8 Man, buyten 4 a 5 kranken, dat op de wal, en Bolwerken niet anders gevonden wierd dan twee stukken Canon, dewelke nog eenige dienst konden doen, dat de beddingen ten eenemuel waren verrot en vergaen, dat de Batterven een mans hooghte met gras begroeyt waren, dat de Pallisaden buyten de wallen omsit ten eenmael verrot ofte vergaen waren, en dergelyke andere seer notabele defecten meer, breeder in de voorschreeve memorie geenumereert, ende gespecificeert, en gelyk als dat is geweest de bedroefde constitutie waer in de militie, en de ammunitie van Oorlogh in Juny van den Jaere 1712. by de eerste niet vervolgde attacque van Monsieur Cafart is gevonden, soo heeft die droevige bevindinge de Burgers, en Ingefetenen der Colonie doen resolveren, om als trouwhertige,*

en

en welmenende Coloniers, aghtervolgens hun Eed, en pligt aen hunne wettige Souverainen gedaen, hunne genegentheyt te toonen, om tot conservatie van hunne religie, vryheyt, goed, en bloet alles daar by op te fetten, wat tot behout van dien eenigfints zoude kunnen strekken, ende tot dat eynde hebben zy dan ook hunne respective burgers Capiteynen geauthoriseert, *om zig te adresseren aen de Regeeringe van de Colonie, en ook aen U HO. MO. omme tot hunne securiteyt te erlangen de nodige reparatien der Fortressen, en redres van het guarnisoen tegens den inbreuk van den Octroye*, met betuyginge van bereytwilligheyt, om ondertusschen door de middelen die sy hadden, de handen aen het werk te slaen, ende alsoo daer toe te contribueeren *pro-rato* van een yders magt, in vertrouwen van des wegens remboursement te zullen erlangen; 't welk alsoo in diervoegen consteert uyt de Procuratie door een seer nombreux getal Borghers en inwoonders geteekent ten desen gevoegt *sub. N°. 24.*

En om U HO. MO. tot een besluyt van dit alles te doen sien; dat dit goede werk by de Ingesetenen met veel ernst is behandelt, soo verfoekt men, dat UHO. MO. hun oog gelieven te wenden op het smeek schrift van harent wegen in die tyd aen den Heer Gouverneur en Raden van Politie gepraesenteert, te vinden *sub. N°. 25.* dewyl U HO. MO. daer uyt zullen bevinden, hoe dat men in die tyd wegens de fleghten staat van de defensie, waer inne de Colonie zig als doen wederom bevond, zig gedrongen vond, om des wegens zulken serieuze smeek schrift aen de regeeringh over te geven, en hoe dat men daer by heeft moeten klagen, hoe dat alle motiven by de Raden aengewent, *om de Heeren van de Societeit te beweegen tot versterkinge van de Fortressen* (waer toe deselve noghtans volgens het 27. Articul van het Octroy zyn gehouden) *tot die tyd toe vrugteloos geweest waren* en als de Ingesetenen met veel leetwelen hebben gesien, dat inzulken haggelyken tyd, by de Regeringe seer wierd gedraelt, om op hun soo beweeglyk smeek schrift te neemen een prompte resolutie, soo hebben sy lieden op den 15. Augustus 1712. by twee seer aenmerkelyke remonstrantie te vinden *sub. N. 26 en 27. geprotesteert van hun onschult omtrent alle ongevallen die hun mogten overkomen.*

In die droevige omstandigheeden stonden de zaeken van de Colonie van Suriname, namentlyk dat de Fortressen in geen de minste staat waaren van defensie, dat het guarnisoen te swak was, om den vyand eenige tegenstand te bieden, en dat de verdere amunitie van Oorlog allesints was gebrekkelyk, en met een woord, dat de Ingesetenen in July 1712. zig gedrongen hadden gevonden, om des wegens op een seer nadrukkelyke wyse hunne klagten aen de Regeringe te brengen, en dat deselve daer op geene Resolutie kunnende krygen, wegens hun onschult genoodsaekt zyn geweest te protesteeren, wanneer Monsieur Cafart op den 10. October van den Jaere 1712. zyne attacque op de Colonie hervattende, deselve als buyten eenige staat van defensie zynde, soo verre heeft overmeestert, dat de goede Ingesetenen, om hunne totale ruine voor te komen hun vryheyt, religie, ja de gansche Colonie voor de Heeren Directeuren hebben gekogt, en ingeloft voor een somme van over de agtmael hondert Duyfent guldens, gelyk dat consteert uyt debylagen *sub. N. 28 en 29.*

En dewyl nu U HO. MO. door dit waeragtig vertoog, en door soo veele onwraeckbare bewysen, als tot hier toe zyn aengehaelt, (soo

H

men

Notabele betuygingen van de Coloniers van hun genegentheyt, om alles te doen tot behout van de Colonie, wat in hun vermogen was

Aenmerkelyke Procuratie op hunne Capiteyne.

Een seer beweeglyk smeek schrift van de Ingesetenen.

Protestatie van de onschult der Ingesetenen tegen alle ongevallen.

men hoopt en vertrouwt) wederom geconvinceert zyn, dat de Heeren van de Societeyt , zedert den beginne van dese eeuw tot den Jaere 1712. genoegsaem nietwes in de gansche Wereld tot onderhout der Fortificatien gecontribueert hebben, en dat in tegendeel op de kosten van de Ingesetenen niet alleen is gebouwt de Fortresse Sommelsdyk, maer dat ook op kosten van deselve gemaekt zyn alle verdere sterktens, dewelke tot defensie en bescherminge van de Colonie zyn vereyft, en dat ook al wyders door de Ingesetenen van tyd tot tyd, onder expresse protestatie van onghoudentheynt considerabele gelt sommens tot onderhout van beyde de Fortressen zyn te kostegelegt, en dat des wegens van tyd tot tyd in seer serieuze termen aen de Heeren Directeuren is geschreeven, en dat onaengesien dit alles de Fortresse Zeelandia in den Jaere 1707. in zulke droevige constitutie geweest is, dat de Heeren Directeuren selfs hebben gedaen propositien, om deselve geheel en al te demolieeren, en dat ook ter dier tyd derselver Gouverneur met leedweesen en regret heeft moeten betuygen, dat de Fortressen, en Fortificatien, en alle het geene daer toe hoorde in geen staat van defensie was; en laestelyk dat in den Jaere 1712. voor de tweede attacque en invasie van Monsieur Casart, alles wat relatie heeft tot defensie en bescherminge van de Colonie als voren in zulken elendigen gestelte geweest is, dat de Ingesetenen des wegens hunne klagten op een seer nadrukkelyke wyse hebben gedaen, en kort daer aen ook van hunne onschuld hebben geprotesteert, soo zal men nu op dit verhoog geerne aen het oordeel van U HO. MO. overlaten, om te jugeren, wat voor ingressie by U HO. MO. kunnen vinden, alle de abusive assumptien, en positiven in dien reguarde door de voornoemde Heeren van de Societeyt by hun voorschreeve berigt van den Jaere 1713. *sub. N°. 2.* geformeert.

Aanwysinge van de notoire abusieftheyt der alleguatie van de Heeren van de Societeyt, in hun berigt van het Jaer 1713.

Want wat dogh voor ingressie zal het by U HO. MO. kunnen vinden, als de voornoemde Heeren van de Societeyt bestaen te allegueren, dat sy zoo veele honderde duysende guldens aen de Colonie zoude hebben ten kosten gelegt, daer aen U HO. MO. is gebleeken, dat altoos de Fortressen en het Guarnisoen buyten staat van defensie geweest zyn, en daer by deeze ter contrarie is aen getoont, dat de Ingesetenen van hunne zyde buyten eenige ghoudentheynt, soo veel tot onderhout der Fortressen hebben gecontribueert, dat wanneer het zelve tot eene somme gebragt wierd, het mogelyk millioenen zoude werden bevonden te bedragen.

En soo wanneer dan evenwel de Heeren van de Societeyt mogten onderneemen, om als nog dit hun voorgeven staande te houden, soo bid men, dat U HO. MO. haer daer toe gelieven te obligeren, om op een wyse die proef kan houden, aen U HO. MO. te doen zien, hoe veel dog sy lieden van den beginne van deese eeuw tot den Jaere 1712, tot onderhout der Fortificatien uytgeschoten zoude mogen, hebben; en dat geschiedende soo zal bevonden werden, dat het zelve geen noemens weerdig geotdeelt werden kan;

En wat ingressie dog zal het by U HO. MO. kunnen vinden, als de Heeren van de Societeyt in het bysonder gelieven aen te haelen, dat de Fortresse Zeelandia door haer in een behoorlyke staat van defensie zoude wesen gebragt, en gehouden, en als sy daer alverder gelieven by te voegen, dat nimmermeer aen haer eenige klaghten wegens den slechten staat derselver Fortresse zoude zyn voorgekomen en

en als fy laestelyk het succes van de tweede onderneeminge van Monfr. Cafart, en zyne daer op gevolgde invasie gelieven toe te schryven, aen een lafheytigheyt van de Coloniers, daer U HO. MO. by deese zoo men vertrouwt, ten genoegen overtuygt zyn, dat de Fortresse Zelandia door haer nooyt in een behoorlyke staat gebragt is, ja dat sy Heeren Directeuren in den Jaere 1706. sodanig zyn overtuygt geweest van den slechten toestand van dien, dat sy zelfs door hunnen Gouverneur hebben doen proponeren, om de selve Fortresse geheel en al te demolieeren, en daer den Heer Gouverneur in het Jaer 1707. tegens haer zulken duydelyke getuygenisse van hunne wandevoiren heeft moeten geven, en daer laestelyk ock gebleeken is, hoe meenigwerf aen de Heeren van de Societeit seer sereuse klaghten over hun gedrag gedaen zyn, en daer boven dit alles ook consteert, in wat voor een bedroefde en elendige staat de Fortificatien, het guarnisoen, en alles wat relatie heeft tot bescherminge en defensie van de Colonie in het Jaer 1712. tusschen de eerste en tweede attacque van Monfr. Cafart gevonden zyn, en hoe dat de Ingesetenen in July en Augustus van den Jaere 1712. en zulx eenige maenden voor dato van de Invasie van Monfr. Cafart, hunne klaghten aen de Regeeringe des wegens hebben gedaen, en ook getoont hunne genegentheyt, om goed en bloet op te setten, om hunne vryheyt en Religie te bewaren, en hoe dat deselve eyndelyk genoodsaekt zyn geweest te protesteren van hunne onschult omtrent alle ongevallen, die haer moghten overkomen, 't geen immers soo veel overtuygende preuves zyn, van de onwaerheyt van alle het geene de Heeren Directeuren dien aengaende gelieven te poseren, dat het onbegrypelyk is, hoe dat zy Heeren Directeuren ooyt van hun hebben kunnen verkrygen, om sodanigen alleguatie daer als ontrent in haer berigt van den Jaere 1713. voorkomen, te doen; en schoon zy lieden dan daer toe pogen te gebruyken, soorten van bewysen, die alleen van hunne bediendens zyn voortgekomen; als van hunnen Gouverneur, en Commandeur, soo hoopt men van de æquiteit en regtmatigheyt van U HO. MO. dat daer op ter oorfaeke van de afhankelijkheyt van die bediendens van de Heeren van de Societeit, geen het alderminste reguard zal werden genomen.

En op de beschouwinge van dit alles, soo hoopt men ook wyders, dat U HO. MO. het niet qualyk zullen neemen, dat de Raden en Ingesetenen van de Colonie van Suriname, dewelke zyn de requiranten in desen, de vrymoedigheyt neemen, om by dese te doen hun eerbiedig beklag over U HO. MO. resolutie van 28. December van den Jaere 1713. dewyle sy lieden soo ongelukkig geweest zyn dat U HO. MO. by de voorschreeve resolutie, het voorschreeve berigt van de Heeren van de Societeit, van den Jaere 1713. hoe seer het zelve ('t zy met reverentie gesegt) is een aen een schakeling van allerley specieuse touren en draeyen, berustende op soo veel abusive gronden, en stellingen, als nu reets ten desen zyn aangewesen, sonder dat de Raden of Ingeseten het geluk gehad hebben van daer op te zyn gehoord, egther hebben gelieven aen te neemen voor satisfactor, en verder op dat fundament, dat de Heeren van de Societeit geen de minste atteinte hadden gegeven aen den inhoud van den Oefroey (welk fundament nogtans, ('t zy andermael met eerbiedigheyt gesegt) door het vertoog van de contrarie waerheyt by deese gedaen, ten uytterste erroneus bevonden is) hebben gelieven te verklaren, dat

*Beklag van de
Raden over de
resolutie van den
Jaere 1713.*

Inhoud van de
resolutie van den
Jaere 1713.

de Raden en Coloniers, hunne gemagtigden zouden hebben te qualificeeren, omme in cas zy meerdere bescherminge soude nodig of dienstig aghten, over die verdere ~~meerdere~~ middelen van securiteyt van het land, aldaer met gemelde Directeuren te concerteeren, als meede over het geene sy Raden, en Coloniers tot die hunne meerdere securiteyt zouden hebben te contribueren.

Onderwerpinge
van de Raden,
en Coloniers, aen
die resolutie.

De conduites van
de Heeren van
de Societeit zyn
de oorsake ge-
weest dat aen die
voorsz. resolutie
niet is voldaan.

Probatie daer
van.

En hoe groote redenen de Raden en Coloniers ook hebben, omme by die hunne eerbiedige klagten over de voorschreeve resolutie van U HO. MO. te persisteren, aengesien bevorens gebleeken is, dat sy tegens de soo de klare letter van het Octroy, buyten de lasten dewelke sy aen de Societeit hebben moeten opbrengen, en dewelke van den Jaere 1701, tot 1712. ruym twaelf mael Hondert Duyfent guldens hebben bedragen, tot onderhoud van de Fortificatien in die tyd ook meer als een Millioen hebben gecontribueert, daer nog gelatende agtmael Hondert Duyfent guldens, waer voor sy de Colonie, voor de Societeit hebben in geloft, soo moet men om U HO. MO. alle satisfactie te geven, op dit respect voordragen, dat sy Raden en Coloniers zedert dato van de voorschreeve U HO. MO. resolutie, zig aen deselve met alle submissie, en onderdanigheyt hebben onderworpen, en vervolgens alle mogelyke pogingen aengewent, om was het mogelyk het point der meerdere versterkinge, als mede over het geene, daer toe door de Coloniers zoude werden gecontribueert, met de Heeren Directeuren in der minnen eens te werden, dog men kan en moet betuygen, dat de extravagante conduites van de Heeren van de Societeit, zedert dato van de voorschreeve U HO. MO. resolutie gehouden, de eenige en waere reden geweest zyn, waer omme een soo heylsame zaeke voor de Colonie, en selfs voor dese Republicq, tot nog toe tot het gewenste eynde niet gebragt heeft konnen werden.

En om U HO. MO. van de waerheyt van dat geposeerde te overtuygen, soo gelieven U HO. MO. *in facto* te weesen onderrigt, dat de Heeren van de Societeit, soo ras de gemelde U HO. MO. resolutie van den Jaere 1713. is gekomen in de wereld, het werk in dier voegen hebben getraecteert, even als of door de voorschreeve resolutie, het gansche 27. Articul van den Octroye geheel en al was gemortificeert, en vernietigt, en zulx even als of alle verpligtinge van de Heeren van de Societeit tot het onderhouden der oude Fortificatien geheel en al van hun was afgenomen, en gelegd op de swakke schouderen van de voor het grootste gedeelte onvermogene Planters, en om aen te wyfen dat zulx *in facto* waerlyk soo is gelegen, soo poseert men ten desen, dat de Heeren Directeuren zedert den voorschreeve Jaere 1713. tot nn toe, gedurende welke tyd zy van de Colonie genoten hebben omtrent de twee Millioenen, en agtmael Hondert Duyfent guldens, tot onderhoud der Fortificatien, nietwes van eenig belang gecontribueert hebben, en soo sy Heeren van de Societeit mogten ondernemen, om dat positief te ontkennen, soo versoekt men wederom dat sy daer toe mogen werden geobligeert, om by een exacte reekening op te geeven, hoe veel zy in dat voorschreeve besteck van tyd tot onderhoud der Fortificatien geimpendeert zoude mogen hebben,

En om U HO. MO. boven dien door zulke soort van preuves dewelke geen de minste reproches konnen wesen onderheevig, schoon ten aller overvloede, te overtuygen, dat de Heeren van Societeit, zedert

dert den Jaere 1713. genoegsaem nietwes aen de Fortificatien betaelt hebben soo moet men daer toe eerstelyk aenhalen de resolutie van den Raad van den 28. April 1725. *sub. N°. 30.* dewyl U HO. MO. daer uyt zullen kunnen sien, dat in den Jaere 1725. nog onbetaelt zyn geweest, eenige hout waren, dewelke in den Jaere 1712, en 1713. aen de Fortresse Zeelandia zyn geleverd.

*Eerste specifieke
preuve.*

Ten tweede moet daer worden toegevoegt de erkenenisse van den Heer Gouverneur, vervat in zyne propositie van dato den 12. Juny 1725. *sub. N°. 31.*, waer by hy erkent heeft, *dat de Colonie als doen was in zulken bedroefde en desolaten staat, dat deselve voor de minste vyandelyke attacque, of insulte geheel en al bloot stond*, ten preuve no-
toirlyk, dat de Heeren van de Societeyt hunne handen daer van geheel en al hebben afgetrokken, en vervolgens alles wat relatie heeft tot de Fortificatien laten komen tot het uytterste verval.

Tweede preuve

Ten derden zyn daer toe meede aenmerkelyk de rapporten, dewelke aen den Raad van tyd tot tyd zyn gedaen, waer van eenige te vinden zyn *sub. N°. 32. 33. 34. 35. en 36.* alsoo daer uyt consteert in hoedanig een verval alles, wat zyn betrekkingen heeft tot de Fortificatien, geraekt is.

Derde probatie.

En boven dit alles sullen U HO. MO. al wederom uyt de bylagen *sub. N°. 37. 38. 39. 40. 41. en 42.* op een incontestabele wyse vinden geprobeert, dat de Ingesetenen van tyd tot tyd op een seer notabele wyse, tot onderhoud der Fortressen gecontribueert hebben, sonder dat het alhier, om de toedieufte langwyligheyt, soo veel het de Importantie der materie toelaat te vermayden, nodig is, om circumstantieel aen te wyfen het import van het geene de Ingesetenen in die tyd gecontribueert hebben, of de zaeken, waer aen het zelve te kolten is gelegd, alsoo dat alles uyt de aengehaelde bewyfen gesien kan werden:

Vierde probatie.

En dewyle het nu is in *confesso*, dat des onaengesien de Fortificatien, en alle dat geene dat relatie heeft tot bescherminge en defensie van de Colonie, voor het jegenwoordige in zulken droevige staat is, als het selve nog ooyt is geweest, soo zal men, schoon daer toe al meede de nodige bewyfen zyn voorhanden, U HO. MO. attentie met de lecture van dien niet ophouden, maer de verhandelinge van dit point als voren besluyten in die eerbiedige hope, en verwagtinge, dat U HO. MO. door alle het geene tot hier toe na wachtheyt, met aenhalinge van onwraekbare bewyfen, is voorgedragen, zullen weesen geconvinceert, dat de Heeren van de Societeyt nooyt ofte ooyt hebben voldaan aen de verpligtingen, dewelke op hun by het 27. Articul van den Octroye zyn gelegd, en dat deselve over sulx de considerabele voordeelen, dewelke hun door de Coloniërs zyn opgebracht, *indebite* van de Colonie hebben geprofiteert, en zelfs dat verre van daer, dat de Heeren van de Societeyt behoorlyk geobserveert zoude hebben het voorschreeve 27. Articul van het Octroy, in tegendeel de Coloniërs die geene zyn geweest, die een millioen, en meer tot onderhoud der Fortificatien hebben gecontribueert.

*Beslyt over dit
point.*

En gelyk als nu, de by deeze voorgestelde ordre komt te vereyfschen, dat men tot een besluyt van de vorige verhandelingen, aen U HO. MO. voordraagt de infallibele consequentien, dewelke daer uyt proflueeren, soo zal men vervolgens als nu daer toe kortelyk overgaen; en die consequentien bestaan na de gedaghten van de Requiranten daer in.

*Overgang tot het
vierde, en laatste
point.*

*Eerste gevolg,
profluerende uyt
alle het vorige.*

Voor eerst, dat de Heeren van de Societeyt verplicht zyn, om in gevolge van den klaere en iduydelyke letter van het 27. Articul van het Octroy, het geene, voor soo veel aengaet de Fortificatien, dewelke voor den Jaere 1713. in de Colonie zyn geweest, in zyn volle vigueur en kragt is gebleeven, alle de oude Fortificatien, en alle het geene daer toe behoort op hunne kosten te brengen in behoorlyke staat van defensie.

*Peremptoire ree-
denen van die
verplichtinge.*

En de reedenen van die hunne verplichtingen zyn uyt het vorige gededuceerde soo peremptoir, dat daer jegens geen de minste gegronde tegenwerpinge zal kunnen werden gemaakt.

PRIMA RATIO.

Want voor eerst zyn sy daer toe verplicht volgens het voorschreeve 27. Articul van het Octroy.

2. RATIO.

Ten tweede is die hunne verplichtinge des te grooter, om dat sy in den tyd van twintig Jaren genoeglaem nietwes aen de Colonie te kosten gelegd hebben, en des onaengesien in die Jaeren by de drie Miljoenen van de Colonie hebben geprofiteert, boven de subsidie gelden van den staat genoten.

3. RATIO.

Ten derden, moet ook die hunne verplichtingen des te indispenfabelder voorkomen, om dat by deese zoo overtuygent klaer is aengetoont, dat de Coloniers buyten alle gehoudentheyts reets soo veele aen de Fortificatien gecontribueert hebben.

4. RATIO.

Ten vierden kan ook die hunne verplichtinge niet anders dan billyk, en æquitabel geoordeelt worden te wesen, om dat het altoos billyk geoordeelt is in het regt, dat die geene die de gestipuleerde voordeelen geniet de daer jegens gestelde lasten moet ondergaen.

5. RATIO.

En laestelyk werd die verplichtinge ook nog al meer en meer aengedrongen, door de dringende noodsaekelykheyt van de herstellinge der Fortificatien, nademael deselve althans in zulken verval geraekt zyn, dat de Colonie die nogtans van soo veel belang is voor deesen Staat; buyten alle staat van defensie en tegenweer gevonden werd, en vervolgens by de minste vyandelyke attacque, syn waere eygenaers ont-nomen soude kunnen werden.

ULTIMA RA-
TIO.

En by dat alles mag dan ook nog voegen, dat soo door de Heeren van de Societeyt, aen die hunne verplichtinge niet spoediglyk voldaan werd, het met reeden te dughten is, dat van tyd tot tyd de voornaemste Coloniers, meer en meer de Colonie zullen verlaten, en elders een veylige woonplaats nemen, 't geen de Colonie in zyn verdere uyt-breyding niet alleen doet stille staan, maer deselve in haere opkomen zoude doen smooren.

*Tweede gevolg
uyt het vorige.*

De tweede consequentie, die uyt het vorige gededuceerde even klaer proflueert, is notoirlyk, dat als de Heeren van de Societeyt zouden willen voorwenden, dat die last om alle de tot hiertoe gemaekte Fortificatien in de Colonie, met alle het geene daer toe behoort in behoorlyke staat te brengen, ende te onderhouden, voor haer te swaer zoude zyn, sy lieden als dan gehouden zyn, om in gevolge van het 32. Articul van den Octroye, de Colonie te abandonneeren, en deselve te stellen onder de mediate protectie van U HO. MO. en dewyle de redenen van die hunne gehoudentheyts in substantie de selfde zyn, dewelke van hun eerste verplichtinge zyn aangeweesen, soo kan men zigh dispensseeren; om deselve alhier wederom te detailleren.

*De redenen van
dat gevolg de self-
de als van het
eerste.*

En by soo verre dese tweede consequentie eenige speculatie mogt

*Derde gevolg uyt
het vorige.*

Vin-

vinden, soo verbeelt men zig, dat al verder uyt het vorige kan getrokken worden dit gevolg, dat het allesints is æquitabel, dat, als de Ingefetenen en Coloniers tegens alle regt en reeden, zouden moeten werden belast met de Fortificatien, zy als dan ook werden ontheeven van die importante lasten, dewelke zy ingevolge van het vierde Articul van het Octroy aen de Societeyt komen op te brengen; en om de Heeren van de Societeyt in dat respect alle uytvlugten te beneemen, soo offereren de Raden, en Coloniers, om alle de Fortificatien met dat geene daer toe behoort, in den tyd van tien Jaeren, op haer eyge kosten te brengen in behoorlyke staat, mits gedurende die tien Jaeren genietende vrydom en exemptie van alle de lasten, dewelke zy in gevolge van het 4. Articul van den Octroye aen de Heeren van de Societeyt opbrengen, en mits daer toe in de Colonie werd aengevoert een behoorlyk getal van slaven, met dat verstand nogtans, dat die tien Jaeren geexpircert zynde, het onderhout der Fortificatien wederom zal komen tot lasten van de Heeren van de Societeyt, en als dan ook wederom de gewonelyke lasten, ingevolge van het 4. Articul van den Octroye aen haer zullen werden betaelt.

En dewyl nu by het vorige gededuceerde ook is gebleeken, dat de Resolutie van U HO. MO. van den Jaere 1713. alleen den Raed en Coloniers verpligt, *om in cas sy meerder bescherminge soude nodig of dienstig aghten*, over die verdere, en meerdere middelen van securiteyt van het Land aldaer, met de gemelde Directeuren te concerteeren, als meede over het geene sy Raden en Coloniers tot die hunne meerdere securiteyt, zoude hebben te contribueeren, soo proflueert ook klaerlyk daer uyt dit gevolg.

Dat die Resolutie voor de Raden, en Coloniers geensints is obligatoir, dan alleen wanneer door de Heeren van de Societeyt alle de Fortificatien, dewelke Anno 1713. reets in de Colonie geweest zyn, met alle het geene daer toe behoort, in een behoorlyke staat van tegenweer, en defensie gebragt zyn, en wanneer dan de Raden, en Coloniers boven dien meerdere bescherminge zoude nodig of dienstig aghten; want in dat geval, en niet anders werden zy Raden, en Coloniers, by de voorschreeve resolutie verpligt, om over die verdere en meerdere middelen van securiteyt, en zulk geensints over middelen van securiteyt, die als doen reets in de Colonie waeren, met de Heeren Directeuren te concerteeren, als meede over het geene sy tot die hunne meerdere securiteyt, en zulk als voren geensints tot hunne oude securiteyt zoude hebben te contribueeren.

Vierde gevolg.

En omme te toonen de bereydwillichheit van de Raden en Coloniers, om aen die hunne verplightinge te voldoen, soo betuygen zy altoos te vreedten te zyn geweest, en ook nog bereyt te zyn, om na dat de Heeren van de Societeyt alle de oude Fortificatien dewelke in de Colonie gevonden werden, met alle het geene daer toe behoort, op haere kosten in behoorlyke staat zal weesen gebragt, als dan in cas sy Raden meeraer bescherminge soude nodig aghten, over die verdere, en meerdere middelen van securiteyt met de Heeren Directeuren te concerteeren, als meede over het geene sy Raden en Coloniers tot die hunne meerdere securiteyt zullen hebben te contribueeren; en gelyk als (onder oodmoedige correctie) dit hun declaratoir in zig alles bevat, wat van de Raden en Coloniers uyt kraghte van de voorschreeve U HO. MO. Resolutie van den Jaere 1713. kan werden gerequi-

Bereydwillichheit van de Raden, en Coloniers, op dit respect.

reert, foo hoopt men ook, dat het zelve by U HO. MO. allesints voldoende gevonden zal werden.

*Twee verſuaven-
de circumſtantien.*

En ſchoon nu hier meede deeſe ſo weſentlykē GRIEVEN van de Raden, en Coloniers zoude kunnen werden beſloten, foo kan men ſigh niet diſpenſeeren om U HO. MO. te doen remarqueeren, twee circumſtantien, dewelke aen de Raden en Coloniers in dit reſpect altoos meede ſeer hard, en laëſief zyn voorgekomen, en dewelke (foo het ſchynt) by de Heeren van de Societeyt zyn uytgedagt, en door hunnen Gouverneur werktellig gemaakt, om de Raden en Coloniers te noodſaeken om in te willigen de ſoo injuſte vergingen, dewelke de Heeren van de Societeyt van tyd tot tyd van hun gedaen hebben.

*De eerſte van die
circumſtantien.*

Ende de eerſte van die circumſtantien beſtaat daer inne, dat den Heer Gouverneur, ſoo wel aen de Raden als aen de Ingeſetenen zedert eenigen tyd belet, en benomen heeft hunne vrye deliberation over dit ſoo Important point, waer omtrent ſy lieden nogtans ſulken geoppoſeert intereſt aen dat van de Heeren van de Societeyt hebben, en wanneer men omtrent die circumſtantien, de attentie van U HO. MO. zoude derven ophouden, met de lecture van de voorhanden zynde preuves, zoo zoude men inſtaet weſen, om met ſeer onvraekbaere bewyſen te probeeren, dat den Heer Gouverneur, en ook na deſſelfs voorbeeld, den Commandeur zigh niet ontfien heeft, van alle by eenkomſten, ſoo van de Raden, als van de Ingeſeten over dit ſoo gewigtig point gehouden, alleen om daer over met den anderen te deliberereen, te noemen *ongoorloofde conventiculen*, en deſelve vervolgens, ſelfs onder ſeer harde bedryginge, te verbieden, dog dewyl men confidereert, dat U HO. MO. allesints zullen vinden æquitabel, dat in het vervolg ſoo wel aen de Raden als aen de Ingeſetenen behoort te weſen gepermitteert, om over het werk *der Fortificatien, ende verſterkinge der Colonie*, buyten den Gouverneur en Commandeur, als die geene zynde, die het geoppoſeerde Intereſt van de Heeren van de Societeyt in dat ſtuk ſelfs op een extravagante wyſe voorſtaen, tot onderdrukkinge der Ingeſetenen, te delibereren, ende te reſolveeren, ſoo als ſy lieden zullen bevinden te behoren, ſoo zal men daer meede van die circumſtantie aſſcheyden.

*Tweede Laëſive
circumſtantie.*

Niet minder laëſief dan die eerſte circumſtantie is voor de Raden, en Coloniers de tweede, dewelke alhier meede kortelyk moet werden aengehaelt, en namentlyk dat de Heeren van de Societeyt wettende, dat men heel ligtelyk zyn party kan overmeesteren, wanneer men hem ontnemt een fonds, waer uyt de koſten tot het doen der nodige deſenſie gevonden zouden kunnen, en behoren te werden, daer omme al voor eenigen tyd door hunne Heer Gouverneur hebben weten te beletten, dat de koſten, dewelke de Raden en Coloniers, tot verdediging van hun Regt, tegen de Heeren van de Societeyt, tot hun leetweſen genoodſaekt zyn geweest te maken, niet hebben kunnen werden betaelt uyt de Caſſa van de Ingeſetenen, bekend onder de naem van de Caſ der modique laſten, niet iegenſtaande het ſelve is het aller natuurlykſte fonds, waer uyt de gemelde koſten gevonden zonde kunnen werden, ſoo ten aenſien, dat deſelve beſtaat in het eyge gelt van de Ingeſetenen, ſonder dat de Societeyt daer inne iets toebringt, als wel byſonderlyk, om dat het zelve fonds by het 29. Articul van den Octroye is ingeſtelt, tot *verval van de nodige koſten*

van

van de respectieve collegien van Raden, en Regters, mitsgaders tot onderhoud van kerkendienst, school-meesters en diergelyke, onder welk woord van diergelyke notoirlyk gecomprenhendeert kunnen werden so-danige kosten, als de Raden, en Coloniers genootsaekt werden te maeken, om hunne reghten tegens de Heeren van de Societeyt te defenderen, daer nu gelaten, dat den Heer Gouverneur, onaenge-sien de Directie over die Casse by het voorschreeve 29. Articul van den Octroye is aen bevolen aen den Gouverneur en Raden, en hy en zyne prædecesseuren wel hebbe weten te effectueren, dat uyt deselve Casse tegens alle regt en reeden seer notabele somme van penningen, tot onderhoud der Fortificatien van tyd tot tyd zyn betaelt, op die wyse door syne inhibitie, dat uyt deselve Casse de voorschreve kos-ten, dewelke de Raden, en Coloniers om hunne reghten staen-de te houden, genootsaekt werden te maeken, niet zoude mogen werden betaelt, zig op een seer onbetamelyke wyse, de dispositie van deselve Casse alleen komt aen te matigen, en dewyl men hoopt, en vertrouwt, dat zulks by U HO. MO. mede allesints onbetamelyk ge-vonden zal werden, soo heeft men dan ook geene andere reeden, als om van de regtmatigheyt en equiteyt van U HO. MO. te verwagten, dat die circumstantie, als meede voor de Requiranten in deesen uyt-leverende een soo notabel GRIEF, by U HO. MO. sal werden gere-
pareert.

En dewyl dan nu de Raden, en Coloniers meynen Redenen te heb-ben, om dese hunne GRIEVEN cyndelyk te mogen besluyten, soo neemen sy de vrymoedigheyt om dat te doen, met dit seer eerbiedig en ootmoedig verzoek, dat U HO. MO. als hunne wettige Souverain-nen, op de by dese gelegde (soo men hoopt) solide gronden, en op het verhoog van de consequentien, die daer uyt proflueeren, tot behoudenis van de Colonie van Suriname, en zulcks zoo wel ten nut-te van desen Staat, als tot conservatie van de vryheyt en religie, mits-gaders van goed en bloed van soo veele menschen, dewelke sig op de soo nadrukkelyke verseekeringe, aen haer by den Octroye gedaen, van in geene andere lasten te zullen werden geïnvolveert, als by dat Octroy op haer gelegd zyn, hun Vaderland en Vrienden verlaten hebben-de, sig in de voorschreeve Colonie hebben ter neder geset, en tot aenmoediging van andere, om haer in dat spoor te volgen, tot ver-der uytbreydinge en groot makinge der Colonie, by hunne resolutie op deese te volgen, gelieven te verklaeren; dat de Heeren van de So-cieteyt zyn gehouden, om in gevolge van het 27. Articul van den Octroye te onderhouden de Fortresse Zeelandia, mitsgaders alle verde-dere Fortificatien reets in de Colonie gemaekt, als meede het geschut, en amunitie van Oorlogh, de soldyen, en onderhoud van het guarnisoen; en over sulx deselve te ordonneeren, om alle het zelve binnen den tyd van twee Jaeren te brengen in een behoorlyke staat, alles met on-derwerpinge aen het examen en oordeel van een neutraal Ingenieur, daer toe ten kosten van de Raden en Coloniers, met het expireeren van de twee Jaeren, door U HO. MO. derwaerts te senden, om van zyn bevindinge aen U HO. MO. mitsgaders aen den Raad van Po-litie te Suriname te doen behoorlyk rapport; en in gevalle de Heeren van de Societeyt mogten voorwenden, dat zulx voor haer zoude wee-sen te lastig, dat U HO. MO. in dien gevalle gelieven te verklaeren, dat sy Heeren van de Societeyt in dat geval gehouden zyn, om inge-
K

Eerste lit van het
verzoek der Re-
quiranten.

Alternatief ver-
zoek.

vol-

*Tweede lit van
het verzoek.*

volge van het 32. Articul van den Octroye by abandonnement afftant van de Colonie te doen, en deselve vervolgenstelenter besorging van desen Staat (en by aldien zulx by U HO. MO. onverhooptelyk eenige bedenke-lykheyt zoude mogen vinden) dat U HO. MO. als dan reflectie nemende op de voorichreve soo cordate offerte door de Raden, en Coloniers by deese bevorens gedaen, zullen gelieven te verklaeren, dat sy Raden, en Coloniers selfs alle de voorichreve Fortificatien, dewelke althans in de Colonie gevonden werden, in den tyd van thien eerst komende Jaeren, op haere eygen kosten zullen mogen brengen in een behoorlyken staat, met onderwerpinge aen het examen, en oordeel van een neutrael Ingenieur, door U HO. MO. ten kosten van de Heeren van de Societeit in dat geval derwaerts te zenden, omme ende ten fine als boven is gemeld; mits dat de Raden en Coloniers gedurende die tien Jaeren fullen genieten vrydom en exemptie van alle de lasten, dewelke sy ingevolge van het vierde Articul van den Octroye aen de Heeren van de Societeit komen op te brengen, en mits aen haer boven het getal der slaven by het nieuwe Octroy van de West-Indische Compagnie gefixeert, Jaerlyks tot dat werk gedurende de voorschreeve tien Jaeren een getal van vyf hondert slaven werde aengevoert, met dat verstant nogtans, dat de voorschreeve tien Jaeren geexpireert zynde, het onderhoud der Fortificatien in gevolge van het voorschreeve 27. Articul van den Octroye wederom zal komen tot lasten van de Heeren van de Societeit, en als dan ook wederom de gewonelyke lasten, ingevolge van het 4. Articul van den Octroye, aen haer zullen werden betaelt.

*Derde lit van het
verzoek.*

En dat U HO. MO. al verder fullen gelieven te verklaeren, dat de Raden en Coloniers met hunne praesentatie, dewelke sy lieden bevorens al meede gedaen hebben, om namentlyk alle de tegenswoordige Fortificatien, dewelke in de Colonie gevonden werden, met allé het geene daer toe behoort, door de Heeren van de Societeit, ten haeren kosten volgens het eerste lit van dit gedaene verzoek in een behoorlyke staat gebragt zynde, als dan, in cas sy Raden meerder bescherminge zoude nodig aghten, over die verdere, en meerdere versterkinge met de Heeren Directeuren te concertceeren, als meede over het geene sy Raden en Coloniers tot die hunne meerdere securiteit zullen hebben te contribueeren, ten eenemaal komen te voldoen, soo wel aen de intentie, als aen de letter van de voorschreeve U HO. MO. resolutie van den 28. December. 1713. en dat over sulcks sy Raden en Coloniers met die hunne praesentatie in dien reguarde konnen en mogen volstaen.

*Laeste lit van het
verzoek.*

Dat laestelyk U HO. MO. aen de Heeren Directeuren gelieven te ordonneeren en (des noods) ook aen den Gouverneur en Commandeur aen te schryven, dat van nu voortaan de Raden zal werden toegelaten, de vrye deliberatie, en sulx de magt en faculteyt, om, het zy alleen, 't zy met de Coloniers en Planters over het point der Fortificatien, en het maken der meerdere versterkinge in absentie van den Gouverneur, en Commandeur, soo menigmaelen, al zulx nodig gevonden zal werden, te delibereren, en te resolveren, het geene zy lieden tot verdediging van hun Regt zullen komen goed te vinden; als meede omme aen het collegie van den Gouverneur, en Raden te faemen en sulx met pluraliteit van stemmen te latende dispositie over de Casse der modique lasten, specialyk om daer uyt by pluraliteit van stem-

stemmen van de Gouverneur, en Raden, (zulk noodfackelyk gevonden werdende,) te mogen betaalen de kosten, dewelke de Raden en Coloniers, tot verdediging van hunne Reghten tegen de Heeren van de Societeit genootfackt zyn te ondergaen.

Tot alle het welke de Raden
 en Coloniers, andermael het nobile &
 benignum officium van U HOOGH
 MOGENDE, als hunne Souverainen
 en befchermers met alle oodmoechigheyt,
 en onderdanigheyt imploreeren.

Was getekent,

ANTH: VAN WESELE.

1733.

GRIEVEN

De Raden van Politie der
Colonie van Suriname ende
onderhorige Districten.

VICTOR BREY

Procr.

L Y S T E

Der Bylagen gementioneert in
de GRIEVEN van wegen de
Raden van Politie der Colo-
nie van Suriname aen haer
Hoog Mogende overgelevert

C O P I E.

O C T R O I.

N^o I.

Ofte fundamentele Condi-
en , onder dewelke haer
Hoog Mog. ten besten ende
voordeele van de Ingefete-
nen deser Landen , de Colo-
nie van Suriname hebben
doen vallen in handen ende
onder directie van de Bewint-
hebberen van de generale
Nederlantsche Geoctroyeer-
de West-Indische Compag-
nie.

DE STATEN GENERAEL der Verenigde Nederlan-
den: Allen den genen die desen sullen sien ofte horen
lesen, saluyt. *Doen te weten:* Nademael wy in die per-
suasie syn, dat de Colonie van Suriname van foodani-
ge constitutie ende gelegentheyt is, dat deselve in niet
veele Jaren tot een considerable Colonie van dese Lan-
den gemaekt soude kunnen werden, doch dat het selve met weynig
hope van succes kan werden ondernomen, by aldienden Ondernemer
sigh niet getroost van in den beginne groote kosten te supporteren,
alleenlyk op verwachtinge van na verloop van veele Jaren de vruchten
van syn uytgeschoten geldt ende arbeydt te genieten, ende dat een
L Colo-

*Redenen en mo-
tiven waer omme
haer Hoog Mog.
goeds-gevonden
hebben de Colonie
van Suriname
(waer van de be-
scherminge ende
opbouw by de Ed.
Mog Heeren Sta-
ten van Zeelandt
voor eenige Jaren
is ondernomen) te
doen vallen in
handen van de*

*Geoctroyeerde
West-Indische
Compagnie.*

Colonie nootzakelyck in syn geboorte moet smoren, indien men de Coloniers in den aenbeginne swaerder belast als sy bequaem ende machtygh zyn te dragen, in plaetse van deselve door hulpe ende assistentie te ondersteunen, mitsgaders door Privilegien ende fundamentele Wetten te versekeren, datte in het toekomende in geene ondragelyke lasten sullen werden geïnvolveert; want door foodanigen maniere van doen de albereyts aenwesende Coloniers onder gehouden, en alle anderen afschrikt werden, omme tot voortsettinge van foodanigen Colonie, ende op hope van het doen van voordeel en van welvaren, ende van het paisibel jouisleren van dien, sigh mede derwaerts te begeven; ende dat ter contrarie, indien men de Coloniers in den aenbeginne saghtelyk, en selfs met hulpe ende assistentie handelt, mitsgaders dat men haer volkomen gerustheydt geeft, datte voor het toekomende, als sy in staet van middelen ende welvaren souden mogen wesen gekomen, niet en sullen werden ge-exactioneert, ofte met schattingen uytgeput, een Colonie op een wel gelegen plaetse gefondeert wesende, van een kleyn begin in korten tyd door toevloeyinge van alle kanten tot een bysonder en groot werck gemaakt kan werden; ende dat de generale Geoctroyeerde West-Indische Compagnie deser Landen, sigh niet ongenegen en toont, om op foodanige gronden en andere fundamentele en onveranderlyke conditien de bescherminge en den opbouw van de voorschreve Colonie van Suriname, door de Heeren Staten van Zeelandt eenige Jaren geleden, ondernomen, ten besten van dese Landen en van de gemelte West-Indische Compagnie verder voort te setten, en soo mogelyk, onder de genadige toelatinge en seggen van Godt Almaghtig, tot het gewenscht en beooghmerkt eynde te brengen: ZOO IS 'T; dat Wy mede considererende, dat het voordeel ende welvaren, dat in gevalle van verhoopt succes van deselve Colonie sal proflueren, door accres van Commerce ende Navigatie, door het debit van veelderhande Manufacturen ende vrughten, door het Manufactureren van de rouwe Waren, dewelke van daer in retouren herwaerts gebragt ende gemanufactureert wesende, wederom in andere Landen gedebiteert ende verhandelt werden, door den continuelen aenbouw ende reparatie van Schepen, derwaerds varende, en van de Worm aldaer opgegeten werdende, door het aenqueeken van zeevaarent volck en bequame Matrosen, ende uyt andere hoofden meer sal komen, aen alle de Infetenen gesamentlyk, ende sulks vervolgens aen den Staet selve; goet gevonden hebben, gelyk Wy goet vinden by desen, de voorschreve Colonie van Suriname, met alle hare appendentien en dependentien onder de conditien en fundamentele onveranderlyke Articulen hier na volgende te cederen en over te geven aen de gemelte generale West-Indische Compagnie deser Landen, om by deselve geaenvaert te werden, met al sulken Regt als de voorschreve Compagnie is hebbende op alle hare Conquesten, gelegen in de Limiten van den Octroye aen haer verleent, met dat ondericheydt alleen, dat de meer gemelte Compagnie ten eeuwigen dage niet bevoegt sal syn, ofte vermogen eenige de minste veranderinge te brengen in dat gene het welke by de volgende Articulen bepaelt ende gelimiteert staet, dewyle Wy de voorschreve Articulen gunnen, consenteren en accorderen, gelyk wy doen by desen, als een Octroy ofte Privilegie gegeven ten voordeele en tot gerustheydt van alle die gene, dewelke sigh op de voorschreve Colonie al bereyts ter neder hebben gesteldt of

nogh

De voorsz. Colonie by de Compagnie aen te waerden met al sulken recht als de voorsz. Compagnie is hebbende op alle hare Conquesten gelegen in de Limiten van den Octroye.

De Compagnie geen veranderinge te mogen maken in de navolgende Articulen, aen deselve als een Octroy en Privilegie gegeven

nogh fullen komen te begeven, sonder dat daer van oyt ofte oyt selfs by de Maghten van dese Landen, ten nadeele van de Opgezetenen aldaer sal mogen werden gerecedeert.

selfs ook niet by den Staat tot nadeel van de Opgezetenen.

A R T. I.

Dat de Ed. MOGENDE HEEREN Staten van Zeelandt de voorschreeve Colonie van Suriname met haer geschut, amunitie van Oorlogh, ende wat des meer zy, mitgaders alle vordere appendentien ende dependentien van dien, en in dier voegen, als de gemelde haer Ed. MO. deselve Colonie althans besitten, fullen overleveren aen de gemelde generale Geoctroyeerde West-Indische Compagnie; met dien verstande, dat alle lasten en voordeelen ofte profyten van de voorschreeve Colonie, fullen komen ende begonnen hebben te lopen voor reeckeninge van de geseyde Compagnie, op den dagh dat het Octroy sal werden gearresteert, ende dat alle voorgaende lasten en gemaecte schulden, het zy soldyc van de militie, gagen ende tractementen, ofte andere, uyt wat hoofde die soude mogen voorkomen, en van wat nature die soude mogen zyn, geen uytgesondert, ter verantwoordinge en lasten fullen blyven van de gemelde haer Ed. MO., sonder dat ooyt of ooyt de voorschreeve Compagnie ter saeke van dien aengesproken en gemolesteert, ofte by eenig Regter als schuldig sal mogen werden aengesich, en veel min geoordeelt.

De lasten en voordeelen van de voorschreeve Colonie te loopen voor reekeninge van de Compagnie met den dag van 't arrest van 't Octroy, blyvende 't voorgaende voor reekeninge van de Edle Mag. Heeren Staten van Zeelandt.

II.

Dat de voorschreeve Compagnie gehouden sal zyn voor den tyd van tien agter een volgende Jaeren, aen alle de Coloniers en opgesetenen aldaer, indistinctelyk te verleenen exemptie en immunityt van alle lasten, waer mede altans beswaert zyn; uytgenomen alleen het last-gelt van de Schepen, ende het waegh-gelt, in voegen als het selve by het vierde Articul sal gereguleert werden tot voorkominge van frauden en disordres dewelke als nu ten merkelyken nadeele van de Colonie sels aldaer in swang gaen.

De Coloniers tien jaren exempt van alle lasten, uytgenomen 't last-gelt van Schepen en waeg-gelt.

III.

Dat ook alle die genen dewelke hier na sijn op de voorschreeve Colonie fullen komen ter neder te stellen, voor gelyke tien Jaeren fullen hebben gelyke vryheyt en exemptie.

Ad idem, voor die gene, die haer van nieuws op de Colonie ter neder fullen stellen.

IV.

Dat de voorschreeve tien Jaeren geesconleert wesende, de gemelde Compagnie niet en sal vermogen ooyt of ooyt eenige lasten of impo-sitien op te stellen, ofte te heffen buyten die geene dewelke in dit Articul specifiquelyk staen ter neder gestelt; ten waere uyt noot ende te gelykelyk met vry en liber consent van den Gouverneur ende den politiquen Raet aldaer, dewelke mede ten dien eynde door de Coloniers selve, ende uyt de beste onder haer geformeert sal worden; ende namentlyk sal de voorschreeve Compagnie nooyt meer mogen trekken als drie guldens voor yder last dat een Schip groot is, voor uytgaen,

De tien jaren geesconleert zyn-de, geene nieuwe lasten te mogen opstellen als dewelke in dit Articul wygedrukt staen, ten ware uyt noot ende met consent van den Gouverneur ende Politiquen Raede.

uyt de beste Coloniers te formen

De Compagnie noyt meer te trekken als drie guldens voor last gelt van uytgaende ende inkomende Schepen, en voor de binnen lasten vyftig pond Suyker 9 jaers voor Hooft gelt.

Item, twee ende een half percento voor Waegh gelt, van alle verkoghte Goederen.

Wagen op te regten tot voorkominge van frauden, en Keurmeesters te stellen om de Suykeren te keuren.

De oude schulden van aangekogte Slaven te mogen betalen in drie termynen, yder van twaelf maanden.

De Compagnie geobligeert de noodige Slaven aen de Colonie te leveren.

De Negros van tyd tot tyd op de Colonie gebragt werdende, publyquelyk op te veylen en te verkopen by twee teffens, onder behoorlyke securiteyt van de Kooppenningen voor de Compagnie.

gach, en gelyke drie guldens voor inkomen, wegens het last-geldt van de Schepen, ende voor de binnen lasten niet anders als vyftig pond Suyker voor yder opgeseten, soo blanken als negros, wegens hooft gelt Jaerlyks, en twee en een half percento van de waerde van alle goederen, dewelke van daer na dese landen fullen werden versonden, ofte aldaer verkoght wegens waegh-gelt, fullende ten dien eynde, ende speciaelyk mede tot voor kominge van veele frauden ende disordres aldaer een of meer wagen werden opgeregt, ende byyder wage gestelt een bequame Keur meester die de Suykeren fullen moeten keuren, of die bequaem zyn om geleverd te kunnen werden, ende fullen aldaer alle goederen by betalinge ofte afleveringe t'elckens ende soo meenigmael als verkoght ofte van daer na dese landen versonden werden, het voorschreve waeg-gelt van twee ende een half percento subjeet zyn, ende moeten werden gewogen en overgeschlagen.

V.

Dat de voorschreve Compagnie nu door dese overdracht meester en eygenaer werdende van de geseyde Colonie, niet en sal vermogen ten rigoureusten te procederen tot inning van de schulden, dewelke aldaer wegens reets aengebragte en geleverde slaven uytstaende heeft, maer dat tot gerustheyt van sodanige Coloniers, dewelke tot prompte betalinge onmagtig, deselve sal gedaen werden in drie termynen, yder van twaelf maenden, en waer van, de eerste sal wesen verscheenen twaelf maenden na dat de Compagnie in de reele possessie van de gemelde Colonie sal wesen gekomen.

V I.

Dat dewyle de gemelde Colonie niet wel kan werden voort geset, dan door middel van swarte slaven ofte negros, ende dat niemant buyten de voorschreve Compagnie in dese landen bevoegt is eenige slaven te halen van de kuste van Africa, alwaer alleen ingehandelt werden, soo sal de voorschreve Compagnie geobligeert zyn aen de geseyde Colonie jaerlyks te leveren sodanigen aental slaven, als aldaer fullen wesen gerequireert.

V I I.

Ende op dat tot bysondere voort settinge van alle werken en Plantagien aldaer, een yegelyk Colonier of Planter, en soo wel de kleyne of onmagtigen, als de groote ofte magtigen van haer nodige negros mogen werden voorsien, sal de gemelde Compagnie gehouden zyn de negros, dewelke van tyd tot tyd fullen werden aengebragt publyk te verkopen, en by twee stuck t'effens op te veylen; wel verstaende, dat deselve Compagnie om verskert te zyn van de voldoeninge van de prys die voor de voorschreve negros sal werden uytgeloofd, by het verkopen van de voorschreve negros sal mogen bedingen sodanige sekerheyt als deselve sal oordelen tot haer gerustheyt dien aengaende te kunnen strecken.

VIII. Dat

VIII.

Dat de betalinge der alsoo publyk verkogte negros sal geschieden in drie termynen yder van ses maenden, gereguleert na de tyd dat de Suykeren bequaemelykft geleverd kunnen werden; des sal als dan de voorschreve betalinge precife moeten werden gedaen, en by nalatigheyt van dien de gebrekige by wegen van parate executie, en sonder eenige regtspleginge tot een effectieve voldoeninge gecompelleert werden; met dien verstande evenwel, dat het den Gouverneur vry sal staen, ter requisitie van de Coloniers en Planters te verleenen provisionele surcheantie van de voornoemde executie, dogh niet anders dan om merkelyke redenen, dewelke hen daer toe soude mogen brengen, en op speciale approbatie van de Heeren Bewindthebberen van de voorschreve Compagnie.

De betalinge van de negros te doen in drie termynen, yder termyn van ses maenden, en by manquement van dien paratelyk te werden geexecuteert, &c.

IX.

Dat dewyle tot den aanbouw der voorschreve Colonie mede ten hoogsten nootzakelyk is, dat het getal der blanke Menschen aldaer, soo veel en spoedigh mogelyk geaugmenteert werde; soo sal de Compagnie besorgen, dat derwaerts uyt dese Landen soo veel personen mogen werden getransporteert, als de voorschreve Compagnie sal kunnen en bequaem wesen uyt te werken.

De Compagnie gehouden de Colonie te voorzien van blanke Menschen.

X.

Dat ten dien eynde alle Schepen uyt dese Landen derwaerts aenleggende, gehouden sullen zyn (indien de geseyde Compagnie sulks soude mogen begeren) yder twaelf personen over te voeren, voor een somme van dertig guldens voor yder persoon, wegens transport en kost-gelt te genieten, te korten aen haer last-geldt in het uytgaen en inkomen half en halt, twee personen voor een, indien beneden de twaelf jaeren zyn.

Alle Schepen op de Colonie varende, zy gehouden twaelf Personen over te voeren.

XI.

Dat om de voorschreve Colonie kragtelyk en soo veel mogelyk voort te setten, en om alle voordeelen, dewelke by verhoopt succes van deselve sullen komen af te vloeyen, te doen vallen in de schoot van de Coloniers en Planters aldaer, ende van de Ingesetenen van desen Staet, den handel en traffycque op Suriname, ende van daer indistinctelyk liber en open sal zyn aen alle Ingesetenen van desen Staet, blyvende niet te min geobligeert in conformite van den Oefroye van de voornoemde Compagnie, deselve Compagnie te erkennen, en aen haer by forme van recognitie te betalen het last-geldt in het vierde van dese fundamentele Articulen geexpresseert, en daer en boven te stellen cautie, van niet te sullen komen op de kuste van Africa, ofte alle de plaetsen alwaer de voorschreve Compagnie den handel privative heeft, ende met uytfluytinge van de Ingesetenen van desen Staet, ende dat sy met de voornoemde hare Schepen en ladinge wederomme in dese Landen sullen retourneren, sullende de voorschreve Schepen, het geseyde last-geldt betaelt, ende cautie gesteldt hebbende, aenstonts t'haerder

Den Handel op Suriname aen alle Ingesetenen van desen Staet vry en open gestelt, onder limitatie als in den text.

M

re-

De Ingeſetenen van Zeelandt, tot allen tyden te hebben ende behouden, de vrye Commercie en inwooninge, &c. ſonder boven de Ingeſetenen van Hollandt ofte de andere Provinciën te mogen werden beſwaert.

requisitie aen haere Paſpoorten en Commiſſien, door de gemelde Compagnie geholpen ende geexpedicert moeten werden, ten eynde in haer voorgenomen reyſe niet mogen belet, ofte in faveur van andere Schepen opgehouden werden; daer en boven tot particuliere geruſt- heyt van gemelde haer E.d. MO. de Heeren Staten van Zeelandt, werdt mede vaſt geſtelt, dat der ſelver Ingeſetenen in 't gaen en we- der komen, en aldaer te lande behouden ſullen ten allentyden de vrye en onbekommerde navigatie, commercie en inwoning, ſonder dat die ooyt ſal mogen werden geſloten, of in eeniger manieren hoger, ſwaerder, ofte meerder ſullen mogen werden belaſt, gelimiteert, of- te in haer vryheyt bepaelt, als ten aenſien van eenig Ingeſetenen van Hollandt, ofte van eenige andere Provincie ſal vermogen te geſchieden; maer dat alles op het fundament van dit Octroy aen de Ingeſetenen van alle de Provinciën egael ſal zyn, ſoo wel de laſten als de voorrechten, ſonder diſtinctie en onder gelyke verbinteniffe.

X I I.

Den Handel en Vaert op ende van de voorgeſchre- ve Colonie, alleen te doen uyt ende naar deſe Landen.

Dat den handel ende vaert op ende van de voorgeſchreven Colonie alleen, ſal mogen geſchieden directelyck uyt en na deſe Landen, ende dat ook vervolgens alle de vrugten, waren, en gewaſſen nergens heen, als directelyck op deſe Landen ſullen mogen werden geſonden, mitsgaders ook alle behoeften voor de voorgeſchreven Colonie gerequi- reert, uyt deſe Landen, ende nergens anders van daen derwaerts werden gebracht.

X I I I.

Securiteyt voor de particuliere Ingeſetenen, om- me door de Sche- pen van de Com- pagnie in haer traffyck niet te werden gepreju- dicieert.

Ende op dat de voorgeſchreve Ingeſetenen derwaerts traffiquerende, geruſt mogen geſtelt weſen, dat ſy in de voorgeſchreve liberteyt van derwaerts ende herwaerts te navigeren, door de Schepen van de Com- pagnie niet en ſullen werden geprejudiceert door de avantagien die de ſelve Compagnie aen haer eygen Schepen ſoude genegen mogen zyn te geven ende toe te brengen, ſoo ſal de gemelde Compagnie by deſen aennemen van geen meerder Schepen derwaerts te ſullen ſenden als die gerequireert ſullen werden en magtig zyn, om de no- dige negros daer na toe te voeren, ende de Suykeren ende andere waren door den verkoop der voorgeſchreve negros, ofte door de opge- ſtelde Impoſitionen eygen geworden zynde aen de voorgeſchreven Com- pagnie vandaer af te haelen, zullende de voorgeſchreve Compagnie geen goederen van particulieren in haere Schepen vermogen te doen laden en overvoeren, als alleen in die Schepen die ſlaven daer hebben gebracht.

X I V.

Schepen van Particulieren te mogen gaen leggen op plaetſen haer commodieuſt, en buyten praejudicie van de Compagnie ofte de Opgeſe- nen van de Colo- nie.

Dat de Koopluyden daer te Landen aengekomen weſende met haere Schepen en goederen, ſullen mogen gaen leggen op alle ſoodanige plaetſen, als ſy ſullen oordelen voor haer commodieuſt ende proffyte- lykſte te weſen, mits daer inne aen de Compagnie ſelve, ofte aen an- dere Opgeſetenen geen belemmering komen te geven, en (dat daer door de gemelde Compagnie in haer Impoſitionen en geregtigheden niet

niet en werde verkort, waer op den Gouverneur en Raden seer exactelyk fullen hebben te reflecteren.

X V.

Dat gelyk het yder een vry staet met syn persoon, familie, en goederen inde voorschreve Colonie te komen, het ook alſoo sal wesen gepermitteert aen een ygelyk, dewelke, alrede sich daer ter ne-der gestelt heeft, ofte sal komen te stellen, ten allen tyden van daer te vertrecken met hare slaven, beesten, en verdere roerende goederen, en dat naer sodanige andere plaetse ofte eylanden als het haer sal believen, konnende tot het voorschreve transport, huuren, of koopen al fulck Schepen of Vaertuygen, als sy tot haer voorschreve desſeyn hen fullen oordeelen dienstig te wesen.

Gelyke vryheyt van op de Colonie te komen, omme van daer (des begerende) wederom onbelemmert te mogen vertrekken, &c.

X V I.

Ende op dat de Coloniers ende Planters in Suriname, mitsgaders de Ingefetenen deser Landen met deselve commercierende, volkomen geruſt mogen zyn, dat de voorschreve exemptien en Privilegien effectieve fullen werden agtervolgt en naer gekomen; soo sal den Gouverneur ende den Politiquen Raedt, in voegen de selve hier naer fullen werden aengestelt, gehouden zyn op haren eedt te besorgen, dat daer jegens geen infractien komen gemaect te werden.

Ordre en ſecuriteyt tegens d'infractie van de beloofde exemptien en privilegien.

X V I I.

Sullende den Gouverneur die 'thoogſte gefag sal competeren by de voorschreve Compagnie absolute aengestelt werden, mits deselve, ende ook syne Inſtructie by hoog gemelte haer HO. MO. werde geapprobeert, en dat hem by deselve haer HO. MO., ende syne hoogheyt den Heere Prince van Orange, de nodige commissie gegeven sal moeten werden.

Den Gouverneur by de Compagnie aenſteſtellen, &c.

X V I I I.

Dat den voorschreve Politiquen Raedt sal beſtaen ende gecomponeert wesen nu voor de eerſtemael uyt tien perſoonen, en by vervolg van tyden naer het accrois van de Colonie, de inclinatie van de Ingefetenen, ofte om andere redenen op het welgevalen en goet vinden van de voornoemde Compagnie mogen werden verhoogt tot veertig perſoonen incluys.

Ordre op het aenſtellen van den Politiquen Raedt.

X I X.

Sullende de voornoemde Raedts perſonen uyt de aenſienlykſte, verſtandigſte, en moderaetſte onder de Coloniers, haer leven lang gedurende, tot de voorschreve Raedts plaets beroepen werden, te weten door pluraliteyt van ſtemme van alle de Coloniers een dubbelt geral genomineert weſende, sal den Gouverneur daer uyt electie doen waer inne by af ſterving ofte vertrek tot ſuppletie gecontinueert sal werden, ter tyde en wyle het getal der Coloniers ſoo groot sal wesen,

Ordre op het nomineren en eligeren van de Raedts perſonen.

dat het ſelve niet wel als met een diſordre ſoude kunnen werden ge-
practiſeert, als wanneer de Compagnie op approbatie van haer HO.
MO. ſal mogen ordonneren, dat de nominatie tot de voorchreve
ſuppletie jaarlyks op een vaſt geſtelden dag geſchiede door de overge-
bleven Raets perſonen alleen; fullende egter de voorchreve verande-
ring niet mogen werden gemaakt, als naer dat het getal der Raets
perſoonen, ten minſten tot dertig perſonen ſal weſen geaugmen-
teert.

X X.

*Den Gouver-
neur in ſaeken
van belang ſoo
Politycq als Mi-
litair, gehouden
den Raedt te con-
voceren, ende met
pluraliteyt van
ſtemmen des we-
gens beſluyt te
maeken.*

Dat al hoe wel den gemelten Gouverneur in alle ſaeken ſoo Poli-
tycq als Militair het opperſte geſag hebben, ſoo ſal hy evenwel daer
omtrent in ſaken van eenig aenbelang gehouden zyn den gemelten
Raedt te convoceren, de ſaeke aldaer voordragen, ende in delibera-
tie leggen, en het beſluyt formeren, ſoo en in dier voegen als by
pluraliteyt van ſtemmen oirbaer en dienſtig geoordeelt ſal weſen, ful-
lende ſodanig beſluyt, ſoo als het ſoude mogen leggen, door den
voornoemden Gouverneur moeten opgevolgt ende getrouwelyk ter
executie geleyt werden.

X X I.

*In ſaken, in
deſe fundamente-
le Articulen niet
gelimiteert, blyft
den Gouverneur
ende Raedt ge-
houden op te vol-
gen de ordres van
de Compagnie.*

Behoudelyk nogtans, dat den gemelten Gouverneur, midtſgaders
den Raedt geſamentlyk, en yder in het byſonder in alle ſaken, in
deſe fundamentele Articulen niet ſpecialyk gelimiteert en bepaelt, ge-
houden fullen zyn te obtempereeren, ende op te volgen het bevel
ende de ordres dewelcke haer van tydt tot tydt door de gemelte
Compagnie gegeven, ende gepreſcribeert fullen werden, ende dat
op den eedt by hun reſpectivelyk ten ingang van hunne bedieningen
gedaen, en ſulks dat de voorchreeve haere beſluyten alleen plaets ful-
len hebben in alle ſaeken, dewelke in deſe Articulen als Previlegien
bevat zyn, en verders in alle andere ſaeken, waer omtrent den ge-
melden Gouverneur geen ſpeciale laſt ende ordre ofte inſtructie ſal
hebben bekomen.

X X I I.

*Den Gouver-
neur en Raden de
Criminele Juſtitie
te adminiſtreren.*

Dat ook den voornoemden Gouverneur en Raden fullen moeten
vaceren tot het adminiſtreren van alle Criminele Juſtitie.

X X I I I.

*De Civile Juſ-
titie te admini-
ſtreren door den
Gouverneur, ne-
vens ſes perſoonen
daer toe te ver-
kieſen, ende
voorts als in den
Text.*

Dat in reguarde van de civile Juſtitie, afgeſondert van het voor-
ſchreve Crimineel, deſelve geadminiſtreert ende waergenomen ſal
worden door den gemelden Gouverneur, benevens ſes aenſienlyke en
verſtandige perſonen, om de twee Jaren daer toe op naervolgende
wyſe, het zy uyt het midden van den voorchreve Raedt, het zy uyt
de Coloniers ofte Planters te verkiefen; fullende in deſe gelyk ook
in de deliberatie van den voorchreve Politiquen Raedt, met de meelte
ſtemmen geconcludeert werden, ende den gemelden Gouverneur niet
meer als een ſtem hebben; dogh in cas van equaliteyt van ſtemmen
aen

aen wederzyden; sal met het advis van den Gouverneur geconclueert werden.

X X I V.

Dat de voornoemde ses personen twee Jaeren als Regters ende Raden van Justitie gediendt hebbende, de eene helft van deselve sal moeten afgaen om plaetse te maken aen anderen, dewelke haer in het voornoemde employ volgen fullen, om voor twee volgende Jaeren benevens den gemelden Gouverneur, ende de drie aengebleve Raden van Justitie de voorschreve Regtbank te besorgen, fullende de voornoemde Raden van Justitie aengestelt werden als volgt; namentlyk door den Gouverneur ende den Politiquen Raedt, by pluraliteyt van stemmen, voor de eerstemael twaelf personen, en vervolgens van twee jaeren tot twee jaren, op den eersten dag van January ses personen genomineert wesende, sal den Gouverneur daer uyt voor de voorschreve eerstemael ses personen verkiesen, en vervolgens voor de voorschreve twee tot twee jaeren drie personen, en uyt de oude Raden van Justitie mede drie personen, om benevens hem als vooren voor twee jaren Regt en Justitie te administreren.

Ordre op de bestellinge ende verkiefsinge van de Raden van Justitie.

X X V.

Dat de voornoemde Raden van Politie van meerder rang en respect fullen wesen als de voornoemde Raden van Justitie, dogh dat in de voorschreve respectieve Collegien die gene onder deselve de preseance ende voor rang fullen hebben voor de eerstemael die oudtst van Jaeren fullen zyn, ende vervolgens die eerst tot de voorschreve digniteyten en bedieningen fullen wesen beroepen, met die distinctie evenwel, dat in het voorschreve Collegie van Justitie, de Raden van Politie dewelke daer toe souden mogen werden beroepen, altyt uyt respect de preseance ende voorrang fullen hebben.

De raden van Politie, rang voor de Raden van Justitie, ende ordre op den rang van de Raden in de respectieve Collegien.

X X V I.

Dat de voornoemde Raden van Polite en Justitie respectieve, de voorschreve hare bedieningen fullen moeten waer nemen, sonder daer voor eenige weddens of vergeldingen te genieten, maer alleen uyt liefde ten besten van 't gemeen.

De Raden van de Politie ende Justitie, sonder weddens ende uyt liefde te dienen.

X X V I I.

Dat het onderhout van de Fortresse aen de Riviere van Suriname, mitsgaders het maken en onderhouden van alle vordere Fortificatien, by aldien fulks bevonden soude mogen werden te wesen gerequireert sal zyn ten laste van de voorschreve Compagnie, gelyk ook het Geschut, de Amunitie van Oorlog de Soldyen en het onderhout van 't Guarnisoen, ende alles wat relatie heeft tot bescherminge ende defensie van de voorschreve Colonie.

De Fortresse Fortificatien, Geschut, Amunitie van Oorlog, ende Soldye van het Guarnisoen tot laste van de Compagnie.

X X V I I I.

Dat de voornoemde Bewindhebberen fullen moeten besorgen dat de

Bewindhebberen der Colonie te

N

Co-

*besorgen van
Predicanten, tot
kosten van de Co-
loniers, als in den
text.*

Coloniers ten allen tyden zyn voorsien van een of meer bedienaers der Goddelyken woorts, na dat de gelegentheyten van de Colonie het soude mogen komen te vereyschen, ten eynde de Coloniers ende de verdere Opgesetenen aldaer in de vreesse des Heeren, ende de leere ter zaligheyt geleydt ende onderwisen mogen werden, mitsgaders tot het gebruyk der Heylige Sacramenten bequame occasie hebben, fullende de voornoemde Predicanten niet by de voorschreve Compagnie, maer by de Coloniers en Opgesetenen selve onderhouden werden, uyt een middel ofte fonds dat den gemelden Gouverneur ende Raden daer toe op approbatie van Bewinthebberen fullen mogen ordonneren ende heffen.

X X I X.

*Den Gouverneur
en Raedt fullen
mogen opstellen
eenige kleyne lasten
tot verval
van nodige kosten
voor de respec-
tieve Collegien,
en onderhoudt
van Kerck en
School dienst, &c.*

Dat ook den voornoemden Gouverneur ende Raedt, op approbatie van Bewinthebberen fullen mogen stellen eenige kleyne en modique lasten, tot verval van de nodige kosten van de voorschreve respectieve Collegien van de Raden ende Regters, mitsgaders tot onderhoud van Kerken-dienst, Schoolmeesters en diergelyke, voor soo veel het selve soude mogen werden geoordeelt nootzakelyk of dienstig te wesen.

X X X.

*Den Gouverneur
en Raden
geen Impositien of
lasten te mogen
opstellen, sonder
approbatie van
haer HO. MO.
ende de Heeren
Bewinthebberen.*

Dat den voornoemden Gouverneur en Raden niet en fullen wesen bevoegt eenige impositien ofte lasten te mogen stellen ofte heffen anders als op speciale approbatie van haer HO. MO. en van de Heeren Bewinthebberen, ten eynde de gemelde Coloniers ook mogen wesen gerust ten respecte van de buyten-sporigheden, waer in de voorschreve Raden selve soude mogen komen te vallen.

X X X I.

*Orde op het
doen van den
Eedt van getrou-
wigheyt, by den
Gouverneur, Ra-
den en Regters,
mitsgaders de
Soldaten, Matro-
sen, ende ver-
de Bedienden.*

Dat den voornoemden Gouverneur sal wesen gehouden Eedt van getrouwigheyt aen haer HO. MO., mitsgaders aen de Bewinthebberen van de voorschreve Compagnie te doen, en de voornoemde Raden ende Regters gelyken Eedt, na seker Formulier daer van te beramen, in handen van den voornoemden Gouverneur; ende dat de Soldaten, Matrosen, ende verdere bedienden, dewelke by de voorschreve Compagnie fullen werden gesoldoyeert en betaelt, alle aengenomen en beedigt fullen werden op en volgens de generale Articul brief van de Compagnie; fullende alle de Opgesetenen ende Coloniers mede Eedt van getrouwigheyt aen den Staet ende Compagnie moeten doen op een particulier Formulier, daer van insgelyks te beramen, na het exempel van de Eeden der Burgeren en Ingesetenen deser Landen.

X X X I I.

*De Colonie aen
de Compagnie te
lastig enderuiens
vallende, deselve
weder te mogen
stellen ter besor-*

Laetstelyk, dat indien by experientie van eenige Jaren soude mogen werden ondervonden, dat de voorschreve Colonie te lastig soude vallen voor de geseyde West-Indische Compagnie, soodanig dat de Bewinthebberen ende de Hooft-Participanten souden mogen oordeelen

len, dat het verder aenhouden van de voornoemde Colonie voor dezelfde Compagnie soude wesen seer nadeelig en ruineus, in sulken gevalle het de gemelte Bewindhebberen sal wesen gepermittert van de voorschreve Colonie by abandonnement afstandt te mogen doen, met alfulken effect, dat den Staet omtrent de besorginghe van de voorz. Colonie, als dan gehouden sal zyn ordres te stellen buyten de geseyde Compagnie.

*ginge van den
Staet.*

Weshalven Wy ontbieden ende versoecken, ook lasten en bevelen allen en eenen ygelycken die dit eenigfints aengaen magh, dat sy van dit ons Consent en Octroy, en van allen den inhouden van dien, ook de vryheden ende exemptien, in voegen en manieren boven verhaelt, foo wel de gemelte Welt-Indische Compagnie deser Landen, als die gene die sich als boven albereyds op de voorschreve Colonie hebben ter neder gestelt, ofte sich nogh souden willen ter neder stellen, doen, laten, en gedogen rustelyk, vredelyk, en volkomentlyk genieten ende gebruyken, sonder aen deselve, of hier tegens te doen ofte te laten geschieden eenig hinder, letsel, ofte moeyenisse ter contrarie, want Onse ernstige meyninge sulks is. Gegeven in den Hage onder het Groot Zegel van den Staet, de Paraphure van den Heer presiderende in Onse Vergaderinge, ende de Signature van Onsen Griffier, op den drie en twintigsten September 1682. Was gearapheert, *A. Gerlacius*, *vr.* Onderstont, Ter Ordonnantie van de hoog gemelte Heeren Staten Generael. Was geteeken, *H. Fagel*. Hebbende onder uythangen het Zegel van haer HO. MO. in rooden Walsche, aen een rooden Zyden Bandt.

C O P I E

N°. 2.

Bericht door de Heeren
Directeuren van de Societeyt van
Suriname aen haer HOOGH
MOG. overgelevert, synde van dato
den eersten November 1713.

HOOGH MOGENDE HEEREN

Directeuren van de Colonie van Suriname ontfangen hebbende beyde U HO: MO. resolutie van den 23. September deses Jaers, ende daer nevens Copie van de missive van de Raden van Politie aldaer te lande, geschreven in Suriname den 17. Juny laatsleeden, benevens eenige bylagen, als mede Copie van

N 2

seke-

sekere Requête aen U HO. MO. gepresenteert op de naem van de burger Officieren van Suriname, geven haer selven de eere, ter requisitie van U HO. MO. te berigten.

Dat de voorschreve missive en Requête, continerende in substantie een en deselve klagten en verloek, voor het meeren gedeelte te gelyk sullen kunnen werden beantwoort, ten welken cynde dient.

Dat in den Jaere 1683. de Stadt Amsterdam, de West-Indische Compagnie, ende den Heere van Sommelsdyk doenmaels in leven synde, met goetvinden van U HO. MO. den eygendom van de Colonie van Suriname hebbende aenvaert, ende daer voor aen de Heeren Staten van Zeelandt opgelegd en betaelt een somma van twee Hondert en seltig Duyzent guldens, dien onvermindert, conform de præface van den Octroye in den beginne hebben gesupporteert seer swaere en excessive kosten en lasten, niet alleen op hope van na verloop van veele Jaeren, de vrugten van hun uytgelchote geldt arbeit te genieten; maer ook om de Ingeletenen vanden Staat te doen bloeyen, door het opbouwen van een Colonie, die syne verwagting in allen deelen soude hebben beantwoord, indien de Coloniers en Planters niet op verkeerde gronden, en frivole prætexten haar telven de gehoorzaamheyd van het Gouvernement hadden onttrokken.

Dat Directeuren in der tyd in de naem van hunne Principalen, tot opbouwing van 't Fort Zeelandia, het geen in den aen beginne seer vervallen was, mitsgaders tot inkoop van diverse Oorlogs materialen, ende tot den aenvoer van slaven 't sedert den Jaere 1683. tot 1694. inclusive boven het voorschreve Capitaal successively hebben ingeleyt ende gedebourseert een somma van aght Hondert drie en 't seventig Duyzent guldens, behalven de Interessen, dewelke van de Capitalen so langen reex van Jaerensyngemist, ofte effectieve betaelt, ende nogh omtrent een tweede Capitaal komen te importeren, synde in afkorting van deselve Interessen niet meerder ontfangen als twee Hondert en 't seventig Duyzent, guldens breder blykende by extract uyt de boeken ten desen annex.

Dat door dit middel ende dese gehafardeerde penningen, dan ook geeffectueert is, dat dese Colonie, in dewelke, ten aenkomste van gemelde Heer van Sommelsdyk in den Jaere 1683. (die sonder eenigh tractament, en buyten belastinge, en uyt liefde, voor Gouverneur derwaerts was gegaen) *naauwelijks vyftig Plantagien wierden gevonden, ende een gering getal slaven in deselve, als nu over de twee Hondert gaende Suyker werken, veele over de aertigh Duyzent guldens waardig, ende ver over de 12000. slaven worden getelt.*

Dat de voorschreve Coloniers en Planters tot kosten en lasten van dese Societeyt alsoo ryk en weeldrig synde geworden sonder ooyt te ondergaen de sware lasten van de successive Oorlogen, daar mede U HO. MO. Ingesetenen soo seer syn gedrukt geweest, ende Principaal die van Holland, dewelke in de laatste twaalf Jaeren telkens de helft van haar inkomsten hebben moeten missen, ende aen den Lande opbrengen, sy Coloniers als nu in den Jaere 1712. ende sulx in den tyd van dertig Jaeren eenmaal aen den vyand hebbende moeten contribueren aght en een half percento van alle haere effecten of anders 800. ponden Suyker per hooft, daer ter Lande waerdig veertig guldens ingevalle men deese brandschattinge naa de hooftgelden had willen reguleren aenstonts en sonder eenige préalable kennis van U HO.

HO. MO. ofte van Directeuren derven afschaffen, en inhouden de hooft gelden by den Octroye ter neder gestelt, ende alsoo deese Societeit destitueeren van een retour van over de 610. ponden Suyker die sy wegens dat middel over den Jaere 1712. waeren verschuldigt, ende daer door veroorsaeken dat men niet in staat is, om na behoren Oorlogs materialen, of levens middelen voor het guarnisoen derwaerts te schikken, behalven meenigvuldige andere inconvenienten, die daar uyt syn resulterende.

Ende verder het ongeluk dese Colonie over gekomen enkelyk en alleen derven adscriberen aen de conduites van Directeuren voornöemt ende resolutien nemen, om van dese Societeit te eyschen aemboursment van die penningen die aen den vyand genootsaakt syn geworden, op te brengen, behalven dan nog vergoedingen van alle kosten en schaden, die sy door den vyand hebben geleden, ofte nog soude mogen lyden, sustinerende boven dien nog remboursement te moeten erlangen, van het geene door haer aen de Fortresse van tyd tot tyd door de dringende noot, onder kragtige protestatie is gecontribucert.

Poserende wyders, *dat of schoon Directeuren sustineren ongehouden te weesen, verder als pro rato van haere revenuen te dragen in de gerequireerde onkosten van de Colonie*, U HO. MO. sulx in geenén deelen van de revenuen hebben gelieven te proportioneren, begeerende derhalven, dat Directeuren onaengesien de excessieve kosten en lasten in den aanbeginne gesupporteert, nog dagelyks het gelt van de Stadt Amsterdendam. van de West-Indische Compagnie ende vanden Heere van Sommelsdyk, die syn gansch welvaren aen dese Colonie heeft gesacrificeert gehad, sullen employeren en besteeden, om de voorschreve Coloniers tot een ander brasil te extenderen, ende haer met Rykdommen op te vullen.

Ofte andersints ingevallé deselve onmagtig wierden bevonden, om haer te beschermen, ofte dat de Societeit daer door soude werden geruineert (namentlyk door het alleen bekostigen en maken van alle sodanige Fortressen als sy Raden en Coloniers souden komen goet te vinden, die te voorsien van overvloedige Manschap en Amunitie, als mede met continuatie van Jaerlyks op te schieten veel meerder gelden als de revenuen komen te importeren) dat in sulken geval de Societeit sich soude kunnen bedienen van het laetste Articul van den Octroy, en haer van dese Colonie soude kunnen ontdoen;

Beogende na alle apparentie hier mede, dat sy als dan ontslagen synde van de betaling van over de driemaal hondert duysent guldens aen de Societeit en over de millioen guldens aen de West-Indische Compagnie verschuldigt, wegens ingekogte en aen haer geleverde slaven, so langen reeks van Jaeren voor niet geprosideert, het Gouvernement absoluut aen haer soude kunnen trekken, ende dese Colonie met soo veel moeyten en kosten opgebouwt, van haren waren eygenaar destitueren;

Dit also gepremitteert; sullen Directeuren onder het welbehagen van U HO. MO. overgaen tot het refuterén en beantwoorden van de klagten selfs; ende aengetoont hebbende dat sy geene de minste at-einte hebben gegeven aen den inhoud van den Octroye, haere justificatie aen het hoog wys oordeel van U HO. MO. overlaten.

Ende wel eerstelyk, dat uyt de vorenstaende premissen ten vollen blykt dat aen de praeface van den Octroye overvloedig is voldaan;

gemerkt aldaer genumereert staan, de excessive kosten by de Societeit in den beginne gesupporteert;

Het eerste Articul van den Octroye niet concernerende de Coloniers en Planters, is buyten ha'stitatie.

Van de tien Jaren exemptie van lasten by het tweede, en derde Articul vermeldt, hebben de Coloniers volkomentlyk gejouisseert, maar het 4. Articul tot merkelyke prejudicie en nadeel van Directeuren tot haar voordeel geinterpreteert, en in plaate van dat U HO. MO. hadden geordonneert, dat 50. pont Suyker soude worden betac't voor yder Opge'setene, soo blanke als negros sonder distinctie van Jaren, soo hebben dese Raden egter goetgevonden, foodanige distinctie te maken, dat voor yder Opge'seten boven de twaelf Jaeren 50. pont Suyker, en beneden de twaelf Jaeren maer 25. pont Suyker word gevordert.

Daar en boven hebben de Raden van Politie en Justitie van den beginne sich geopposeert tegens de uytdrukkelyke woorden van dit 4. Articul en by missive van den 6. July 1684. aen U HO. MO. geklaegt over de introductie van twee en een half percento waeggeld, van die goederen, die in de Colonie wierden ingevoert, ofte aldaer verkogt, ende by U HO. MO. respectieve Resolutien van den 3. en 20. October 1684. wten te obtineren (hoe wel met eerbiedigheyt gesegt) sub en obreptief, ende buyten verhoor van de Stadt van Amsterdam ofte het huys van Sommelsdyk, effective afschaffing ende vernietinge van twee en een half percento waeggelden, van die goederen, die ingebragt ofte aldaer verkogt wierden, contrarie de uytdrukkelyke woorden van den Octroye;

De schulden by het vyfde Articul gemeldt syn voor een groot gedeelte niet alleen in geen drie maenden, maer in geen dertig maenden ingevordert; sulx de Coloniers dies wegens konnen voortbrengen, geene klagten, maar wel de Directeuren.

Ende soude het selfde Artieul sprekende van leverantie van slaven by de West-Indische Compagnie soo wel, als ten tyde dat dese Societeit den slaven handel dreef met de uyterste axactitude syn geobserveert geweest, indien deselve Coloniers en Planters van haer kant eer en punctuelyk hadden geobserveert het selve volgende 7. en 8. Articul, ende door welke non observantien, geoccasionneert is, dat de Planters als nogh over de dertien mael hondert duysent guldens wegens verkogte, en aen haer geleverde slaven ten agteren syn, dog nademaal over deese agter stallen ende verdere leverantie van slaven, ten overstaen van Heeren Gecommitteerden van haer Ed. Groot MO. de Heeren Staten van Holland ende West-Vriesland, een accord is gesloten, dat by U HO. MO. den 30. Augustus 1713. is geagreert, fullen Directeuren sich hier omtrent niet verder erlangen.

Directeuren hebben in den aen beginne wel getragt gehad conform het 9. Articul eenige perfoonen derwaerts te transporteeren, en daer toe ook verscheyde aalmoeseniers kinderen te Amsterdam gepermoveert, maer als nu ieder even graag is om derwaerts getransporteert te werden, als maar de minste kostwinning genieten, sal het aen de Planters selfs staen, soo veel menschen uyt het Vaderland derwaerts te schikken, als fullen requireren, tot welken eynde het van de uyterste nootsakelykheyt soude syn, dat U HO. MO. geliefden goet te vinden, ende te ordonneren, dat tot versterking van deese Colonie by yder

yder getal van twintig flaven, die de Ingefetene van Suriname in eygendom befitten, een blanken dienaar gehouden foude moeten werden (op foddanige pœnaliteyten als by Gouverneur en Raden in Suriname den 12. Mey 699. bereyts geordonneert is geweest, breeder blykende by onse vorige berigt aen U HO. MO. op den 6. Maert defes Jaers toegesonden, biddende dat U HO. MO. om derfelver atteinte niet te veel te vergen, of deesen niet te volumineus te maken, te willen permitteren, dat het voorschreve berigt copyelyk hier wederom nevens gevoegt onder Lit. A., alhier in 't vervolg mag werden geapliceert op de periode van iustificatie en defenfie van Directeuren, ende nagesien de paginaes die op de kant van dese telkens fullen werden genoteert.

*Pag. 9. in medio
9. verso 10. 10.
verso & 11. in pri*

Voorts hebben Directeuren ook nimmermeer gedifficulteert gehad, conform het 40. Articul op yder Schip te doen overvoeren, twaelf perloonen voor dertig guldens, als fulx van haer is versogt geweest, ende het selve buyten de aengenome Militie of andere bediendens konde geschieden.

Wegens de non observantie van het 11. Articul ende volgende tot het 26. inclusive, nog het 28. tot het laeste toe werden geenige klagten ingebracht, behalven dat over den inhoud van het 29. Articul tusfchen den Raed van Politie, ende Ingefetenen daer te Lande eenig dispuut word gemoveert. Concernerende het kwalyk administreeen ende te veel optellen van de modique lasten, het welk Directeuren als van haar departement niet fynde alhier niet anders fullen debatteren, als met dat geene dat in het voorschreve berigt reets is aangeweefen.

Maer na de gedagten van deese Raden en Coloniers, fouden de Directeuren sig hooglyk hebben misgreepen ende gecontravenieert het 27. Articul van den voornoemden Octroye ende daer door oorsaek fyn van alle deese defastres en troubles, ende meriteren dat men van haer eyfliche de vergoedinge die in de premisse defes fyn aangeweefen, ja soo verre dat fy behoorden te werden gedepossideert, ende dese Colonie gestelt onder de immediate protexie van U HO. MO. te meer, dewyl de instantien van den Raad over de Securiteyt van dat Land, sedert veele Jaeren aen Directeuren voortgebragt, door indirecte en verborgene middelen fouden fyn belet, dat tot kennisse van U HO. MO. fouden komen.

*Pag. 15. 15. verso
16. 16. verso 17.
en 17. verso in pri*

Expressien in haer selfs wel hart, maar die Directeuren als bewuft fynde sigh van hun pligt te hebben geacquiteert vermenen met veragting te konnen voor by gaen.

Dogh om inmiddels aen te toonen, hoe ongegrond alle dese saken aen U HO. MO. werden voor gebragt, dient, dat by het 27. Articul van den Octroye aen de West-Indische Compagnie, of nu dese Societeit word aenbevolen het onderhout van de Fortrefle aen de Rievier van Suriname; fynde genaemt Zeelandia met fyn geschut, amunitie van Oorlogh en guarnisoen tot opbouwinge ende in staat stellen van dese Fortrefle, die in den aanbeginne seer vervallen was, heeft de Societeit veele duysenden te kosten gelegd, als blykt by het selve berigt, en is ook in soo goeden staat gebragt geweest, als na mate van het terrain konde werden geeffectueert fulx dat Directeuren, die verbeelding hebben gehad, dat alles nog van die constitutie foude fyn verbleven, gelyk met reeden ook moeten geloven, *aengesien nimmermeer eenige klagten van*

*Pag. 17. in fine
& 18.*

den slegten staat van de Fortresse syn voort gekomen, maer hebben de Raden van Suriname wel gefustineert gehad, dat dese Fortresse niet magtig genoeg was, het gantsche Land te beschermen, ende daer omme begeerd dat andere en nieuwe Fortificatien tot kosten van de Societeyt alleen souden werden aangelegt.

Van wat defensie egter dese Fortresse is geweest, heeft de uytwerking geleert, want de Vyand deese invasie niet gedaen hebbende door het winnen ofte bemagtigen van Fortressen of door manquement van oorlogs amunitie, of militie, maar met voor wind te doen passeren eenige vaartuygen aen de over syde van de Fortresse Zelandia, buyten het bereyk van het Canon, synde de Rivier daar ter plaatse so wyt, dat geen Canon het passeeren van Schepen kan beletten waar uyt blykt, dat geen onbequaam buskruyt, (gelyk voorgegeven word, hoewel tegen de waarheyt, of manquement van Constaepels tot dit passeren oorzaak soude gegeven hebben, maar is dese invasie principaal geschied, door dien den vyand aen de over syde van de Rivier des nagts hadde doen kappen, een pad door het bos, op die plaats daar het gemackelykts was uyt te voeren en waar van de Planters de eenigste oorzaak syn geweest, na dien sy haere Plantagien willende brengen so dicht aan de Fortresse als doenlyk, het bos aldaar bevorens selfs hebben weggekapt gehad, niet tegenstaande Directeuren iterativelyk hebben geschreven, ende geordonneert, dat men deselve bossen wederom soude laten toevallen en aangroeyen.

Pag. 2. verso in
fine 3. en 3. verso
in gr:

Wat Oorlogs Materialen in dese Fortresse syn geweest, is in het selve bericht overvloedig aangetoont, ende hebben Directeuren ook altyt op de petitien van Oorlogs amunitien en verdere faken, o als deselve by Gouverneur en Raden syn gerequireert geweest, gemaakt de behoorlyke reflexien gelyk men mede sal konnen afnemen uyt de dag registers aen U HO. MO. toegesonden ende hoe dat al het sterk Canoneren en schieten van de Fortresse aldaar iterativelyk vermeld, als mede 't beschadigen van den vyand geschiedt, kan syn, sonder bequaam buskruyt Canon, afuyten en Constaepels, welke laatsten onder de militie die successivelyk werd versonden, telkens werden aengenomen sullen Directeuren aen 't hoog wysoordeel van U HO. MO. overlaten daer en boven moet aen de militie en burgers indisputabel kruyt en loot syn uytgedeelt geweest, in voegen dat geenig manquement van Oorlogs materialen doenmaels in de Colonie synde, het selve quaad aerdiglyk aen U HO. MO. word voorgedragen gelyk ook diverse omstandigheeden, te lange alhier te specificeren.

Maer sullen U HO. MO. de ware geschapentheyte van deese gantsche attacque konnen sien, uyt het relaas en dag register, gedaen houden door den Commandeur de Rayneval hier nevens gevoegt onder littera B. blykende uyt het selve dat niet het manquement van Oorlogs materialen nogte den slegten staat der Fortresse d'oorsake van deese contributie syn geweest; maer de lathartigheyt der Ingeheten, en het verlaten van haer aenvertroude posten, ende het niet obedieren aen de ordres die haer wierden gegeven, het geen by de schippers op de Reede leggende al mede wierd na gevolgt, die aen den Vyand grote schade hadden konnen toe brengen, indien de Vyandelyke Schepen die aen de grond saten en weerloos waren hadden willen helpen in den Brand steeken waar door verlost souden syn geweest

van namaals haar cabeltouwen te leenen om die Schepen van de grond af te helpen.

En of schoon den Gouverneur de Ingefetenen waarschouwde, dat ingevalle men tot een accort soude moeten komen, yder soude genootsaakt syn te geven, alles wat hy hadde, 't sy geld, silver, Coopmanschappen &c. hebben sy Burgers egter begeert, dat met den vyand soude werden geaccordeert, ende dat niet tegenstaande Gouverneur en Commandeur declareerde de Fortresse Zelandia in die staat te syn, dat men den vyand secuur konde afgagten, ende dat de Raden aan het Fort Sommelsdyck synde, lieten weeten, dat deselve Fortresse tegens den vyand konde werden beschermt, ende sy geresolveert waren, het uiterste af te wagten, van al het welk U. HO. MO. breeder sal blyken, uyt de voorschreve dag registers, ende het welke mede nog nader uyt de notulen van de Raden selve soukonnen werden aengetoont,

Het Fort Sommelsdyk opgeworpen ten verfoeke van de Ingefetenen van Suriname ende tot haren kollen, als by het voorschreeve berigt is aangewezen, hebben Directeuren gemeent, dat vermits buyten haar concurrentie was aengelegt, ook by de Coloniers behoorden te werden onderhouden, egter hebben sy gepermitteert, dat het selve wierde voorsien van sodanige Oorlogs Amunitie als uyt 't Fort Zelandia gemist konde, werden, ende in wat staat dese Fortresse word gehouden, of is geweest, fullen Directeuren niet inquireren, aangefien in den aenleg van dien nimmermeer hebben geconsenteert, veel min daar toe onderhoud belooft, sulx dat de Ingefetenen haar selfs hebben te imputeren, indien die Fortificatie niet wel is onderhouden, evenwel moet deselve al mede in so slegten staat niet syn geweest, als wel word voorgegeven, want anderlints souden de Raden aldaar Commanderende, niet hebben laten weeten, als even te voren is geiegt, dat sy dese Fortresse tegens den vyand konde beschermen, ende haar tot het uiterste toe wilden defenderen;

Ende hoewel waar is, dat by het voorschreve 27. Articul staat vermeld, *dat het maken en onderhouden van alle verdere Fortificatien, by aldien sulx bezonden soude mogen werden, te weesen gerequireert, ten lasten van de Societeyt sal syn, eerst dan tegen haar obligatoir soude konnen weesen, wanneer de Heeren Staten van alle respectieve Provincien de beloofde subsidien souden hebben gelieven te betalen, en dat Directeuren het maken der verdere Fortificatien ook nodig geagt, en vervolgens daar in bewilligt souden hebben, alle het welke egter in dese komt te deficiëren, behalven dat de voorschreve periode sano sensu moet werden geïnterpreteert, en dat sy Directeuren met het maken van sodanige Forten niet moeten werden belast, dan als de Colonie so verre sal syn geaccesseert, dat de revenues de kosten van dien konnen evenaren,* als by het selve berigt breeder is aengetoont,

Aengaende nu het onderhoud, van het Guarnisoen, en Soldyen daer toe gerequireert, vermeenen Directeuren, dat U HO MO. na lecture van het meergemelde bericht in allen deelen fullen wesen geperluadeert, *dat sy veel meer Manschap syn onderhoudende, als de betaalde subsidien komen te importeren,* en of schoon dese Raden en Coloniers uytroepen dat U HO. MO. aen dese Societeyt hebben geconsenteert, een man van yder Compagnie te voet, op den staat van Oorlogh, dat den staat van Oorlogh doenmaelsbestond in 600. Com-

Pag. 18. & 18.
verso.

Pag. 6. verso in
fine 7. 7. verso &
8. in pr.

Pag. 3. verso 4.
verso 5. 5. verso
6. 6. verso.

pagnien, en gevolgelyk in Suriname ten dienſte van deſe Ingeſetenen 600. Man moet werden gefurneert; ſoo is aangetoont, dat uyt de betaalde ſubſidie penningen niet meerder als 181. koppen in dienſt konnen werden gecontinueert, buyten tractament van Gouverneur, Commandeur, Capitainen en verdere Officieren, van het Guarniſoen, ende ſyn des niet tegenſtaande ten tyde van de Attacque op den 9. October 1712. effective in dienſt en aen de Fortreſſe daer te Lande geweest, 255. koppen, daer onder gerekent de train-perſonen, mede militaire dienſt in cas van attacque doende; ende al hoewel deſe Raden, en ridicule tragten te tourneren, de 60. Man gefondene recrutes, en daer uyt elicieren, dat deſe feſtig man ſyn overgeſonden, tot een teeken Directeuren de Colonie ten eenemale negligeren, en alſo U HO. MO. een prejugué tragten in te boeſemen, word egter gehoopt en vertrouwt, dat U HO. MO. deſe gefondene manſchap als een teeken van den ſelven continuerende ſorg, ſullen conſidereren, ende dat men heeft gedaen, al wat in vermogen is geweest; ende goede ordres aldaar te Lande beraamt, ende met reſolutien van Gouverneur en Raden bekrachtigt, requireren dat de manſchap in cas van allarm moet werden verſterkt, met alle de Coloniers in de Colonie ſynde, die door een drilmeeſter geoeffent, ſigh aen de Fortreſſe moeten laten vinden, om deſelve te beſchermen, te weten die van de Rievier Suriname, aen het Fort Zelandia en die van Commewine, en onderhorige Creequen aen het Fort Sommelsdyk, dan welke goede ordres niet ten beſten ſyn geexecuteert geworden.

De verdere kleyne gebrekkelykheden aen, en in de Fortreſſen, nog ook de Conduites van eenige in Suriname gehouden, konnen Directeuren niet werden geimputeert, als niet ſynde in *loco*, ende indien Gouverneur en Raden gemelde gebrekkelykheden in tyts hadden genotificeert, ſoude daar inne ſyn voorgeſien geweest, waar omme deſe klagten in ſoo verre ten onregte tegens haer worden gedirigeert, alſo ſy daer aen niet hebben kunnen remedieren ſo lange haer ſulx niet word overgeſchreven ſynde des niet te min ſeer yverig om de ſchuldpligtige haer indignatie te doen geloven.

Boven dien gelieven U HO. MO. te conſidereren, dat de Fortification, die men gewoon is, in de Weſt-Indien op te regten, meereendeels mogen beſtendig ſyn tegens de Indianen en naturellen van het Land, ofte tegens een overompeeling, gelyk in deſen, maar niet tegens een ſterke Europeſche Magt ofte formeele belegering, ende dat ſoo wel hier te Lande als in Ooſt en Weſt-Indien, de Fortification in meenigte van jaren door geen vyanden ontruſt, veele gebrekkelykheden onderworpen ſyn ende of ſchoon deſe defecten Directeuren niet konnen werden geimputeert, blykt egter door de deſenſie, die gedaen is dat dit gebrek ſeer ſpoedig heeft konnen werden vervult,

Directeuren alſo hebbende wederlegt alle de frivole klagten, ſo by bovengemelde miſſive van de Raden van Politie, als by Requeſte van de Burger Officieren van Suriname vermelt, ende aangetoont, dat door haer toedoen genige de minſte atteinte is gegeven aen den Octroye ofte oorſaek ſyn geweest van deſe invaſie, te meer, wyl die van Suriname by haar dagregister ſelfs ſeggen, dat het ongeluk de Colonie overgekomen, alleen is veroorſaekt, door een onverantwoordelyk en onvergeeflyk verſuym van het ſchieten van allarm, konnen
niet

niet begrypen met wat fundament, dat dese Coloniers het ongeluk, de Coloniers overgekomen, enkelyk en alleen durven adscriberen aen de Conduites van Directeuren;

Dat sy alhier seggen, dat sulx soude geschiet zyn, door versuym van schieten van alarm, ende voorts vergoedinge en remboursement derven eyflichen van die penningen die sy aen den vyant, genootsaakt syn geworden, op te brengen, mitsgaders vergoedinge van kosten, schaden, en Interessen van dien ende nog remboursement van geleverde pallisaden, en dag versuym van slaven die sy nimmer hebben betaelt, ende lange jaren voor niet gepoffedeert, als breder by het gemelde berigt word gededucceert.

Pag. 11 11. verso
12. 12. verso in
pr.

Maar moeten sy Directeuren met seer veel fundament beklagen, over dese Raden en Coloniers selfs, die het 4 Artieul van den Octroye, en andere saken meer, sodanig in haar faueur hebben weeten te interpreteren, ende verkrygen, dat de Societeyt nu dertig jaren lang is gedestitueert geweest, van sodanigen fonds, uyt het welke andersints de bescherminge en verstercking van de Colonie, voor een groot gedeelt konnen werden gevonden sulx dat men tegen dese Raden en Coloniers indien men by rectorie soude willen gaen, soude mogen seggen; dat sy veel eer oorsaek syn van alle dese defasters en troubles,

Weshalven Directeuren van de gewone equiteyt van U HO. MO. derven verwagten, dat dese voor volkome justificatie ende satisfactor berigt sal werden opgenomen, edog buyten verwagtinge daar dan nog ietwes deficerende, dat U HO. MO. de goetheyt fullen hebben, van deselve mondeling te horen,

Op alle het welke Directeuren verder seer onderdaniglyk versoeken, dat U HO. MO. Gouverneur en Raden gelieven aen te schryven, dat sy de Burger Officieren fullen hebben te convoceren, ende haar aen te seggen, dat U HO. MO. als nogh inhærerende derselver resolutie van den 28 Juny deses jaars, mits dien ook als nogh ordonneren, dar de Coloniers en Planters promptelyk fullen hebben op te volgen, en na te komen den inhoud van de voorgemelde resolutie, ende aenstonts sonder vertoeven opbrengen en voldoen alle agterstallige hooftgelden aen Directeuren verschuldigt, dat mede so haast doenlyk alle verdere agterstallen van ingekogte ende tot nog toe onbetaalde slaven fullen hebben te voldoen, ende te suyveren de meest vermogende binnen den tyt van een jaer, de minder vermogende binnen twee jaeren, ende de minst vermogende binnen drie jaeren, ende verder geenige de minste infractie tegens den Octroye nopende den invoer van slaven fullen hebben te ondernemen,

Dat U HO. MO. verder gelieven te ordonneren, dat tot versterkinge van de Colonie na prima January 1715. de Coloniers en Planters by yder getal van twintig slaven, een blanken dienaar fullen hebben te houden, op sodanige pænalityten als by Gouverneur en Raden voormaels op January 1692. en 13. Maert 1699. respectie isgeordonneert, ende dat de Coloniers en de Planters so wel in cas van alarm als andersints stiptelyk fullen hebben te obedieren, aen de ordres van de Regcering daer te Landen, ende in gevalle U HO. MO. geliefden goet te vinden dat andere en meerdere bescherminge tot dese Colonie souden werden gerequireert, ende dat daer toe soude moeten werden besteed, meerder penningen als de reve-

nues van de Colonie komen te importeren, sy n Directeuren daer toe ten uitersten genegen, ende beloven met alle haere magt te coopere-
ren als U HO. MO. in sulken gevalle maer gelieven bedagt te syn,
op middelen om de inkomsten van Directeuren te verbeteren, het
• sy met meerder subsidien van den Staet, of met derselver inkomsten
te vergroten ende met te remedieren, de abusive interpretatien van
het 4. Articul van den Octroye boven gemelt ten welken eynde Di-
recteuren onder het gunstig wel gevallen van U HO. MO. de vry-
heyt nemen van in bedenken te geven (het geene ook sonder mer-
kelyke præjuditie der Coloniers soude kunnen werden ingewilligt)
of U HO. MO. ook souden gelieven te ordonneren.

I. Datna primo January 1714. tot voorkoming van alle fraudes niemand
tien Jaeren exemptie van hooft gelden sal genieten, maer dat yder
een sonder onderscheyd, of lang of kort in de Colonie is geweest, de
opgestelde hooft gelden sal hebben te betaalen.

II. dat na deselve tyd yder opgeseten in plaats van vyftig ponden
Suyker aldaer waardig een Ryxdaelder Jaerlyx sal betalen honderd
ponden Suyker ende dat sonder distinctie of beneden of boven de
twaelf Jaeren oud syn conform het 4. Articul van de bovengemelde
Octroye.

III. Dat als insgelyks in plaats van ander half percento van de goe-
deren aldaer verkogt werdende, vier percento waaggelt van alle goe-
deren die uyt de Colonie werden verlonnen, betaelt sal moeten wer-
den.

IV. Dat mede vyf guldens in plaats van drie guldens sal moeten
worden betaelt, voor yder last dat een Schip groot is, voor uytgaen,
en gelyke vyf gulden voor inkomen.

V. Dat tot een Erf-pagt op de Landen alreede uytgegeven, ofte
namaels uytgegeven, voor yder Acker of gemeet die de Colonierspos-
sederen, jaerlyks aen de Directeuren sal moeten werden betaelt, een
pont Suyker per Acker of gemet.

Ofte dat andersints U HO. MO. na derselver gewone wysheyt en
prudentie, sodanige andere meesdienstige en profitable middelen ge-
lieven te beramen, als deselve tot meerder conservatie van dese Co-
lonie en verderen opbouw van dien fullen bevinden te behoren,

Dat indien U HO. MO. het gepasseerde toeschryvende aen een on-
geluk souden vermeenen dat Directeuren voortaan met het continue-
ren der vorige middelen van securiteyt souden kunnen volstaen, en
mitsdien geen meerder manschap nog meerder Fortificatien, voor al
tegenwoordig souden nodig agten, en dat egter de Raden van Poli-
tie, en Coloniers in Suriname tot derselver meerder securiteyt, meer-
der bescherming soude mogen requireren, dat U HO. MO. in dien
gevalle deselve souden gelieven te gelasten, door hunne Gevolmagtig-
dens, met Directeuren daer over te concerteren, als mede over het
geene sy lieden, tot die hunne meerdere securiteyt fullen hebben te
contribueren, ende dat U HO. MO. in sulken gevalle Gouverneur en
Raden in Suriname gelieven te qualificeren, omme met concurrentie
en goetvinden van Directeuren op te stellen, alle sodanige minst-
drukkende lasten, als tot onderhoud van meerder Manschap, en
tot opbouw of aenleg van verdere Fortificatien buyten het Fort Ze-
landia fullen werden gerequireert.

Inmiddels bidden Directeuren seer onderdaniglyk, dat U HO. MO.
de

de goetheyt gelieven te hebben, van by de respective Provintien, die in dese deficiërende fyn te effectueren, dat de confiderable agterftallen van een Man per Compagnie te voct, by defelve Provintien jaerlyks op den ſtaet van Oorlogh gebragt om het provenu van dien aen dese Societeit uyt te keren, mogen werden voldaan, ende op het exempel van de Provintie van Holland ſuccellivelyk promptelyk werden betaelt, ſonder het welke dese Colonie nimmermeer tot die grootē ſal kunnen accreſſeren, die U H^O. MO. by de præface van den Octroy hebben gevoegt gehad, waer mede blyven.

HOOGH MOGENDE HEEREN

UW HOOGH MOGENDE

Onderdanige en gehoorſame Dienaren Directeuren
van de Colonie van Surinamen

Amſterdam den 1.
November 1713.

(*Was getekent*)

WIGBOLT SLICHER, de jonge
W. BOREEL.

Fr. VAN AERSEN VAN SOMMELSDYK.

EXTRACT.

N°. 3.

Confideratien van Be-
winthebberen der Generale Geoc-
troyeerde Nederlandtſe Weſt-Indi-
ſche Compagnie.

Over

De directie van de Colonie van
Suriname, ende het Gouverne-
ment van den Heer van Som-
melsdyk aldaer.

Als wanneer in den Jaere 1682. tuſſchen de Heeren Gecom-
mitteerden van &c.

Wel is waer &c.

Maer als men wel ſal confidereren, dat by het ſelve 7. Articull wy-
ders geſegt wert, dat de Compagnie, om verſekert te ſyn van de
Q vol-

voldoeninge van den prys, die voor de voorschreve negros soude werden uyt geloofd, by het verkopen van de voorschreve negros sal mogen bedingen sodanige sekerheyt, als deselve sal oordeelen tot haere gerustheyt dien aengaende te kunnen strecken, soo is het evident, *dat indien door de Heer van Sommelsdyk die sekerheyt behoortlyk waere gevordert geworden, soo hadde men daer door voorgekomen, dat de onvermogene, de slaven tot soo hoge pryzen niet en souden opgejaegt hebben,* gelyk (als voren gesegt is) geen andere gedagten en syn geweest, dan dat op de in den eersten aen te voeren slaven eerder schade en verlies, als voordeel gedaen soude werden, gelyk dan ook van het verkopen der negros slaven ten pryse van 3000. ponden Suyker, en minder, blyken kan by den verkoop der selver gedaen op den 28. April 1683. hier nevens gevoegt sub N. 5. aengevoert met het Scheepje d'Orange Boom, ende fulks maer omtrent seven maenden voor het arrivement van den Heer van Sommelsdyk in de voorsz. Colonie, 't welk geweest is den 23. November daer aen volgende, als wanneer de voorschreve Colonie even soo seer is benodigt geweest om slaven, als se naderhant konde syn, terwyl met den aenvoer van slaven is gecontinueert geworden, soo dat het Bewinthebberen niet anders kan voorkomen, *als dat de Heer van Sommelsdyk studicuselyk getragt heeft de slaven, dewelke voor reekeninge van de Societeyt zyn aengevoert geworden, tot excessive hoge pryzen te doen verkopen, ende dat nog voort meerendeel (soo Bewinthebberen onderregt worden) aen onvermogene Menschen, tot merkelyk nadeel en præjudicie van de voorschreve Colonie,* gelyk hy Heer van Sommelsdyk selve by syne missive van den 27. Mey en 24. July deses Jaers, waer van extracten hier nevens gevoegt syn sub N. 6. en 7. klaegt, dat in een Jaer meerder soude hebben geavanceert geworden, als nu in drie, soo de slaven tot sooeene excessive prys niet hadden verkocht geworden, *ende dat de duurt der slaven de Menschen heeft gediverteert, als reets aen eenige was geschiet, ende ook eenige aldaer gearriveert zynde, om deselve redenen wederom, om elders haer fortuyn te zoeken, waren vertrokken.* Waer door dan Bewinthebberen voornoemt mede in die gedagten syn gevallen, dat den verderen aenvoer van de slaven, tot grootmakinge van de Colonie, door haer fullende werden gedaen, sy groote en considerable uytstaende schulden, ende in veele Jaren gene betalinge fullen krygen, alsoo de verdere aen te voeren slaven mede fullen moeten dienen, om over de reets aengebragte slaven de betalinge aen de Societeyt te doen erlangen, mits welke dan Bewinthebberen voornoemt seer genegen, ende ook geobligeert synde in den aenvoer van slaven, tot grootmakinge van de voorschreve Colonie, te continueren, egter evenwel alvorens wel wilden vast gestelt sien die middelen, dewelke haer fullen geven de gerustheyt van de betalinge, in gevolge het voorschreve 7. Articul van den Octroye, ende de nevensgaende geconcipeerde Conditien, onder dewelke de selve op Suriname fullen moeten opgeveylt werden, sub. N. 8.

Waer mede overgaende &c.

N°. 4.

Extract uyt 't Register

der Resolutien van de HOOGH
MOG. Heeren Staten Generaal
der Vereenigde Nederlanden.

Martis den 10. October 1684.

IS gehoord het rapport van de Heeren Verbolt, en andere haer HO. MO. gedeputeerdens tot de saken van de West-Indische Compagnie, hebbende in gevolge van derselver Resolutie, van den 3. deser maend, geexamineert de missive van de Raden van Politie, en Justitie, voor de Colonie van Suriname, geschreven aldaer den 6. July laastleden, en daer nevens twee bylagen, houdende advertentie, en onder anderen, dat sy by den Heer van Sommelsdyk Gouverneur van Suriname voornoemt, tegens den 1. Mey beschreven synde, om volgens het 31. Articul van 't Octroy, den Eed af te leggen, het selve was geschied; en dat sy dien volgende, zit plaetse genomen hebbende, nevens den gemelde Heer van Sommelsdyk in den Raad, onder andere Placcaten, die den selven Heer van Sommelsdyk hadde laten affigeren, ook in deliberatie gebragt was, het Placcaet gepubliceert den 7. April deses Jaers, nopende het 4. Articul van 't Octroy, door haer HO. MO. aen de Colonie vergunt, copieelyk nevens de voorschreve missive gevoegt, dat sy sustineerden onmogelyk te syn, dat het voorschreve Placcaet, soo het aldaer was geexpresseert, door de Inwoonders geobserveert soude kunnen werden, sonder dagelyks in poenen, en boeten te vervallen, en dat sy niet anders aen de West-Indische Compagnie schuldig waaren, voor de eerst komende tien Jaeren, volgens het voorschreve Octroy, dan twee en een half percento, over uytgaende Suykeren, voor alles wat afgescheept word, en niets van eenige andere goederen, ingebracht of aldaer verkogt, dat ter contrarie by den gemelde Heer van Sommelsdyk wierde gesustineert, dat twee en een half percento behoorde te worden betaelt, van alle goederen aldaer gebragt, of verkogt; en telkens, en soo menigmael, als verkogt worden, het waeggelt van twee en een half percento subject soude syn; dat sy genoodsaekt waren geweest, veel liever de oude lasten te continueeren, ter tyd en wylen sy haer HO. MO. nader explicatie over het voorschreve Articul souden verstaen, versoekende uyt den naem van alle de Planters en Inwoonders der voorschreve Colonie, dat deselve favorable en spoedige explicatie dien aengaende gelieven te verleenen; Waer op gedelibereert, ook gehoord synde eenige Gecommitteerdens van de Bewinthebberen van de voorschreve West-Indische Compagnie herwaerts expresseelyk beschreven, en de consideratien by deselve desien aengaende gemoveert; Is goed gevonden, ende verstaen, dat de gemelde Heer van Sommelsdyk sal worden aengescreven, dat haer HO. MO. niet kunnen verbergen, dat sy uyt de voorschreve missive niet bevreemding sien, dat den gemelde Heer van Sommelsdyk op den 24. November 1683. aldaer aengekomen synde, eerst in January daer aan volgende heeft

Q 2

gecon-

geconvocert de Coloniers en Planters, om in conformité van het 19. Articul van het voorschreve Octroy te procederen tot nominatie van die geene, die nevens hem den Politiquen Raad souden bekleeden, en sulx ook effectief gedaen synde, hy de voorschreve personen daer toe geëligteert, niet voor den eerste Mey daer aan volgende in Eed en functie heeft gebragt, daer nogtans de Regeeringe der voorschreve Colonie by het voorschreve Octroy niet is toevertrouwt aanden Gouverneur alleen, maar specialyk aen den Gouverneur en een Politiquen Raad, ook sodanig, dat het 20. Articul van het voorschreve Octroy wel expresselyk heeft geprécaveert, dat al hoewel den voorschreve Gouverneur in alle saken, soo Politicq als Militair soude hebben het oppergeslag, deselve evenwel daer omtrent, in saken van eenig aanbelang, gehouden soude syn, den voorschreve Politique Raad te convoceeren, de saken aldaer voordragen, en in deliberatie leggen, het besluyt formeeren, na de pluraliteyt van stemmen, en sodanigh besluyt getrouwelyk opvolgen, en uytvoeren, dat mits dien haer HO. MO. niet kunnen verstaen, hoe hy sedert syn arrivement aldaer eenige Placcaten heeft kunnen doen emanereen, en publicceeren, sonder kennisse en goetvinden van de voorschreve Politique Raad, en op syn naem alleen, en namentlyk het voorschreve Placcaet van den voorschreve 7. April deeses lopende Jaers; en dat deselve niet kunnen begrypen, hoe hy Heer van Sommelsdyk van sig heeft kunnen verkrygen, eygener autoriteyt en alleen, sodanig Placcaet te doen emanere; daer hy voor eerst de belastinge daer uytgedrukt retraheert tot meer als een Jaer voor dato van het voorschreve Placcaet, daer nogtans alle Placcaten maar kunnen plaats hebben voor toekomende, en niet mede getrokken worden op saken, voor het emaneren van dien voorgevallen, dat hy dan voorts de belastinge van twee en een half percento by het voorschreve Placcaet heeft willen appliceren op alderhande verkopeningen, en contractatien die aldaer soude werden gedaen, daer haer HO. MO. voor eerst de belastinge van twee en een half percento in het 4. Articul van het voorschreve Octroy gemelt, alleen hebben geappliciert, op goederen de waage subject, en die voorschreve belastingen dan nog hebben gereguleert, alleen ten opsigte van de goederen de waage onderhevig, die van daer herwaarts souden worden versonden, de eygendom aan den versender blyvende, of die verkogt souden worden, 't sy dat den koper die alsoo voor sig selven, of voor imand anders soude koopen soo wanneer hy die maer soude versenden, en dat mitsdien, niet alleen soude wesen tegens de intentie van haar HO. MO. vervat in het voorschreve Articul, dat van alle verkopinge of verhandelinge der voorschreve goederen soude worden betaelt twee en een half percento, soo menigmael, als sulks soude komen voor te vallen, maer dat het ook soude wesen een ondragelyke last, en wel speciaiyk ten opsigte der Suykeren, daer mede voor, of in plaetse van geld gehandelt word, soo als het mede ongehoort soude syn in een plaetse van Commerce, en voor deselve Commerce ruineus, dat alle Tractaten gemaakt over verkopeningen van Suykeren, en andere waren, daer mede dagelyks handel gedreven word, telkens soude moeten aangegeven worden en geregistreet, dat haer HO. MO. derhalven wel expresselyk begeeren, dat hy Heer van Sommelsdyk gene andere lasten of Impositien op de Commerce, of ook tot laste van den handel of van de Ingesetenen aldaer sal heffen trekken, of genieeten, immers gedurende de eerste tien Jaeren, dan het Lastgelt en Waeg-

Waeggelt, vervat in het voorschreve 4. Articul van het voorschreve Octroy, te weten drie guldens van ieder last dat een Schip groot is, voor inkomen, en gelyke drie guldens voor ieder last voor uytgaen, en wegens Waeggelt van de goederen die de Waage subject sijn, en uytgevoert worden, 't sy dat den Eygenaer die daer uyt voere voor sijn eyge reekeninge, 't sy dat hy die aen andere verkoopt om uytgevoert te werden, eens twee en een half percento, soo wanneer die uytgevoert worden; en dat hy Heer van Sommelsdyk in het heffen van die voorschreve lasten daer na precieselyk sal hebben te reguleren sonder verder iets te vorderen, en by aldien hy soude meynen, dat hy of de West-Indische Compagnie bevoegt soude sijn, om meerder lasten te heffen, dat deselve sulks fullen hebben te remonstreren aen haar HO. MO. sonder egter onder pretext van die voorschreve remonstrantie, of ook onder eenig hoedanig pretext het soude mogen wesen, eenige andere of meerdere lasten te heffen sonder nadere en nieuwe ordre van haar HO. MO. en dat de gemelde Raden by rescriptie sal worden bekend gemaakt, niet alleen wat haar HO. MO. desen aangaende den gemelde Heer van Sommelsdyk hebben aangeschreven, maar ook dat haar HO. MO. verwondert sijn, dat deselve Raden van haar hebben kunnen verkrygen, om de trafiquanten ende handelaars, mitsgaders Ingeletenen van de voorschreve Colonie met de voorschreve lasten in de voorschreve missive vermelt, directelyk jegens den teneur van het 2. Articul van het voorschreve Octroy te beswaren;

Dat haar HO. MO. niet alleen in kragte van het voorschreve Octroy; maar ook specyallyk in kragte van de magt aan haar by het 30. Articul van het voorschreve Octroy gereserveert, die voorschreve lasten improbeeren, en wel expresseelyk begeren, dat soo we den gemelde Heer van Sommelsdyk als de voorschreve Raden, de voorschreve belastingen in het voorschreve 4. Articul vermelt, te weten de voorschreve drie guldens op het last van ieder Schip voor inkomen, en drie gelyke guldens op het last van uytgaen, mitsgaders eens de voorschreve twee en een half percento van alle de goederen de waage subject, die van daar uytgevoert worden, 't sy dan, dat den eygenaer van dien deselve doet uytvoeren, sonder die te verkopen, of dat de Cooper die deselve gekogt heeft, die komt uyt te voeren, soude mogen sijn of worden gevordert, effectivelyken en metter daat, aanstonts op de receptie deses fullen doen cesseren en ophouden, en haar onthouden van deselve of diergelyke meer te vorderen, sonder nader specyallyke schriftelyke ordre van haar HO. MO. dat den voornoemde Heer van Sommelsdyk en de voorschreve Raden daar en boven sal worden bekend gemaakt, dat haar HO. MO. worden geïnformeert &c.

Dat den voornoemde Heer van Sommelsdyk soude hebben doen heffen twee en een half percento van alle goederen die aldaar gebragt soude worden, dat hy de slaven die aldaar sijn gebragt door Schepen der West-Indische Compagnie deser Landen toe behorende, soude hebben doen verkoopen op termynen van twee maenden, en een boete van 25 guldens ten hondert soude hebben gestelt, ten lasten van die geene, die de voorschreve slaven op de gelette termynen niet soude betalen &c.

Dat hy de voorschreve Suykeren ter waage gebragt en gekeurt wordende, soude taxceren op meerder en minder prys, te weeten, sommige

mige op een blank, of ses duyten, andere op een stuyver, en andere op tien duyten het pond. &c.

Dat hy daer en boven uyt de præface van het voorschreve Octroy wel heeft kunnen sien, *dat het voorschreve Octroy principalyk en voornamentlyk is gegeven, tot proffyt en voordeel van die geene die haer op de voorschreve Colonie hadden ter neder gestelt, en van die geene die daer souden trafiqueeren en handelen, en niet om die geene die de directie daer op soude hebben eeniglyk te beneficeeren en bevorderen*, dat het voorschreve Octroy daer om de magt ende voordeelen van de Directeuren van dien particulierlyk heeft gereguleert, dat het voorschreve 4. Art. van het voorschreve Octroy uytdrukkelyk medebrengt, dat voor inkomende regten, niet meer mag worden genoten dan 3. guldens op ieder last over inkomende Scheepen sonder meer.

Dat het 7. en 8. Articul van 't voorschreve Octroy eyschen, dat de voorschreve slaven publiek moeten werden verkogt, en specialyk, dat de termynen van betalinge der voorschreve slaven moeten syn drie, en worden genomen ieder op ses maenden, en die maenden dan nog gereguleert na den tyd, dat de Suykeren bequameelyk geleverd kunnen worden, dat het felve 8. Articul wel seydt, dat de betalinge der voorschreve slaven op de voorschreve termynen precise sal moeten worden gedaen, maer de gebreekgige niet condemneert in 25. ten hondert meer, als de voorschreve betalinge niet gedaen soude worden op de gestelde termynen, en de kopers in dat geval alleen subject maekt het regt om by wege van parate executie, sonder forme van regtpleeginge tot de voorschreve betalinge gecompelleert te worden &c.

Dat by het voorschreve 4. Articul wel word geseyt dat de Suyker gekeurt sal moeten worden wanneer deselve ter waege worden gebracht, of die bequaem syn afgeleverd te werden of niet, maer niet dat de Keurmeester of den Gouverneur of Raaden de magt soude hebben de waerdye der voorschreve Suykeren by de voorschreve keure te reguleren of taxeeren; dat haer HO. MO. vervolgens begeren en verwagten, dat de gemelde Heer van Sommeldyk en de gemelde Raden haer HO. MO. ten spoedigsten over de pointen rakende de voorschreve &c. de belastinge op de inkomende goederen, het verkopen der voorschreve slaven op andere termynen of conditien als hier vooren is gemelt. &c.

En op het taxeeren van de voorfsz. Suykeren by de voorschreve keure exactelyk en pertinentelyk fullen informeren en doen informeren; en indien iets diergelyks soude mogen syn geschiet of gepleegt, dat sy het felve niet alleen fullen repareren, en herstellen, maer voor al wel besorgen, dat in toekomende diergelyks niet meer mag komen te geschieden, *en dat het voorschreve Octroy in alle syne pointen en Articulen wel en practiselyk mag worden geobserveert en nagekomen sonder onder pretext, van dat daer in eenige duysterheyt soude mogen resideren, eygener autoriteyt iets te ondernemen, maer dat sy in sulken gevallen daer over fullen versoecken haer HO. MO. interpretatie en wel meeninge te verstaen en af te wagten wat die daer op fullen goed vinden te resolveren &c.*

Dat voorts Copie van de voorschreve resolutie sal worden gesonden aen de voorschreve West-Indische Compagnie, om die voor soo veel haer aengaet na te komen, en de voorschreve Heer van Sommeldyk, en de voornoemde Raaden te doen nakomen, en specialyk om haer op alles te informeren &c.

No. 5.

P R E S E N T.

Notulen van de Reso-

*De Wel Ed. Gestr. Hr. en Mr. Paul vander Veen,**Gouverneur, President.**De Heeren Francois Anthonie de Raintval.**Jan Frederik Baghman**Thomas van Beest.**Jan Muenicx.**Jan van Ruyven.**Paul Amfincq.**Johannes Tents.**Arnout van Pamel.*lution genomen by de Heeren
Gouverneur ende Raden van
Politie van Suriname.*Dinsdagb den 9. September 1698.*

DEn Heer Gouverneur heeft ter Vergaderinge verklaert, dat ge-
lyk het nooyt de intentie van syn wel Edele Gestr. is geweest,
met de Heeren Raden te leven in eenig verschil, ofte onmin,
syn Wel Edele Gestr. van syn kant geneegen is met haer Edele
Aghthb. een goede harmonie en vriendschap te onderhouden, dat syn
Wel Edele nooyt van gedagte is geweest, met eenige lasten, of het wer-
ken, aen de Fortresse Sommelsdyk, de Heeren Raden te beswaeren, maer
dat de memorie door syn Wel Edele des aengaende op den 13. November
1697. ingelevert, daer maer op heeft gereflecteert, dat terwyle haere
Edele Aghthb. daer over aen de Heeren Directeuren van de Edele So-
cieteyt soude Schryven, sy middelerwyle sodanige middelen soude berae-
men, waer door den voortgangh en verder voltrekkinge van de voorsz.
Fortresse soude werden gevordert, alsoo het aen syn Wel Edele Gestr.
ondoenlyk, en onverantwoordelyk was, dien last sonder speciale or-
dre van de wel gemelte Heeren Directeuren op sich te neemen; dat
dewyle haer Ed. groot Aghtbare de nog welgemelde Heeren Directeuren
by haere missive van den 29. Mey laatsleeden aen de Heeren Raden ge-
schreeven, haere Ed. Aghtbare recommandeeren den verderen opbouw
derselver Fortresse, syn Wel. Ed. gestrenghe, hare Ed. Aghtbare wel
heeft willen verfoeken, van sodanige ordre te stellen, en minst voor
de Ingesetenen drukkende middelen te beraemen, waer door met de-
sen droogen tyt een aenvang wierde gemaekt, tot den verderen op-
bouw en voltrekkinge van de meer gemelde Fortresse, belovende syn
Wel Ed. Gestrenghe van syn kant te zullen besorgen, dat de affuyten, en
andere materialen vervaerdigt worden, om daer op het laast Ontfan-
gene Canon te kunnen planten, waer op wesende gedelibereert,
hebben de Heeren Raden aengenomen, alvorens tot de conclusie te
treden, den anderen des weegens te zullen spreken &c.

Aldus gedaen, geresolveert ende gearresteert tot Paramaribo op den
11. September 1698.

No. 6. (EXTRACT.)

P R A E S E N T

Notulen van de Reso-

*De W. Ed. Geftr. Hr. en Mr. Paul vander Veen**Gouverneur President.**De Heeren Francois Anthonie de Raineval.**Jan Frederick Baghman.**Jan Muenincx.**Johan van Ruyven.**Johan Temo.**Aernout van Pamel.**Absent de Hr. Paulus Timmermans.*lutien genomen by de Heeren
Gouverneur ende Raden van
Politie van Suriname.*Woensdag den 12. January 1701.*

DE Heer Gouverneur heeft ter Vergaderinge bekend gemaakt, dat zyn Wel Ed. Geftr. nu met het laest gearriveerde Schip uyt Zeelandt, schryvens, en kennisse heeft bekomen, wegens het overlyden van den Koning van Spanje, en dat suks wel eenige veranderinge, of Rupture in Europa soude kunnen komen te veroorlaeken, daer benevens in bedenken gevende, of'er niet eenige voorsieninge omtrent de Fortresse Sommelsdyk behoorde gedaen te werden: By welke occasie door diverse Leden syn Wel Ed. Geftr. is te gemoet gevoert, en gerepliceert, dat door dese Regeringe op den 17. September 1698. en 14. April 1700. aen haer Ed. Groot Aghtb. de Heeren Directeuren van de Societeit ten reguarde van de heffinge van het Hooft-gelt is geschreven, ende verzoek gedaen, ten eynde haer Ed. Groot Aghtb. die goetheit geliefde te hebben, en te verklaeren, dat de kinderen beneden de vyfien Jaeren van het hooftgeld te betaalen, bevryd soude zyn, waer op tot nog toe geene het minste bescheyt, ofte antwoord van de Heeren Directeuren is bekomen; Dat insgelyks op den 14. April 1700 ter occasie van seeker Requeste door de Planters Koopluyden, en verdere Opgesetenen deser Colonie aen dese Vergaderinge gepresenteert, haer Ed. Groot Aghtb. door dese Regeringe is geschreven, wegens de permissie om seekere Negotie, of kleynen handel te mogen dryven langs dese Kust, by welke missive haer Ed. Groot. Aghtb. genoegsaem is te verstaengegeven, dat de voornoemde Ingesetenen in sulken geval, met meerder genegentheyt soude contribuieren tot bevorderinge van de voornoemde Fortresse Sommelsdyk, dewelke sy ingevolge van den Octroye oordelen geheel tot lasten van haer Ed. Groot Aghtbare te zyn, op welke missive welgemelde Heeren Directeuren meede tot nogh toe niet hebben gelieven te antwoorden, waer omme sy lieden oordeelen, en absolut van sentiment waeren omtrent de voorschreve Fortresse niets te onderneemen, ofte te werken, voor en al eer sy soo op het eene als het andere schryvens antwoord van haer Ed. Groot Aghtbare sullen hebben ontfangen, *te meer terwyle het guarnisoen hier te Lande alleenlyk bestaat in een Hondert Man, die niet bequaem en syn, de minste van de twee, laet staen beyde de Fortressen te defenderen, behalven dat daeruyt de buyten posten nog moeten werden voorsien, en afgetrokken de sieken,*

en

en gebrekkelyke, 't welke men hier te Landen meer subject, en onderworpen is, als wel in Europa sulx dat het selvige in cas van vyandelijke attacquen een seer kleyn getal van weerbare Mannen soude uytmaken, dat sy haer voor deesse, en by den eersten aenleg van de voorschreve Fortresse Sommelsdyk hebben geflatteert, altoos te zullen hebben een guarnisoen van ses hondert Man, die haer HO. MO. ook aen haer Ed. Groot Aghtb. hebben geconsenteert, en toegestaen; waer door dan beyde de Fortressen bequamelyk soude kunnen werden gedefendeert, dog dat vermits de ervaringe heeft geleert, dat het gemelde guarnisoen ten uysterste niet boven de drie hondert Man, is geweest, sy nu ook wel sien dat twee Fortressen sonder van behoorlyk guarnisoen vertien, meer syn tot nadeel, als voordeel van deesse Colonie, om redenen niet alleen, dat een van beyde eens genomen synde, de Manschap, en materialen hier te Lande niet gevonden soude werden, om deselve te herwinnen, maer ook voornamentlyk om dat de militie, en burgery, soo wel als de scheeps magt altoos is verdeelt, en by gevolge de defensie maer ten halven kan geschieden, ende de voorschreve Fortressen sodanig gesitueert syn, dat de eene de andere niet kan seconderen en veel andere redenen meer; dat het uyt dien hoofde meede te wenschen was, dat haer Ed. Groot Aghtb. het gemelde guarnisoen van ses hondert man effectivelyk hier te Lande onderhielden.

Of dat ingevalle sodanigen guarnisoen haer Ed. Groot. Aghtb. te swaer soude vallen, ten oplichte van de revenuen, die deselve uyt deesse Colonie trekken, het dan ook te wenschen was, dat 'er maer eene goede Fortresse mogte wesen, voorsien met genoegsaame Manschap, geproportioneert naer het getal dat haer HO. MO. aen de Heeren Directeuren hebben beloofd, en toegesegt, *in welke geval de voornoemde Fortresse Sommelsdyk daer toe de bequaemste soude weesen, vermits deselve uyt hoofde van haere situatie ontoegankelyk, en onwinbaer gemaakt kan werden, daer de Fortresse Zeelandia ter contrarie ten eenemael vande Rivier werd ondermeynt, en sonder groot en excessive Manschap, en veelheyt van scheepen, niet te defendeeren, nog de Landige aende vyand te beletten is, dat de experientie heeft geleert, dat de Landen van Brasil alleenlyk perfauten en uytitel van het neemen der resolutien op het stuk van defensie, syn verloren gegaen, en hoewel dese Colonie nog niet is in die florifanten staet, deselve egther (vermits Jaerlyks wel dertig Scheepen; van vyf tot ses hondert oxhoofden in 't vaerwaeter houd) wel meriteert, dat op haer behoudenis behoorlyk gelet, en gedagt werd; dat derhalven gemelde Leeden ook in bedenken hebben gegeven, of het niet ten hoogste noodsaekelyk soude zyn, daer over aen de wel gemelde Heeren Directeuren, in serieuze termen te schryven, ten eynde deselve een finale resolutie op dat, en vorige subjecten geliefde te nemen, of by haer HO. MO. uyt te werken, op dat de voornoemde Ingelesenen soo wel als alle andere die van tyd tot tyd haer hier ter needer soude setten moghten weeten, wat staet sy op de securiteit van haere goederen, hier te Lande te maken hebben; waer over nader gedelibereert synde, is goed gevonden, ende verstaen, dat door deesse regeringe over de voorverhaelde subjecten, aen meergemelde Heeren Directeuren zal werden geschreeven, met ernstig versoek, dat haer Ed. Groot Aghtb. die goetheyt gelieven te hebben, om soo dra doenlyk, soo op het eene als het andere subject favorabel te antwoorden, of dat*

dat by verdere uytstel haer Ed. Groot Aghtb. niet vreemt gelieven te neemen, dat de Heeren deser Regering tot haerer decharge haer adresseeren, aen de Heeren eygenaers, en haer H^O. M^O. mits de saeken van die natuur en sodanige aengelegenthey, geen soo langen dilay, en uytstel konnen lyden, breder by de voorschreve missive te extendeeren. &c.

Aldus gedaen, geresolveert, ende gearresteert tot Paramaribo desen 14. January 1701.

N°. 7.

P R E S E N T.

Notulen van de Reso-

De Wel Ed. G^{str}. Hr. en Mr. Paul vander Veen,
Gouverneur President.

De Heeren Francois Anth. de Raineval.

Jan Frederik Bagman.

Jan Muenicx.

Jan van Ruyven.

Paul Amstcq.

Johan Tents.

Aarnout van Pamel.

lution genomen by de Heeren
Gouverneur ende Raden van
Politie van Suriname.

Donderdagb den 7. July 1701. naer de middagb.

DEn Heer Gouverneur de vergadering Extraordinaris by den anderen geroepen hebbende, heeft deselve bekend gemaekt, dat syn Wel Ed. G^{str}. op den 26. Juny hadde ontfangen eene missive van de Hr. Commandant de Raineval gedateert in de mont van Copename den 21. van de voorledene Maend Juny, houdende onder anderen, dat syn Ed. den 13. daer te voren vernomen hadde, een Schip te louvert, regt op syn Ed. met de Societeyts Barcq aldaer leggende, afkomen, welke syn Ed. gepreyt hebbende, van den Schipper Jan Tibout onderregt wierd, dat hy met syn Schip genaemt Vrints-Geluck, gedestineert naer Eslequebe op den 25. April laestleeden uyt Texel was geseylt, dat in Europa groote toetstel van Oorlogh wierde gemaekt &c.

Dat syn Wel Ed. G^{str}. in cas van vyandyke attacque tot defensie deser Colonie, hadde te besorgen en te defenderen, twee Fortressen, namentlyk Zelandia en Sommielsdyk, waer toe syn Ed. niet meer hadde als een guarnisoen van hondert man met sieken en malingers.

En dat dierhalven de magt verdeelt wesende met de Burgers in beyde de respective Fortressen verdeelt, geen van beyde in staet soude wesen van eenige resistentie, en dat het dierhalven nodig was, dat al de magt van Militie, Burgers en Amunitie in eene Fortresse wierd gedaen, die het bekwaemst geoordeelt soude werden, om den vyand de meeste afbreuk te kunnen doen, gevende daer benevens in bedenken, of de Fortresse Zelandia met de jegenwoordige Militie en Burgery, wel, en naer behoren gedefendeert, soude kunnen behouden

WOR-

worden; waer op de gesamentlyke Heeren Raden oordeelen van neen, *ten opzigte van de slegttheyt derselver*, en dat desselfs situatie de landingh der vyanden, als onvoorsien synde van behoorlyke manschap niet en kan werden gedisputeert ofte belet, daer by komende dat 'er tegenwoordig geen Scheepen en syn, gelyk als in de voorgaende attacque nogte ook te gemoet gesien werden, die gelyk voor desen de voorschreve landinge sullen kunnen beletten, behalven dat den vyand in minder als drie uren tyd uyt de volle Zee voor de gemelde Fortresse Zelandia weesen kan, en dierhalven de afkomst der burgers uyt de Riviere van Suriname en Creecque van dien kan en sal beletten, gelyk het gebleeken is, dat door haer in den Jaere 1688. doen de Reede hier al met agt a tien formidable Scheepen was beset, gedaen, soude hebben kunnen werden, en dat het derhalven seer apparent is, dat sy doen ter tyd hare fout gesien hebbende, nu andere mesures nemen sullen, dewyl die van Cajana ook niet onbekent en syn, van den tegenwoordigen toestand deser Colonie, dien volgende de gesamentlyke Heeren Raden oordeelden, dat schoon de militie en burgery is verdeelt in beyde de Fortressen, geene van beyde in staat sullen syn, *om eene enkele attacque, laat staen eene formeele belegering uyt te staen*, daer ter contrarie indien alle het Manschap, amunitie van Oorlog &c. *in de Fortresse Sommelsdyk by den anderen was*, men in staet was om den vyand, onder Gods Zeegen niet alleente resisteren, maer heel en al nootlaken, sonder overwinninge te vertrekken, door desselfs situatie en sterkte, een yder genoeglaem bekend, dat over sulx voor syn Wel Ed. Gestr. niet anders overig is in dese conjuncture van tyden, *tot bescherminge deser Colonie als syn retrace te nemen, tot de Fortresse Sommelsdyk, en die te houden, gelyk deselve ook waerlykgeconsidereert kan worden voor de hooftplaats deser Landen*, waer over nader gedelibereert synde, is eenpariglyk goetgevonden ende verstaen, de voorschreve Fortresse Sommelsdyk te houden voor de hooftplaats deser Colonie, dat deselve met den eersten sal werden voortgeset, en in staat gebragt van behoorlyke defensie, ten welken eynde het meeste gedeelte van 't Canon amunitie van Oorlog &c. uyt de Fortresse Zelandia, naar die van Sommelsdyk sal werden getransporteert, *midlerwyle ook gearbeyt sal weraen, aen de Fortresse Zelandia, om die in sodanigen staet te brengen, van voor een surprise bevoert te syn, gelyk ook in Para en Paulus Creeq een post of sterkte sal werden gemaakt*, en voorsien met kleyne stukjes, om in Cas van attacque, den vyand alle mogelyken afbreuk en resistentie te kunnen doen, als ook om de communicatie met die uyt de Commewine niet te beletten, ten welken eynde het padt voor deesen in *Paulus Creeq* op Comintuane gemaakt, wederom met den eersten sal werden open gekapt om de voorschreve communicatie te faciliteren.

Vrydag den 8. July 1701.

DEn Heer Gouverneur heeft ter vergaderinge voor gedragen, dat deselve niet onbewult en is, *den segten staat waarinne tegenwoordigh beyde de Fortressen Sommelsdyk en Zeianaia syn, dat syn Ed. nu eenige tyt naar den anderen met alle de slaven van de Societeyt soo hier aen Paramaribo, als op beyde de Plantages weefende, heeft*

gearbeyt; en nog is werkende aen de Fortresse Zelandia, dat het getal van dien so magtig niet en is, om die voorschreve Fortresse, volgens Resolutie van gisteren, in staat te brengen, om voor een surprise bevryd te syn, laat staen de Fortresse Sommelsdyk in behoorlyke staat van defensie te brengen, ende twee geresolveerde posten of sterckkens in Para en Paulus Creecq van Pallefaden te maken, daar benevens verzoekende dat de Heeren deser tafel, die goetheyt willen hebben om aen syn Ed. te consenteren, een getal van twee hondert en vyftig mans slaven, tot voortsettinge van de Fortresse Sommelsdyk; hondert vyftig slaven tot de Fortresse Zelandia, als mede dat de Planters geordonneert mogte werden, te leveren sodanige quantiteit van Posten, Pallefaden, onderleggers, planken, en verdere materialen als syn Wel Ed. Gestr. van nooden heeft, tot Pallefadering en 't maken van Batteryen, ende van beyde de respectieve Fortressen, mitsgaders de geordonneerde sterckkens in Para en Paulus Creecq; waar op haar Ed. Aghtb. syn Wel Ed. Gestr. als representerende haer Ed. Groot Aghtb. de Heeren Directeuren van de Societeyt, hebben te gemoet gevoert, dat de Coloniers en Ingesetenen niet en syn gehouden te contribueren tot voortsettinge, opbouwinge, en versterkinge van eenige Fortresse, en het geene eenige relatie tot het selve heeft, maar dat ter contrarie haer Ed. Aghtb. door haer HO. MO. by den Oetroye op Eede is aen bevolen de Planters en Ingesetenen in geen en deele te belasten, ofte met Impositien te beswaren, maar dat sulx door haer Ed. Groot Aghtb. ingevolge van den voorschreve Oetroye alleen bekostigt, en gedragen moet werden, dat sy Heeren Raden al van langen tyt berwaarts tot leetweesen hebben gesien, de weynige yver ende sorge die haer Ed. Groot Aghtb. hebben, en dragen, voor deesen Landen niet alleen door het laten vervallen der Fortressen maar ook met deselve ontbloot te hebben van behoorlyk Guarnisoen, sodanig dat het selvige niet in staat en is, om den binnenlandschen Vyand in cas van rupture te stuyten, laat staan een van beyde de Fortressen voor een buytenlandsche Vyand te bevryden, ende te beschermen, so dat de Heeren Raden ende gesamentlyke Coloniers rigtvaardige redenen hebben van klagten tegens wel gemelte haer Ed. Groot Aghtb. aen wien onverantwoordelyk is, sodanige behandeling, dat sy Heeren Raden eger wel sien, de verlegentheyt ende onmagt waarinne syn Wel Ed. Gestr. in dese tyts gelegentheyt sijn bevind, sy derhalven, niet tegenstaande alle vorige Resolutien, en wel die van den 12. January laatstleeden, wel genegen syn, syn Wel Ed. gestr. te assisteeren en in dese conjuncture van tyden met alle magt by te springen, dog om dat gemelte Heeren Directeuren, de te doene assistentie aen syn Wel Ed. Gestr. niet alleen en souden mogen komen te trecken in consequentie, maar ter contrarie verdagt mogen weesen, dat de vergoedinge, daar van voor de Ingesetene sal werden gevordert, zy Heeren Raden alvorens tegens syn Wel Ed. Gestr. als representerende de Heeren Directeuren van de Societeyt wel expresselyk waren protesterende, niet alleen over de negligentie van haer Ed. Groot Aghtb. omtrent het laten vervallen en niet voltrecken der voorschreve Fortresse en versien van behoorlyke Manschap en Militie, tot bescherminge deser Colonie, maar ook van alle kosten, schaden, en Interessen, welke de Coloniers ende Ingesetenen door haar fournissement als anders reets hebben geleden; ende nogh staen te lyden, omme alle deselve te institueren ende vervolgen, daar ende ter plaatse, daar het behoort, houdende sy Heeren Raden dese

deze hare protestatie van sodanige kragt; even ende gelyk als of alle de redenen ende motiven, die sy hier over mondelingen hebben gebragt, en in tyden en wylen, om het effect van dien te erlangen, nog inbrengen sullen hier inne van woorde tot woorde waren geïnde-feert &c.

Gemelte Heeren Raden vervolgens naar de bovenstaande door haar gedane protestatie in nader deliberatie genomen hebbende; de propositie en het verzoek van welgemelte Heer Gouverneur hebben met eenparigheyt van stemmen goetgevonden ende verstaen; eerste-lyk alle Planters ende Ingesetenen van de gantsche Colonie te ordonneren omme tot voortsettinge van de respectieve Fortressen, Sommelsdyk en Zelandia, ende geordonneerde sterckten in Para en Paulus Creecq, voor den tyt van drie maanden te leveren den 20sten. slaaf, van het getal welk een jegelyk van haar volgens Resolutie van den 8 September 1699. aen de modieque lasten hebben opgegeven mits daar van afgetrocken 10. percent ten opsigt der overledene, ende op dat yder Planter ende Ingeseten hier toe egaal soude contri-bueren, soo sal die geene, welke minder dan tien slaven heeft, worden gequotiseert, omme naer proportie van die geene die tien slaven heeft, in slaven of in geld te betalen, in dier voegen, dat die geene, die van tien tot vyftien slaven heeft een halve slaaf voor drie maanden, of een heele voor den tyd van ses weeken leveren sal die 16. tot 25. slaven heeft sal voor de gemelde tyd van drie maanden een slaaf moeten leveren, die 'er 26. of daer en boven tot 35. stuks heeft twee en een half en soo vervolgens; wer-dende de Heeren Amsincq, en van Pamel versogt ende gecommitteert, omme de voorschreve tien percento van het getal der voorschreve op-gevinge van Anno 1699. af te trecken ende te calculeren, en uyt te cyfferen wat getal van slaven een yder voor den voorschreve tyd van drie maanden leveren moet.

Ten anderen dat de voorschreve Planters ende Ingesetenen sullen werden gelaft ende geordonneert, omme insgelyks naar 't getal harer slaven, by de voorschreve opgevinge in weesen geweest synde, sonder rabat van 10. percento voor yder slaaf te kappen, splayten, en te leveren op een bekwame landing, plaats een post of Pallisaad van groen en hart bolletrie bylhout, ofte bruyn hart, welkers lengte voor de eene helft weesen moet 12. voet ende de andere helft tien voet en ses duym dik over 't kruys, sonder spint en dat voor den tyd van veer-tien dagen naer de te doene waarschouwinge, op de verbeurte van drie gulden van yder post by den geen te verbeuren, die bevonden sal werden in gebreeken gebleven te syn, deselve op de geordonneerde tyd, op eene bekwame landing plaats ten eynde om aldaer ge-voeglyk afgehaalt te kunnen werden, te leveren.

N°. 8. (EXTRACT.)

P R A E S E N T

Notulen van de Reso-

De W. Ed Gestr. Hr. en Mr. Paul vander Veen
*Gouverneur President.**De Heeren Francois Anthonie de Raineval.**Jan Frederick Bagelman.**Jan Muenincx.**Jan van Ruyven.**Paul Amsincq.**Johan Tunto.**Aernout van Pamel.*lutien genomen by de Heeren
Gouverneur ende Raden van
Politie van Suriname.*Sondag den 10. July 1701.*

DE Heeren Amsincq en van Pamel hebben ingevolge, en tot voldoeninge van de Resolutie Commissoriael van dato den 8. deser ter vergaderinge overgelevert seckere lysle en calculatie gemaakt ende getrokken uyt de generale lysle van 't getal der slaven, door de Planters ende Ingesetenen volgens Resolutie van den 8. September 1699. aen 't Comptoir der modique lasten opgegeven, waer by te sien is hoe veel mans slaven, dat een ygelyk Planter ende Ingesetenen volgens de vornoemde Resolutie, voor den tyd van drie eerst komende Maenden tot voortsettinge van de voorschreve Fortressen &c leveren moet, belopende voor de Planters, ende Ingesetenen van Paramaribo, de Reviere van Suriname, en Creecquen daer onder gehorende een getal van 113. stuks, en voor de Reviere van Commewine, Cottica en Creecquen daer onder gehorende een getal van 170. stuks slaven, behalven nog een getal van 69. slaven, dat de gebrookens in 't generael uyt maeken meede by de voorschreve lysle gespecificeert; waer op gedelibereert, ende haer EE, over ende ter saeke van de genomene moeyten zynde bedankt,

Is goedgevonden, ende verstaen, deselve lyslen soo als die legt te approbeeren, en dierhalven alle Planters, ende Ingesetenen te ordonneeren, omme binnen den tyd van agt dagen, na de insinuatie deses, aen de respective fortresses Sommelsdyk en Zelandia te leveren sodanig getal van mans slaven, als op de voorschreve lysle agter haere namen staen uytgedrukt, mits deselve versciende, van haer dagelyks gereetschap, dat goed en bequaem is, mitsgaders van behooryk. kost ende onderhoud voor den gemelden tyd van drie maenden, op poene van veertig stuyvers alle dagen voor yder slaaf, by die geene te verbeuren, die deselfde op de gestelde tyd en plaats niet geleverd fullen hebben, en ten oplichte van de gebrookens, of overichot van slaven, is goed gevonden den ontfanger van de modique lasten te ordonneeren, omme deselve te reduceeren in geld, gerekent tegens vyf percento voor den arbeyt van yder slaaf daegs, ende die somme als dan van de Planters en Ingesetenen afte vorderen, omme voor soo verre het strekken kan, die somme geemployeert te werden tot inkoop van materialen tot voortsettinge van de respective Fortressen, en geordonneerde posten gerequireert.

Nademael tot het maken der huysinge soo op de Fortressen Som-
mels-

smelsdyk en 't leggen der Batterijen &c. als meede tot de twee geor-
donneerde posten van Para en Paulus Creecq gerequireert werden,
een goede partye planken, cingels, en balken, soo werden de Heeren
Raineval en Baghman, en Timmermans, by deesen verfogt en gecom-
mitteert, omme in te koopen, besorgen, en aen te besteeden sodanig
getal, als van yder zal nodig zyn, als mede om te bespreken, en aen
te neemen sodanig getal van timmerluyden als tot de te makene wer-
ken nodig soude mogen zyn.

Aldus gedaen geresolveert, ende gearresteert, tot Paramaribo deesen
15. July 1701.

N°. 9.

(EXTRACT.)

P R Æ S E N T.

Notulen van de Reso-

De Wel Ed. Gftr. Hr. en Mr. Paul vander Veen,
Gouverneur, President.

De Heeren Francois Anth. de Raineval.

Jan Frederik Baghman

Jan Muenickx.

Jan van Ruyven.

Paul Amsincq.

Johan Temo.

Aernout van Pamul.

Timmermans.

lutien genomen by de Heeren
Gouverneur ende Raden van
Politie van Suriname.

Woensdag den 13. July 1701.

IS naer voorgaende deliberatien goed gevonden ende verstaen, dat
door dese ingekoomene gerugten van Oorlogh provisionelyk
alle springen een gerécht derdepart van 't Manschap der res-
pective Burger Compagnien, soo ras het de Heet Gouverneur sal
gelieven te ordonneeren; aen de respective Fortressen sullen moeten
komen; tot bescherminge der selver, en dat in diorvoegen, te wee-
ten, voor de Fortresse Sommelsdyk de eerste springh den Capiteyn
van de beneeden Compagnie met drie en een half van syn Manschap,
den Luytenant van de bovenste Compagnie met drie en een half van
syn Manschap, en den Vaendrager van Pierica, insgelyks met een
derde van het Manschap, van die Compagnie, de tweede springh den
Capiteyn van de boven Divisie, den Vaendrager van de beneeden
van Commewine, en den Lieutenant van Pierica, met een ander
derde part van 't voorschreve Manschap, en de derde springh den
Capiteyn van Pierica, den Luytenant van de benede divisie en den
Vaendrager van de boven divisie van Commewine yder met het res-
terende derde part, van derselver Compagnie, en soo vervolgens,
gelyk ook die ordre door de respective drie Capiteyns van de Riviere
van Suriname opgevolgt zal moeten werden, ten opslighte van de
Fortresse Zelandia beginnende de eerste springh met den Capiteyn
van Paramaribo, den Luytenant van Capiteyn du Ron, en den Vaen-

T 2

dra

drager van de Compagnie der Joodſche natie yder met een derde van haer manſchap; de tweede ſpring den Capiteyn Duron, den Luytenant van de Joodſche natie, en den Vaendrager van Paramaribo; ende derde ſpring den Capiteyn van de Joodſche natie, den Luytenant van de Paramaribo en den Vaendrager van Capiteyn Duron, en ſoo vervolgens des dat yder blanke van de voorchreve Compagnien wiens beurt het weefen zal om af te komen, verſien zal moeten weefen, van twee goede roers, behoorlyk kruyt en loot, nevens een neger die met het geweer om kan gaen, om in tyd van occaſie den zelve daer toe te employeeren, en ten eynde men ſtaat ſoude kunnen maken wat getal van manſchap het derde part der drie Compagnien die volgens deſe reſolutie aen de Fortreſſe Zelandia, ende andere drie Compagnie die aen de Fortreſſe Sommelsdyk komen fullen, ſoude mogen komen te belopen, ſoo werd den Secretaris de Graaf, gelaſt, omme de reſpective burgers Capiteynen extracten van deeſe reſolutie toe te ſenden, en met eenen van wegens deſe regeringe aen te ſchryven, en te ordonneren omme ſonder eenigen uytſtel, en ſoo dray doenlyk te formeeren een nette generale lyſte van al het manſchap onder yders Compagnie behorende, en die aenſtonds en met den eerſten, aen de Heer Gouverneur over te ſenden, omme als dan vervolgens zyn Wel Ed. Geſtr. ordres des wegens af te wagten, naerdemael zeeke vrye neger &c.

Is naer voorgaende deliberatie goed gevonden, ende verſtaen, omme in gevalle men vaſte tyding van Oorlog bekomen zal hebben, en de Fortreſſe Sommelsdyk in ſtaat zyn zal, de boeken, chartres, papieren en effecten ſoo van de Secretarye, Weeskamer modique laſten ende Societeyt naer de voorchreve Fortreſſe Sommelsdyk te transporter en &c.

Aldus gedaen, gereſolveert, ende gearreſteert tot Paramaribo deſen 15. July 1701.

N°. 10. (EXTRACT)

P R A E S E N T

Notulen van de Reſo-

De Wel Ed. Geſtr. Hr. en Mr. Paul vander Veen,
Gouverneur President.

De Heeren de Raineval.
Baghman.
Timmermans.
Muenincx.
van Rayven.
van Pamel.

lutien genomen by de Heeren
Gouverneur en Raden van Po-
litie van Suriname, op de For-
treſſe Sommelsdyk,

Vrydag den 27. July 1701.

IS goed gevonden, dat de Huyſingen die tot logement van Blanken in de Fortreſſe Sommelsdyk, werden gerequireert, gemaakt ſullen werden van agtien voeten breed, en tien voeten hoogh; en eerſtelyk voor de gordyn tuſſchen het Bolwerk Marie, en Orangie, in diervoegen dat ten minſten agt voeten van het ſlootje dat aen de

de voet van de wal is, moet afgebleeven worden, omme eën bequame passagie te hebben.

De Heeren de Raineval, Baghman, en Timmermans, hebben de vergaderinge gerapporteert, dat zy in gevolge en tot voldoeninge van de resolutie van den 10. deser haer hebben geïnformeert, waer best en gevoeglyk het gerequirerde Hout, tot de Huylinge &c. in de Fortresse Sommelsdyk, te bekomen was, en dat haer Ed. een partye van dien, in Pirica op de Plantagies van Jean Chaffau, en Jean Duraux, soude konnen bekomen, volgens de lyfte, daer van ter Vergaderinge vertoont; waer op gedelibereert en de voorschreve lyfte gesien synde; is bevonden, dat op de Plantagie van Jean Chaffau 136. stuks polten, en balken, en op de Plantagie van Jean Duraux 67. stuks zyn, en leggen, die soude konnen dienen volgens de lyfte daer van uyt de voorichreve lyfte getrokken, is goed gevonden en verstaen, de voorschreve Heeren als nog te verlooken, en te autoriseren, omme het voorichreve Houtwerk volgens de voorschreve lyfte haer Ed. ter handen gestelt absolut te koopē, tot sodanigen reedelyken pryse als haer doenlyk is;

Is goedgevonden voor eerst, een nieuw rey pallefaden te setten agter de oude, vier voet dichter na de voet van de wal, en dat deselve ingegraven sullen werden, soo doenlyk is, anders nieuwe tusschen de oude in te heyen, beginnende van de punt van 't bolwerk Nicolaes, na dat van wilm, en soo vervolgens, rondom de fortresse Sommelsdyk.

Ten tweeden; rondom te Fortresse het mangro afte kappen, en schoon te maken, op behoorlyke distantie van den berm, om te sien of'er een graft rondom de Fortresse kan werden gemaakt en by al dien sulx doenlyk mogte zyn, als dan een dam te leggen, om daer door de springh uyt te houden, en te keren, en de overige aerde soo der soude mogen zyn te employeren op sodanige plaats als nodig bevonden zal weesen.

vermits bevonden werd, dat de ambrasures op de Bolwerken van de Fortresse Sommelsdyk gemaakt, telkens afregenen, en niet staende en blyven, soo is naar voorgaende deliberatie goed gevonden en verstaen, de gemelde ambrasures toe te maken, en te hogen gelyk de wal, en in plaatse van dien schans korven te maken, en te gebruyken, tot dekkingh van 't Canon, en 't manschap hy het selve in cas van occasie gestelt werdende, en ook de banquetten en borstweeringen in ordre, en volkome staat te brengen, sullende de batteryen mede sodanig werden verhoogt, dat het Canon bequamelyk kan speelen alsoo &c.

Aldus gedaen geresolveert, en gearresteert op de Fortresse Sommelsdyk voornoemd op den 29 July 1701.

N°. II. (EXTRACT)

P R E S E N T

Notulen van de Reso-

*De Wel Ed. Geftr. Hr. en Mr. Paul vander Veen,**Gouverneur President**De Heeren de Raineval**Baghman,**Timmermans**Muenickx.**van Ruyven.**Amsincq.**van Pamel.**Tento by het resumeren, en
teykenen.*lutien genomen by de Heeren
Gouverneur, ende Raden van
Politie van Suriname.*Maandag den 8 Augusty 1701.*

DE Heer Gouverneur de vergaderinge extraordinaris by den anderen geroepen hebbende, heeft deselve gecommuniceert, dat op den 30. van de voorleede maend July alhier van Cajana was komen te arrivieren seker Engelsman met naeme Artur King, rapporterende, dat hy voor vyf maenden geleden aldaer met een barcq, gecommandeert door Klaas Everse was gearriveert, door den selven aldaer gelaten, en agter uyt was geseylt, waer omme hy sig op een schip aldaer in ladinge leggende voor matroos hadde verhuurt, dat veertien dagen voor syn vertrek van Cajana aldaer een schip uyt Vrankryk was gearriveert, mede brengende confirmatie van de gerugten van Oorlogh met Vrankryk, en dat Monsieur de Ferole aldaer met vyftien schepen wierde verwacht, en dat op die vloot twee Cajaanische Planters tot Capiteyns waren aengesteld, die yder een schip commandeerde &c. breder by de informatie van den selven schriftelyk genomen, hier ter vergaderinge gelezen, gespecificeert, dat by gevolge uyt het zelve niet anders af te neemen is, als dat den voorschreeven Monsieur de Ferole daer mede het oog heeft op Suriname, waer van hy al lang jalours is geweest, daer benevens in bedenken gevende, eerstelyk, of het niet nodig en dienstig soude weesen, dat men het getal der slaven van de Planters, ende Ingesetenen, volgens Resolutie van den 8. July tot voortsettinge van de respectieve Fortressen geordonneert, verdubbelde, om deselve soo veel te eer in staat te hebben, terwyl men uyt de boven gemelde redenen wel soude kunnen geloven, dat den Vyand alle dagen te wagten is; en ten anderen, terwyl in de Fortresse Sommelsdyk geen genoegsame Huyfingen syn tot logement van de militie, als burgers, en Ingesetenen, incas van Vyandelyke attacque, of het niet nodig, en dienstig soude zyn, om een party Timmerluyden te pressen, en te ordonneeren, om tot sekerer redelyke dagloon, de nodige werken, en Huyfinge &c. op de voorschreve Fortresse te maken, terwyl verscheyde, aldaer gerefuseert hebben te werken, ten waere men haer gave extraordinaire hoge beloning &c. waer op gedelibereert zynde, is goed gevonden, ende verstaen, ten reguarde van het verdubbelen der slaven, dat daer meede voor als nog zal werden gesupercedeert, naerdemael de werken op de voorschreve Fortressen sodanig nog niet syn ge-

gereguleert, dat een meer getal van slaaven, aldaer tot voordeel zoude kunnen geemployeert werden, dog wanneer naer verloop van tyd bevonden zal werden, dat een meer getal van slaven aldaer dienst kunnen doen dat als dan des wegens nadere Resolutie zal werden genomen, en ten reguarde van de timmerluyden, is goedgevonden, ende verstaen, een getal van tien of twaelf stuks te pressen, en te ordonneeren, aen de voorschreve Fortresse Sommelsdyk te arbeyden op een tractement of beloning van twee en festig gulden s'maends, dog vermits deese Colonie tegenwoordig weynig van vivres is voorsien, en dat daer toe aen de voorschreve Fortressen voor haer gene gelegentheyt is, soo wel als hier aen Paramaribo, soo heeft, de Heer Gouverneur aengenoomen, een yder van de voorschreve Timmerluyden te voorsien van behoorlyk Soldate rantsoen, en een brood meer ter weeke, mits dat haer daer voor maendelyks zal werden gekort, twaelf gl. soo dat sy vyftig gl. ter maend vry geld trekken zullen, en in gevalle deselve, ofte eenige van dien onwillig moghte weesen aen deese Resolutie te voldoen, soo zal tegens deselve geprocedeert werden, soo ende gelyk men tegens alle weerstreevige in sulke en diergelyke sacken bevinden zal te behoren, &c.

De Heer Commandeur de Raineval heeft de Vergadering bekend gemaakt, dat syn Ed. ingevolge van de Resolutie van den 10. July laasteleden van Jean Bremard hadde gekogt eene quantiteyt van dertig duysent singels, tot vyf en twintig guldens het duysent, en dat een partye van deselve bereyds op de Fortresse Sommelsdyk waeren getransporteert, waer op gedelibereert, en syn Ed. over en ter saeke van de genomene moeyte, en gedaene Communicatie zynde bedanckt, is sulx aengenomen voor notificatie

Naerdemael tot het leggen der Batteryen op de Fortresse Sommelsdyk gerequireert werden een goede partye balken, of onderleggers van twintig voet lang, en tien en twaelf, en agt en tien duym breed, soo is naer voorgaende deliberatie goed gevonden, ende verstaen, een timmerman met een party negers van de Fortresse Sommelsdyk te senden op de Societeyds Land, in de Riviere van Cottica, naast het Land van Jacob Weyers gelegen, omme aldaer sodanige quantiteyt balken, of onderleggers te kappen, als bevonden sullen werden nodig te zyn, en vermits gesustineert werd of den voorschreve Weyers, of nu desselfs successeur Egbertus Haeghoort wel verder mogte uytgesprongen zyn, dan de uytmeetinge die door Cornelis Bogaerd is gedaen, is mede brengende, soo zal den Landmeeter Johannes Pas werden aengescreeven, ende gelaft, omme de voorschreve grond van den gemelde Haeghoort uyt te lopen, en te sien of de scheydspaellen, door den meergemelde Haeghoort wel op de reghte plaats syn gestelt, en van syne bevindinge aen de Heer Gouverneur rapport te doen, De Heeren de Raineval, Baghman en Timmermans, hebben ter Vergaderinge gerapporteert, dat haer Ed. Ingevolge, en tot voldoeninge van vorige Resolutie, van Jean Chaffau hebben gekogt alle het gevierkant hout tot syn waterwerk, tot negen stuyvers den lopende voet, het welke van sodanige dikte is, dat meelt alle door den anderen tien a elf duym haelen kan, als mede t'seventigh stuks planken, van twee duym dick, en vyftien voet lanck, tot vier en een halve stuyver de voet, waer op gedelibereert, ende in agting genomen synde, dat alhoewel de prys wat hoogh is, men eghter het zelve in dese con-

junctione van tyden niet en kan missen, vermits het zelve meest bequaem is, om voor de nodige te doeue werken inde Fortresse Sommelsdyk gebruykt te konnen werden; is goed gevonden ende verstaen, de voornoemde Heeren voor haere genomen moeyten, en gedaene Communicatie te bedanken, en dat het selvige Hout hoe eer soo beter door de negers aen de voorschreve Fortresse werkende, zal werden afgehaelt, en dat aen den voornoemde Jean Chateau daer voor de betalinge uyt de cassa van de modicque lasten zal werden gegeven,

Nogh hebben de Heeren de Raineval en Timmermans, ter Vergaderinge gerapporteert, dat haer Ed. Ingevolge en tot voldoeninge van de Resolutie van den 29. July geweest zyn aen de mot Creek, omme te sien, in wat voegen de Post aldaer soude konnen werden gemaekt, om voor een surprise bevryd te zyn, dat haer Ed. daar omtrent hadde gevonden seekere schulp rits langs de zee kant, van waer men de scheepen &c. van verre beter kan ontdekken, als wel ter plaetse daer het voorschreve wagt huys, ende back voor jegenwoordig is; waer op gedelibereert, en haer Ed. over, ende ter zaeke van de genomene moeyte en gedaene communicatie wesende bedanckt, is goedgevonden, ende verstaen, om het voorschreve wagt huys ende back van daer die jegenwoordig staat te verplaatsen, tot op den schulp rits, met de slaven van de Planters, ende Ingesetenen aen de Fortresse Sommelsdyk werkende ende vermits de voorschreve motkreek voor een gedeelte is toegewassen, en men deselve met groote moeyte moet passieren, soo is mede goedgevonden, ende verstaen, dat tot het open kappen van de voorschreve mot Creecq, als ook tot het uyt kappen der boomen in de deursnydinge boven de Fortresse Sommelsdyk, de slaven aldaer werkende, geemployeert zullen werden op de eerste ordre, ofte aenschryvers van een der Heeren Raden.

Naerdemael, door de weynige Ponten en vaertuygen aen de Fortresse Sommelsdyk, en Zelandia, de geordonneerde posten, en pallesaden seer traag, en langsaem af komen, soo is naer voorgaende deliberatie goed gevonden, ende verstaen, vermits die saeken, nu op de ingekomene advysen hoogelyk presseeren, dat de voornoemde pallesaden, of posten, door de Planters, ende Ingesetenen van deese Colonie, daer die nog niet afgehaelt zyn, selver aen de voorschreve Fortresse geleverd zullen moeten werden, waer toe de Heeren Raden yder in haere divisie hebben aengenomen, de nodige ordre te sullen stellen.

Alfoo tot het betaelen der materialen, houtwerk by Timmerluyden &c. eenige penningen werden vereyft, en dat de Cassa vande modicque lasten, daer van voor jegenwoordig weynig is voorsien, soo is na voorgaende deliberatie goed gevonden en verstaen, provisionelyk uyt de Cassa van de Weeskamer ter leen te ligten, de somme van 6000. guldens, en dien volgende den Cassier Jacob Lemmers te ordonneren, omme op de ordonnantie vande Heeren Reekenmeesters de voorschreve 6000. guldens aen den Ontfanger vande modicque lasten ter leen aen te tellen.

Is verder goed gevonden, om tot het beter executeren der geordonneerde werken, aen de Fortresse Sommelsdyk, by dese te verfoeken, ende te committeeren de Heeren de Raineval, en van Pamel, ten

ten eynde deselve op haere Plantagien fynde, die wel de naeste aende voorfchreve Fortrefsen gelegen zyn, van tyd tot tyd opfigt en inspectie op het werk gelieven te neemen, en soo veel haer Ed. doenclyk presseeren, en op eenig nieuw incident, of voorval kennisse te geeven, aen den Heer Gouverneur, die aengenomen heeft daer op sig naer de voorfchreve Fortresse te zullen begeeven, en by deselve occasie daer van de Heeren Raden te verwittigen, omme aldaer mede te willen present zyn, dog ingevalle eenige of een gedeelte van de Heeren aldaer op de bekendmakinge niet mogte verschynen, soo zullen de absente Heeren Raden voor goet keuren sodanige Resolutien, als de Heer Gouverneur en aldaer present zynde Heeren Raden zullen komen te neemen.

Actum Paramaribo desen 8. Augustus 1701.

No. 12. (EXTRACT)

P R Æ S E N T.

Notulen van de Reso-

De W. l. Ed. Gftr. Hr. en Mr. Paul vander Veen,
Gouverneur President.

De Heeren d. Rainval:

Jan Muenickx.

Amsincq.

Tinto.

van Pamel.

lutien genomen by de Heeren
Gouverneur en Raden van Politie
van Suriname, op de Fortresse
Sommelsdyk.

Vrydag den 14. October 1701.

IN gevolge en tot voldoeninge van de resolutie van den 10. deser, de Heeren Gouverneur en Raden op de Fortresse Sommelsdyk by den anderen vergadert zynde, soo is gelesen eene missive van den Heere Paulus Timmermans, geschreven uyt Pirica den 12. deser, houdende onder anderen dat syn Ed. hier ter plaetse op de gestelde tyd dese vergadering niet personelyk konde aflisteren, om redenen by de voorschreve Missive gemeld, dog dat syn Ed. geen redenen en vond, omme sig met de te nemene resolutie niet te conformeren &c. waer op gedelibereert zynde, is het zelve voor notificatie aengenomen.

De Heer Gouverneur heeft de vergadering als by resolutie van den 10. deser gemeld in bedenken gegeven, of het niet dienstig en nodig en waere, dat de resolutie van den 8. July laestleden, ten opsigte van het leveren der slaven, door de Ingesetenen tot voortsettinge van de Fortresen Sommelsdyk en Zeelandia, het maken van de post aen de Motcreecq, en het open kappen van den weg van communicatie van Commetuane op Paulus Creecq &c. nog voor den tyd van drie Maenden, of soo veel min, of meer, als haer Ed. Aghtb. soude oordeelen, wierde gecontinueert; waer op gedelibereert, en ondervonden fynde, dat de Fortresen, nogh niet en syn in staet van veyligheyt, en be-

X

hoor-

hoorlyke defensie, als wel by vorige resolutie is gemeld; is goedgevonden en verstaen, als nog voor den tyd van drie eerstkomende Maenden te continueren, met het werken der slaven van de Ingeseenen, tot voortsettinge van de respective Fortressen, invoegen, en gelyk als by de resolutien van den 8. en 10. July laestleeden is vermeld, ten welken eynde alle Planters en Ingeseenen, die bereyds het geheel of een gedeelte van haere geleverde slaven soude mogen hebben thuis gehaelt, sullen werden geordonneert, omme binnen den tyd van aght dagen naer de te doene waerschouwinge, nog voor den tyd van drie eerstkomende Maenden te leveren sodanige mans slaven, als aghter haere naemen staen uytgedrukt, gelyk die geene die haere slaven nog aan de respective Fortressen hebben, gehouden zullen zyn, deselvi-ge aldaer nogh voor den voorschreven tyd van drie maanden in voegen voorschreve, tot voortsettinge van dien te laten continueren, alles op poene als by de voorschreve Resolutie van den 10. July is gemeld.

Is mede goedgevonden en verstaen eerst en voor al, op de Fortresse Sommelsdyk te maken een duyker, ofte buys, vandertig voeten lang, en sodanige hoogte en breedte, als bequaem zal weesen, om het regenwater gevoegelyk uyt de graghten te kunnen lofsen, welke gelegd zal moeten werden, en syn uytwateringe hebben na de zyde van de Riviere van Cottica.

Naerdemael ten hoogste nodig is, dat boven in de Riviere van Suriname en Commewine, eene Plantage werd gemackt, voor de arrowackse Capiteyns die van voornemen syn, haer aldaer te kunnen needer setten, soo heeft de Heer Paul Amsincq sulx aengenomen, in de Riviere van de Commewine te doen, met syne slaven, die van de Plantage Soetendael en van Jan Oudenrogge gelyk ook de Heer Teuto sulx in de Riviere van Suriname, met syne slaven, en die van de Heer van den Broek aenneemt te doen, waer door verstaen werd dat by soo verre sulx by de voornoemde Heeren werd geeffectueert, de welgemelde Heeren, Amsincq en Teuto, nevens van den Broek, de Plantage Soetendael, en Jan Oudenrogge voornoemt bevryt sullen zyn, voor den tyd van drie eerst komende maanden, haer gequoteert getal van slaven tot voortsettinge van de respective Fortressen Sommelsdyk, en Zeelandia &c. te leveren, volgens resolutie heeden gearresteert.

Vorders soo hebben de Heeren Gouverneur en Raden vast gestelt, en geresolveert, om toekomende dinsgdagh over ses weeken, wederom hier aan de Fortresse Sommelsdyk te vergaderen, om inspectie te nemen van de gedaene, en nog te doene werken, en dan verdere resolutie te neemen, soo en gelyk syn Wel Ed. Gestr. en haer Ed. Aghtb. als dan naer bevind van saeken sullen oordeelen te behooren.

Alsoo by resolutie van den 8. Augustus laest leeden is gearresteert, en vast gestelt, om een Timmerman met eenige slaven van de Fortresse Sommelsdyk te senden op des Societeys Land, leggende in de Riviere van Cottica, naest het Land van Jacob Weyers, tot het kappen van sodanigen quantiteyt balken, of posten, als tot onderleggers van de Batteryen op de voorschreve Fortressen werden gerequireert, en vermits eene goede partye balken en posten tot onderleggers, onder het hout ven Jean Chasseau gekogt, en reets op de voorschreve Fortresse gebragt, soude kunnen werden gevonden, soo is
naer

naer voorgaende deliberatie goed gevonden en verstaen, voor eerst uyt het voorschreve hout te soeken sodanige balken, als tot onderleggers syn bequaem, ook het onbequame soo veel het met de meeste menagie kan geschieden, daer toe approprieren, en soo verre het strekken kan te gebruyken.

Aldus gedaen geresolveert, en gearresteert op de Fortresse Sommelsdyk voornoemt desen 14. October 1701.

N°. 13.

P R Æ S E N T.

De Wel Ed. Gstr. Hr. en Mr. Paul vander Veen,
Gouverneur President.

De Heeren de Raineval.
Bachman.
Timmermans.
Muenicx.
van Ruyven.
Amfincq.
van Pamel.

Notulen van de Reso-
lutien genomen by de Heeren
Gouverneur en Raden van Politie
van Suriname, op de Fortresse
Sommelsdyk.

Dinsdagb den 29. November 1701.

In gevolge en tot voldoeninge van de Resolutie van den 14. der voorlede Maend October, de Heeren Gouverneur en Raden inspectie genomen hebbende van de gedaene, en als nogh te doen werken op de Fortresse Sommelsdyk, hebben goedgevonden, en verstaen, te continueeren en voort te gaen, met die werken, waer aen de slaven tegenwoordig besig zyn, en het geene by vorige resolutie is geordonneert, dog in gevalle de regens sodanig mogten inkomen, dat de Heeren Commissarissen de Raineval en van Pamel mogten oordeelen, dat daer door de werken niet naer behooren wierden gevordert, soo werden de voornoemde Heeren by deesen geauthoriseert, omme de slaven van de Ingeseetenen als dan te ontslaen, en aen haere Meesters te laten volgen, waer van sy Heeren dan ook kennisse sullen geeven aen de Heer Gouverneur, ten eynde syn Wel Ed. Gestr. als dan de slaven aen de Fortresse Zelandia werkende ook aen de Meesters en eygenaers zoude kunnen laten volgen, en permissie geeven, naer huys te gaen.

Aldus gedaen op de Fortresse Sommelsdyk den 29. November 1701.

No. 14.

(EXTRACT.)

P R Æ S E N T.

Notulen van de Reso-

De Wel Ed. Gftr. Hr. en Mr. Paul vander Veen,
*Gouverneur, President.**De Heeren Francois Anthoine de Raineval.**Jan Frederik Baghman**Paulus Timmermans.**Jan Muenicx.**Jan van Ruyven.**Paul Amsincq.**Johan Tunto.**Aernout van Pamel.*lutien genomen by de Heeren
Gouverneur ende Raden van
Politie van Suriname.*Donderdag den 13. January 1702.*

IS ter vergaderinge vertoont, en overgelevert seekere lyfte gehou-
dene door den Sergeant Daniel Muesuier van het geleverde hout,
door Jean Chaffeau tot gebruyk van de Fortresle Sommelsdyk,
bedragende te samen volgens de voorichreve lyfte vyf duysent ses
hondert en veertig voet, a 9 stuyvers den voet, maect te samen de
somme van twee duysent vyf hondert agt en dertig guldens mitsga-
ders daer by overgelevert, nog een recepis van Abraham Lopes Cres-
po, over leverantie van drie Hondert vyf en twintig planken bedra-
gende te saemen 3725. voeten a twee stuyvers den voet, belopende
eene somme van drie Hondert twee en seventigh guldens, en tien
stuyvers, als meede nog een recepis van Jan van Enderom, over le-
verantie van twee en dertig stuks planken, a dertien stuyvers het stuk,
en nog een dito ten behoeve den voornoemden van Enderom, van
twee Hondert seven en seventig stuks geleverde planken, a drie stuy-
vers den voet, makende te saemen in eene somme vier Hondert vyf
en twintig guldens en vier stuyvers; waer op gedelibereert synde, is
goed gevonden en verstaen de Heeren Reekenmeesters by desen te
ordonneeren, omme tot voldoening der voorschreve praten sien, or-
donnantie te slaen op den Ontfanger van de modique lasten.

Aldus gedaen, geresolveert, ende gearresteert tot Paramaribo de-
sen 14. January 1702.

No. 15.

(EXTRACT.)

P R Æ S E N T

Notulen van de Reso-

De W. Ed. Gftr. Hr. en Mr. Paul vander Veen
*Gouverneur President.**De Heeren Francois Anthoine de Raineval.**Paulus Timmermans.**Jan Muenincx.**Jaohn van Ruyven.**Johan Tunto.**Aernout van Pamel.*lutien genomen by de Heeren
Gouverneur ende Raden van
Politie van Suriname.*Don-*

Donderdag den 31. Augustus 1702.

DE Heer Gouverneur heeft de Vergaderinge voorgedragen, dat terwyl den drogen tyd aenstaende is, of niet wel nodig soude zyn, aen de Fortresse Sommelsdyk graft, die laast is blyven leggen, als mede het bolwerk op deselve Fortresse benevens de Ronduyt op de post aen de Motcreecq op te maken, mitsgaders de Fortresse Zeelandia alle in staat van defentie te brengen, ten welken eynde zyn Wel Ed. Gestr. versoekt de Heeren deeser Tafel soo veel mans slaven, en voor sodanigen tyd gelieven te consenteeren, als tot sodanig een werk benodigt zal zyn; waer over gedelibereert zynde, is goed gevonden en verstaen, syn Wel Ed. Gestr. te consenteeren, gelyk geconsenteert werd by desen voor den tyd van drie maenden, soo veel negros man slaven, en dat op deselve voet, als by resolutie van den 8. July 1701. syn Wel Ed. Gestr. syn geconsenteert, en toegestaen; en is verder goed gevonden en verstaen, dat yder Planter zal werden aengesegt, soo veel slaven te leveren, als sy voorleede Jaer geleverd hebben, en forge te dragen, dat deselve negros op den 20. September aenstaende op de Fortressen zyn, met behoorlyke gereetschap, en kost, op poene van twee gulden te verbeuren voor yder slaaf, die als dan niet geleverd werd, gelyk by vorige resolutie is vast gestelt.

Aldus gedaen geresolveert, ende gearresteert ter Vergaderinge gehouden tot Paramaribo den eersten September 1702.

N°. 16. (EXTRACT)

P R A E S E N T

Notulen van de Reso-

<i>De Wel Ed. Gestr. Hr. en Mr. Paul vander Veen,</i>	lutien genomen by de Heeren
<i>Gouverneur President.</i>	Gouverneur en Raden van Po-
<i>De Heeren Franc. Anth. de Raineval.</i>	litie van Suriname,
<i>Jan Mennix.</i>	
<i>Jan van Ruyven.</i>	
<i>Johan Tinto.</i>	
<i>Aernout van Pamel.</i>	
<i>Qui yn van Tynhuysen.</i>	
<i>Willem Pedi.</i>	

Donderdag den 12. October 1702.

De Heer Gouverneur heeft ter Vergadering voorgedragen ten eynde haer Ed. Aghtb. haere gedaghten gelieven te laten gaen tot het suppleren van vier en twintig negros slaven op de Fortresse Zeelandia, die van de quota van Suriname gegeven zyn, aen Hendrick van Susteren tot het zagen van Planken, tot de Fortresse Sommelsdyk; waer over gedelibereert, ende in agt genomen zynde, de inconvenienten die soude kunnen ontstaen, wanneer de Planters van Commewine geordonneert wierde, deselve ne-
Y
gros

gros te supplereen; is goedgevonden en verstaen 24 negros flaven, te huuren, omme de voorichreve 24 negros flaven te suppleren en sullen deselve uyt de modicque lasten werden betaelt, werdende daer toe versogt en gecommitteert omme de voorschreve Commissie op haer te neemen, de Heeren, de Raineval ende Muenicx, Raden in desen Hove.

Aldus gedaen geresolveert, ende gearresteert ter Vergaderinge gehouden tot Paramaribo desen 12 October. 1702.

N°. 17. (EXTRACT)

P R Æ S E N T

Notulen van de Reso-

De Wel Ed. Gestr. Hr. en Mr. Paul vander Veen,
Gouverneur President
De Heeren de Raineval
Baghman,
Timmermans
Muenicx.
van Ruyven.
Amsjacq.
Tento.
van Pamel.
van Tuynhuysen.
Pedy Junior.

lutien genomen by de Heeren
 Gouverneur, ende Raden van
 Politie van Suriname.

Vrydag den 19 January 1703.

Gesien de Rekeningen van geleverde planken, aen de Fortresse Sommeldyk door Juffrouw de Weduwe de Graaf, ter somma van een hondert agtien guldens, en sestion stuyvers, en noch voor 24. planken uyt het Schip de St. Joseph, negentien guldens, en vier stuyvers, en nog voor planken uyt het Schip de Goude Eendragt seven en dertig gulden, makende te saemen, een hondert, en vyf en seventig guldens; is naer voorgaende deliberatie goed gevonden en verstaen de Heeren Reekenmeesters te versoecken en committeeren ordonnantie ten dien eynde op den ontfanger van de modique lasten te slaan.

Als meede ordonnantie &c.

Is naer voorgaende deliberatie goed gevonden en verstaen, aen Daniel Musnier, tot een recognitie voor syne gedaene diensten, omtrent het houden der lyften, wegens het werken der slaven aen de Fortresse Sommeldyk &c. toe te leggen eene somme van hondert guldens, versoecken en committeeren de Heeren Reekenmeesters daer op ordonnantie te slaan, op den ontfanger der modique lasten.

Is mede naer voorgaende deliberatie goed gevonden en verstaen, dat het gebroken getal der slaven wegens het laatste consent, omtrent het werken der slaven aen de Fortresse zal gereguleert werden tegens thien stuyvers, en voorts ook dat alle de geene die volgens de lyfte daer

daer van gehouden haere slaven gemanqueert hebben te leveren, of die welkers slaven niet hebben gewerkt, of uyt het werk zyn gelopen, voor yder slaaf, mede des daags zullen geeven thien stuyvers, en nopende die geene die meerder slaven hebben geleverd als volgens de laatste opgeevinge verpligt zoude zyn geweest, sullen daer voor betaelt werden, mede tegens thien stuyvers daags, voor yder slaaf, en sullen die geene die meerder hebben moeten leveren volgens de voorschreve laatste opgeevinge, van gelyken moeten betaelen thien stuyvers des daags, en werd den Ontfanger van Stryp gelaft de nette reekening soo dra doenlyk zal zyn, op te maken.

Aldus gedaen geresolveert, en de gearresteert ter Vergaderinge gehouden tot Paramaribo desen 20. Jannuary 1703.

N°. 18. (EXTRACT)

De Wel Ed. Gestr. Hr. Gouverneur by Indis-
posuie absjent.

P R Æ S E N T

De Heeren Antonie de Rameval.

Paulus Timmermans.

Jan Mennix.

Jan van Ruyven.

Johan Tente.

Paul Amfincq.

Aernout van Pangel.

Quiryn van Thuynhuyzen.

Willem Pedy Junior.

Notulen van de Reso-
lutien genomen by de Heeren
Gouverneur en Raden van Poli-
tie van Suriname.

Saterdag den 14. July 1703.

Is ter Vergaderinge &c.

ENde wegens den toefant van den Fortresse Sommelsdyk, met den aenkleeven van dien, is naer voorgaende deliberatie goedgevonden ende verstaen, dat de Heeren deser Tafel Collegialiter, op aenstaende maendag sig derwaerts sullen begeeven, en over alles volkome inspectie neemen, als wanneer daer omtrent geresolveert zal werden, soo ende in dier voegen als bevonden zal werden te behoren, &c.

Aldus geresolveert, ende gearresteert ter Vergaderinge gehouden tot Paramaribo desen 14. July 1703.

N°. 19. (EXTRACT)

De Wel Ed. Gestr. Hr. Gouverneur by indis-
positie absent.

P R Æ S E N T

De Heeren *Antonie de Raineval.*
Paulus Timmermans.
Jan Muenix.
Jan van Ruyven.
Paul Amsincq.
Aernout van Pamel.
Quiry van Tynhuysen.
Willem Pedy Junior.

Notulen van de Reso-
lutien genomen by de Heeren
Gouverneur en Raden van Poli-
tic van Suriname op de Fortresse
Sommelsdyk.

Dingsdag den 14. Jannary 1703.

Ingevolge van de Resolutie van den 14 deser maand, en naerge-
nomene inspectie op de Fortresse Sommelsdyk is naer voorgaende
rype deliberatie goedgevonden, en verstaan onder sodanige Pro-
testatie als by de Resolutie van den 8 July 1701 staat geextendeert
te werden op de volgende wyfen, namentlyk het Bolwerk Nicolaas
op deselve Fortresse thien voeten met aerde te verbreden, op de-
selve hoogte als de Battery nu is, de Faas die op de Commewine
als ook de flank speelende op de Riviere Cottica, daer deselve op het
hoogste zyn ses duym op te hoogen, en dan doorgaens egael te ma-
ken, Willems Bolwerk de Batterye te maken dertigh voeten breed,
te weeten twintigh voeten van hout, en de rest van aerde, gelyk met
het houdt.

Is verder geresolveert een fluys te leggen voor aen de gragt van
gemelde Fortresse, digt by het Bolwerk aen de vlagge stok, wyt ses,
en diep negen voeten, de langte in diervoegen, als den Timmerman,
en Metfelaer zullen oordeelen te behooren, de buys om het water te
lofen, weer te repareren, en zal ten dien eynde met sodanig getal
slaven gewerkt als voor desen is geschiet.

Is ook goed gevonden en verstaan het hout door Jean Chaffeau ge-
levert, en op de Fortresse reets zynde, tot de onderleggers aen het
Bolwerk Willem te gebruyken. &c.

Aldus gedaen ende geresolveert op de Fortresse Sommelsdyk op den
17. July 1703.

N°. 30.

(EXTRACT)

P R A E S E N T.

Notulen van de Reso-

De Wel Ed. Gftr. Hr. en Mr. Paul vander Veen,
*Gouverneur President.**De Heeren de Raineval.**P. Timmermans,**J. Muenicx.**P. Amfincq.**J. Teuto.**A. van Pamel.**G. van Thuynhuyfth.**W. Pedy Junior.*lutien genomen by de Heeren
Gouverneur en Raden van Politie
van Suriname, in haere Extra-
ordinaire Vergadering op*Woensdag den 29 Augustus 1703.*

DE Heeren in 't hooft defes gemelde ingevolge van de beschryvinge op den 15. Augustus gedaen, verscheenen en gecompareert zynde, is in nader overleg gebragt, de resolutie van den 17. July op de Fortresse Sommelsdyk genomen betreffende het werk dat aldaer soude behoren te werden gemaakt, is daer over gedelibereert zynde vast gestelt, het werk in diervoegen, als in de gemelde Resolutie staat geexpresseert, te perfectioneren, ende volbrengen, dog vermits het belorgen en afbrengen van de kost, voor de negers die een yder volgens quotifatie van de vorige Jaeren, gehouden is te leveren, en het weglopen van de gemelde negers uyt haer werk, seer veel inconvenienten, moeyelykheden, en schaden voor de Coloniers, en Ingesetenen veroorzaekt heeft, soo is om alle het zelve soo veel doenlyk voor te komen, goedgevonden, en verstaen, dat in plaetse van den 20ste. slaaf aen de voorschreve Fortresse te leveren, als voor desfen, gemelte 20ste. slaaf zal werden gequotifeert voor den tyd van drie maanden, gerekent op 90. dagen, en yder dag tegens vyftien stuyvers, om uyt dat gelt te vinden de huure van seker getal slaven, waer mede men als dan voor een geheel Jaer aende gemelde Fortresse Sommelsdyk soude blyven werken, het beloop van welke quotifatie, volgens de lyst, daer van by den ontfanger van de modicque lasten te formeeren, en alhier over te geeven, zal moeten werden voldaan voor ultimo December deses lopenden Jaers 1703. op poene dat de nalatige daer voor anders paratelyk zullen werden geexecuteert, en sullen de Planters derhalven gehouden zyn het getal van haere slaaven, binnen den voorschreve tyd aen den ontfanger van de modicque lasten, onder eede op te geeven, en zal het voorschreve alomme by placate bekend gemaakt werden, &c.

Is voorts goedgevonden te Committeren en te authoriseren gelyk geauthoriseert en gecommitteert werden by desfen de Heeren de Raineval, van Pamel, en Pedy, mits malkanderen van dry tot dry maanden vervangende, welkers tour geeyndigt zynde, zullen als dan wederom andere Commissarissen uyt desfen Hove gestelt werden, omme te huyren een getal van dertigh negers, en dat tegens sodanigen prys, als haer Ed. die best zullen kunnen bekomen, en ingevale soo

Z

veel

veel flaven niet te huur werden gevonden, omme als dan de benedenste, en gelegenste Plantagies te quotificeeren tot het voorschreve getal van dertig, mits dat daer voor mede behoorlyke huure aende eygenaers werde goedgegaen; als meede omme een persoon te huyren, die het opsigt heeft, over de voorschreve negros, en voorts om te spreken en accordeeren, met een of meer Timmerluyden, over het maken van de fluys, en het leggen van de Batteryen, en daer toe alle het vereyfte te besorgen, en het vast gestelde op den 17 July laast leeden te effectueeren, soo verre als met het voorschreve getal flaven voor eerst zal kunnen geschieden, en werden deselve Heeren versogt, in cas daer grooter getal van flaven tot eenig werk wierdt vereyscht, in tyds desse Vergaderinge te willen waerschouwen, op dat als dan daer omtrent een prompte, nadere resolutie genomen mag werden.

Aldus geresolveert, en de gearresteert in onse extraordinaire Vergaderinge, gehouden tot Paramaribo desen 29 Augustus 1703.

No. 21.

P R A E S E N T.

De Wel Ed. Gftr. Hr. Gouverneur President.

De Heeren F. A. de Raineval.

J. Muenick.

J. van Ruyven.

A. van Pamel.

Q. van Tuijnhausen.

Notulen van de Resolutien genomen by de Heeren Gouverneur en Raden van Politie van Suriname,

Maandag den 8. October 1703.

DE Heer de Raineval heeft in gevolge van de Resolutie genomen inde laastgehoudene Raads-Vergadering ter Vergaderinge gerapporteert, dat syn Ed. by de Fortresse Sommelsdyk een stuk grond heeft doen vallen, en dat syn Ed. by die occasie had ondervonden, dat wel nodig soude zyn, dat op deselve grond een Huys van Bólletrie posten wierd geset, alwaer een blanke (die op de negers past, als meede agtslaat op de selve grond) in soude kunnen wonen; waer over gedelibereert synde is goedgevonden, en verstaen, sodanig een huys op de voorschreve grond te setten, ende gemelde Heer de Raineval daer toe te authoriseren, gelyk syn Ed. geauthoriseert werd by deesen, is meede goedgevonden en verstaen de dertig negros, die ingevolge van de boven gemelde Resolutie aen de Fortresse Sommelsdyk werken te vermeerderen met sodanig een getal flaven, als bevonden zal werden nodig te zyn, omme gedurende desen drogen tyd, aengemelde Fortresse te arbeiden.

Aldus geresolveert, ende gearresteert ter Vergaderinge gehouden tot Paramaribo den 9 October 1703.

No. 22

Extract uyt de Notulen
der Resolutien genomen by de
Heeren Gouverneur en Raden van
van Politie van Suriname.

Woensdag den 16 Maart 1707.

IS gelesen de derde periode van de voorgemelde missive in dato 15 November 1706. *Waer by de Ed. Groot Achtbare Heeren Directeuren in serieuze bedenkinge aan desen Hove believen te geven, of niet zouden kunnen goedvinden tot haar eygen securiteyt, en nodige bescherming van de Colonie, de Fortresse Zelandia ten gemene kosten van de Ingesetenen te doen demolieren, uyt consideratie van de slegte stant, waar in deselve tegenwoordig wierde bevonden, niet tegenstaende alle middelen voor desen daer tegen in 't werk gestelt, ende de voornoemde ingesetenen als dan, daar benevens te obligeren omme voort gemeen te laten maken een Battery, omtrent het zo genaemde Tygers-hol, of waar het anders geoordeelt zoude mogen werden van meerder nut te syn, omme den Vyand in Cas van Attacque te kunnen afweren, omme vervolgens alle de verdere magt, so van de Militie als amunition van Oorlog te transporter en over te brengen in de Fortresse Sammelsdyk als wanneer van wegen de Ed. Societeyt het nodige Canon tot de voorsz. Battery zoude werden gefourneert, wes aangaande hare Ed. Groot Achtbare zyn verzoekende, dat door desen Hove rescriptie op dat subject hoe eer hoe beter gelieve te laten toekomen: Ende heeft de Heer Gouverneur verders daar op geproponcirt of men aan de goede intentie van hare Ed. Groot Achtbare niet zoude kunnen voldoen, en de voornoemde Battery tot bescherminge van de Colonie, so haast mogelyk, te doen maken ten gemenen kolten van de Ingesetenen, en in de alder serieuſte termen sig geexpliccirt, dat het maken deser Battery geen uytſtel konde lyden, om alvorens daar over aan haar Ed. Gr. Agtbare te rescriberen, also men alle dagen een nieuwe Gouverneur aan Caiana te verwagten hadde, en deselve geaccompagneert zoude werden van verscheyde Oorlogschepen, waar door dese Provintie aan 't uytterſte dangier zoude geexponcirt zyn, te meer, dewyl met regret bewust was, den slegten ſtaat waar in sig de Fortressen, en Fortificatien, en 't geen daar toe behoort, bevinden, en met leet wesen moest seggen dat deselve in geen behoorlyke ſtaat van defensie waren, om de Vyanden met effect te kunnen resisteren, en by gevolge de Provintie van Suriname, ingeval van vyandelyke attacque, dat God genadelyk verhoede, met een geheele ruine en ondergang gedreigt wierde: verſekerende haer Ed. Agtb. dat het volbrengen van ſoo heylſamen werk, haer Ed. Groot Achtb. ſeer aangenaam zoude wesen, dewelke ſekerlyk by voorvallende occasie haar dankbaarheid daar over betuygen zoude, en verders op wat voor manier gevoeglykſt de penningen of ſlaven, tot 't voorschreve te makene werk en Battery nodig soude kunnen heffen, het ſy 't ſelve by Gouverneur en Raden alleen te doen, of de hoogſte*

Z 2

gein-

geïntresseerdens (daar mede verstaende die een geheele Plantagie consideren) haer sentiment en consent in te nemen, waar op seer seriefelyk gedelibereert zynde, is goed gevonden, ende verstaen, dat over dit point in de missive van hare Ed. Groot Achtb. vermeldt, seer circumstantieel zal gerescribeert werden, met de eerst vertrekkende schepen na 't Vaderlant, en in reguarde van de propositie van syn Wel Ed. Gestr. de Heer Gouverneur met de nooddringende redenen, en swarigheid daar by voorgestelt, dat met den eersten een Battery aan het zogenaemde Tygershol of andere bekwame plaats daar omtrent soude gemaakt werden, hebben te gelyk de Heeren Raden in ernstige termen geexpliceert, daar mede niet te verstaen als off de voorschreve Battery op haar Ed. Achtb. naam en uytvindinge soude gelegd werden, maar wel specialyk op den naem en ordre van hare Ed. Groot Achtb. daar benevens wel expresselyk inhererende alle vorige verklaringen in dierlyke gevallen gedaan, en wel specialyk op den 7. July 1701. dog dat haare Ed. Achtb. in dien opsigte de goede intentie van haare Ed. Groot. Achtb. wel willen seconderen met eenige penningen of slaven tot voltrekkinge van soo een heilsaem werk, mits dat alvorens ook daar van een Plan aan hare Ed. Achtb. werde vertoont, omme daar over een calculatie te kunnen maken, hoe veel penningen ofte slaven tot uytvoeringe van dien soude werden gerequireert, dog niet anders sulks considerende als een vrywillige gifte, sonder in 't minste daar mede te derogeren het faveur van den Oétroye by hare HO. MO. aan de Ingesetenen deser Provintie verleent, endat deselve Battery in staat gebragt synde, 't onderhoud van dien voor altyd sal syn en blyven tot lasten van haar Ed. Groot Achtb. en ook sonder dit ooyt of ooyt by vervolg van tyd in consequentie te mogen trekken, en sal alvorens tot 't heffen van de penningen ofte slaven tot het werk nodig, ingenomen werden het sentiment, en consent van de hoogst geïntresseerdens van deese Colonie, by de propositie nader geexpresseert, en sullen ten dien eynde deselve hoogst geïntresseerdens behoorlyk daar toe beschreven werden, soo als by nader Resolutie sal goed gevonden en verstaen werden (onderstont) accordeert met de originele notulen, soo verre het geextraheerde aangaat (lager stont) dat ik getuyge (was getekent) Kinckhuysen Secretaris.

Nº. 23.

Memorie van den Staat der Fortresse Sommelsdyk; soo als deselve is bevonden, door de Burger Officieren van de boven en beneden Commewine, Cottica, en Perica aangerekt, op den 11 Juny 1712 op het seyn der allarm schoten en den vyandt in de Rivier synde, op die Forttesse gekomen,

Eer-

Eerftelyk.

Bevonden, op de aenkomft, inde voorschreve Fortrefse den Heer Capitain Pierre Prunier, een Sergeant met 7 a 8 man, buyten 5 a 4 kranken logerende in de Bacquery.

I I

Op de wal en Bolwerken komende, niet anders bevonden, als twee ftukken Canon die nog eenige dienst konden doen, de reft alle wegens de flegtheyt en verottinge der Afluyten niet in ftaat van gebruykt te worden

I I I

De beddingen t'eenemael verrot en vergaan, waar op geen Canon fyn loop konde hebben.

I V.

De Batteryen, mans hoogte met gras begroeyt, en na het felve door onfe negers met veele moeyten gezuyvert te hebben, de borftweringe gantich vervallen bevonden, geen banketten, om op en af vuur te geven.

V.

De Pallifaden buyten de wallen ontfet, ten eenemael verrot of vergaan.

V I.

De opening dienende tot inkomen der Fortrefse, sonder Poort, Clinquet ofte eenige verhinderinge voor den inloop der Vyanden.

V I I.

De Fortrefse onvoorfien van planken, balken, en andere timmerhout, touwen, blokken, bok, domme kragten, hand spaaken, fpykers, en alderhande Materialen in de felve nodigh.

V I I I.

Geen Chirurgyn, medicynen, nog plaats om gequeften te kunnen bergen.

I X.

Geen berginge voor vers water, indien het in een droog faifoen quam te gebeuren, dat die Fortrefse gebloqueerd wierd.

X.

Geen logement voor het vereyfte guarnifoen dier Fortrefse, en al-
tans geen voor de drie Compagnien burgeren.

X I

Geen vaartuygen tot eenige expeditie, geen fentinel huysjens, en dat meer is, geen vlagge ftock, of vlagh.

X I I.

Geen Conftapels, handlangers, nog gereetschap, t'gene alle foo nodigh als het Canon felfs is.

NOTA.

MEn is alfoo genootzaakt geweest om van de na by gelegenfte Plantagien te halen, gelyk gefchied is, verfcheyde ftukken vier kanthout, een partye planken, touwen, blokken, om verfcheyde ftukken Canon, die nog tegen de grond in de tuyn lagen, op de

A a

wal-

wallen te kreygen, spykers gereetschap, en andere behoeftigheden. En alsoo den Capitain der militie ons bekend maakte, dat hy drie man na de Fortresse Zelandia had gevonden, om rantsoen, en sonder iets mede te brengen wederom waren gekomen, soo was men genootsaakt beesten van de Plantagien te haalen, en andere levens middelen om de militie te voeden.

No. 24.

Procuratie door de Burgers van Paramaribo gepasseert op hare Officiers.

NAdemaal aen ons ondergeschreven Borgers, en Ingesetenen der Colonie, in de laatste Vyandlyke Aenval gebleeken is, de slegte staat der Fortressen, het manquement der nodige Materialen tot behoorlyke defensie, en dat wy daar door syn geexponeert geweest aen een totale ruine, ten ware de Goddelyke goetheyt buyten ons toedoen de raadslagen der Vyanden hadde verhindert; soo is 't dat wy als trouwhartige, en welmeynende Coloniers agtervolgens onsen Eedt en pligt aen onsen wettige Souverainen gedaan, geneegen syn tot conservatie van onse Religie, Vryheyt, goet en bloet, alles daarby op te setten, wat tot behout van dien eenigsmits soude kunnen strecken: Ende om die reden hebben geauthoriseert en magtig gemaakt, gelyk wy doen by desen, de Heeren N. N. N. Hooft-Officiers van onse Compagnien, om uyt onsen naam ende van onsent weegen, soo aen de Regeeringe hier te Lande als aen onse wettige Souverynen sikh te adresseren. ten eynde aldaar te erlangen, tot onse securiteyt, de nodige reparatien der Fortressen, en redres van onse Grieven tegens den inbreuck van den Oetroye, en ondertuschen dat wy bereyt syn, om door de middelen die wy hebben, handen aen het werk te slaen, daartoe te contribueren pro rato van een yder onse maght, niet twyffelende het remboursement te erlangen, waer toe soo wel als tot het voorgaende wy onse voornoemde Officiers syn verzoekende, en autoriserende, als mede tot al het geene sy verder sullen oordelen, tot het obtineren van dit ons oogmerck te sullen behooren. Actum Paramaribo den 26, Juny 1712. en volgende de dagen (en was getekent) Hendrik Legerman, G. Daniel Sleep B. Mullert, Philip Marinifze, G. Kinckhuysen, N. Strauch, Corn. van Soesdyk, Carel de Stroy, Chrisosmus Car, Pocomo, Hendrick van Eyk, Carel Schelkens J. Savage, Hend. Deug, Isack Belgrado, S. Viala, Joseph Rod, Juda Samuel Cohen van Munnickendam, Abraham van Edam, Aron Jacobs van Hamburgh, Jan Theunisse, B. Bosch, George Bruynenburgh, Fred. Nieuwkerk, Raphaël Cardoso Baeza, Jan Wagevels, J. Nieupoort, P.D. Kock Joseph Pardo, Moses de Vries, Jean Nicola, Pieter Panchaus, C. V. Dalen, P. D. Gebert, Andries Kegel, Jochem Oldenhoff, David Dafonseca alias Joseph, dit is het † merck van Jaques Lablach, Jacobus Schuyt, Frans Gommer, Oratio Nuty, A. de Jager Mighiel Zondt, Harmanus Parison Abraham Cohen, Jan de Nys, Christiaan Hantspagh, Johan Adam;

Adam, Willem Ysbrandt Lopicker, Isaac Pardo, Jan Adamsse, dit is het G.W.B. Merck van Gerrit Wellis van Wynenbergh, Willem Beukelaar, Jan Annot, Hertog Aron, Adriaan van Zwolle, Hendr. Christiaanz. Christoffel Hanspagh, dit is de H.S. T. 2 II. naam Joseph Hartogh, Jan Jacobsz. Isak Pichot, Andre Walraven Jurion, P. Marteilhe, Hendrick de Vos, Christiaan Adderveen, dit merk X is gestelt door Ezechiël vander Horst, Abraham Dominicus, Nicolaes Hachen, Jan Sigismund Brundel, Pierre Guevrain Elie Dubois, dit merck is X gestelt door Guiliam Larwee, F. de Broyel, Pieter Boudaen, in 't Hebreuws getekent door Aron Jacobsen, Joost du Boillon, Jan Leenderfsz, dit is D.V.S. het merck van Dirck vander Snoek, Jan Maroce Siskint, Elias Hamelbergh, Willem Boelhouwer, Jacob Roeloffs, C. Bertholff, Andris Humle, Th. Danforth, Jan van den Bosch, Willem Belval, Jacob Hend. Heerhold, Iohannes Rebberts Schelte Remmers, Gerrit Jacobs, in 't Portugeesch geschreven W^m van Geel, L. Oudenrogge, B. Koeman Abraham Gellebert, Mattheus Belle, Ab. de Vries, Jacques Blanchet, Salomon Missia, Daniel Glaferus, Iacobus Roeters, Fred. Golbagh, Pieter Lange, Pieter Ysbrantse, Jan Versyl, David de Hoy, Pieter Roche, Juda Abraham, Bernardus Jacob Nunes, Dal Muda, Pieter Melon, Hartog Moses, L. N. Goelse, A. D. Bran, dit X merk is gestelt door Willem Celis, Abraham de Vries de oude, Hendrik Hemau, Jan de Farquerson Baron de Courval, Daniel Lambert, Robbert Robberfson, Alexander Moses Hambergh in 't Hebreuws, dit is het Merck ² van Touflain Querian, Pierre du Peyrou, Jeni: Loef, Jacob Innis, J. Lustre, Joseph Gomes, Joost Abramse, Jan Zarur: Ab. Voltelen, Jan Verwy de jonge, A. Camps, Paulus Pieterse, Corn. de Nys.

(Onderstont)

Accordeert naar gedane collatie met syn Principael aan my geexhibeert Paramaribo den 21. July 1712. dat ick getuyge.

(en geteekent)

G. Kinkhuysse geswore Clercq.

N°. 25.

Aan syn Wel Ed Gestr.
de Heer Johan de Goyer Gouverneur Generaal van Suriname;
Rivieren, districten van dien, benevens de Ed. Achtbare Heeren
Raden van Politie

Geeven met behoorlyke eerbiedigheyt te kennen de ondergeschreeve Ingesetenen deser Colonie, hoe dat sy supplianten haar gedrongen vinden, aan dese Ed. Hove voor te dragen de slegte staat van defentie, waar in de Colonie haar is bevindende, synde het by de laatste attacque der Franssen gebleeken, dat de Fortres-

Aa 2

treffen in hare werken vervallen waren, het Canon, dat anders van een bysondere dienst had konnen syn, slegt gemonteert, de Oorloghs gereetſchap, en ammonitie onklaer, en dat wel van de meeste aangelegentheyt is geen Conſtapels van profeſſie, nogh getal van manſchap om dat te regeren by de hand, ſynde de Colonie genoegſaem van guarniſoen ontboot, buyten veele andere kleynigheden, hoe wel tot tegenweer van het uyerſte belang, die ook manqueeren.

En terwyle alle motiven by myn Heeren van het Hof aangewent, om de Ed. Societeyt te bewegen tot verſterkinge van haar Fortreſſen (daar toe deſelve volgens het 27. Articul, van het Octroy verpligt zyn) tot nu toe vrugteloos ſyn geweest, en dat wy niet langer konnen ſien, dat onſe familien, en goederen geexponceert blyven, niet allcen aan een overval of attacque van een geweldigen Vyand, maar ſelfs aan de ſurpriſe van de geringſte Zecrover, die zich maar op deſe Colonie ſoude willen werpen, ſoo is 't dat de Ingeſetenen van Comawine, Perica en Cottica, en onderhoorige kreenen wel genegen ſyn de Fortreſſe Sommelsdyk op te maken, en in ſtaat van deſentie te ſtellen, tot afweringe der gedugte vyanden, ſullende daer toe contribuieren ſoo de nodige materialen, als arbeit van hare ſlaven, mits dat de executie van dat werk ſal gelaten werden aan ſodanige perſonen, als U Wel Ed. Geſtr. en Aght. daar toe ſullen gelieven te verkielen, die gehouden ſullen ſyn ten allen tyde rekeninge van het gene geſurnceert is aan de Heeren Gouverneur, en Raden, en Borgerye te doen, om in tyd en wylen hare pretentie in cas van rembourſement te konnen begrooten,

En om met den eerſten te mogen hand aan het werk te ſlaan, verſoeken de Supplianten daar toe U Wel Ed. Geſtr. en Ed. Aghtb. approbatie, en permiſſie, ook de behulpſame hand, die de Supplianten in deſen gevalle ſekerlyk ſullen van noden hebben.

Vorders verſoekende dat ſyn Wel. Ed. Geſtr. en Ed. Achtb. op het ſerieuſte gelieven te beſorgen, dat alle het gebrek aan de jegenwoordige Fortreſſe ten koſten van de Societeyt op het ſpoedigſte werde vervult, op dat alſoo van ieder zyde eenparigh werde gewerkt, omme te bereyken dat ſoo heylſame oogmerk, van ſich hoe eer hoe liever in ſtaat van een vigoreuſe deſentie te ſtellen, en alſoo niet onnut en vergeefs mag ſyn het geen de Supplianten van haar kant door een dringende noodt hier toe komen te contribuieren.

En wat aanbelangt omme het rembourſement vande te doene koſten te erlangen, als mede te wege te brengen, dat wy niet meer in ſoo een gevaerlyke ongelegentheyt werden gelaten, ſoo ſyn de Supplianten voornemens ſig deſwegens op het alderootmoedigſte te addreſſeren aan den Souverain, met ernſtig verſoek, dat de Heeren Gouverneur en Raden haar nevens de Supplianten gelieven te voegen, ten eynde met meerder nadruk de ſake, ſoo als die inder waarheyt legt, magh werden voor gedragen, het Octroy in alle ſyne delen gemaintencert, en alle infractien van Privilegien by het ſelve aen ons vergunt mogen werden geweert (onderſondt) *'t welk doende &c.*

(Was geteekent.)

W. de Bruyn, D. W. Mildert, J. Ville Pontoux, Elias Chaine, E. Bedlo, Erasmus Marcus B. de Lies Andreas Ridderburgh Joh. Baghman.

Soo voor ons ſelfs als gemagtigt zynde door de burgeren van onſe Compagnien. No. 26.

N°. 26

Remonstrantie door de de ondergeschreven Burger-Offi- cieren overgegeven aan zyn wel Edele Gestrenghe , de Heer Johan de Goyer Gouverneur Generaal van Suriname , Rieviren , en Dis- tricten van dien , beneffens de Ed Achtbare Heeren Raden van politie

DE ondergeschreven vinden sich genootsaakt, om in alle ootmoet te verthoonen, hoe dat sy ingevolge van haar volmagt, kort na de Retraite der Vyanden hebben geprocedeert tot het opstellen van een Request aan desen Edele Hove op haar Ed. vergaderinge te presenteeren, het welke op den 28 July laastleden door drie Burger Capitains de Vree, Bouvet en Schuyt aan zyn wel Edele Gestrenghe is gecommuniceert, en Copie gefourneert, dat daar op met verlangen hebben afgewagt de zittinge van desen Ed. Hove, t'selve ondertuſtchen aan diverse Leden van den Raad by occa-municeerende, dat de ondergeschreven op den 23 July zynde de eerste zitdag van 't hof van Politie het voorschreve Requeste nevens het Plan van het te makene werck hebben ingegeven, waar op het desen Edele. Hove op den 26 dito gelieft heeft de Burger-Officieren in haar Ed. Vergaderinge voor te lesen sekere provitionele Resolutie, en daar van aan deselve op haar versoek afschrift te vergunnen.

En dewyl wy uyt de voorfz. Resolutie vermoedende waren, dat de Intentie ontrent de praesentatie gedaan wegens het maaken der Retrenchementen aan Paramaribo in het Request niet duydelijk ter neder was gestelt, soo hebben wy de vryheidt genomen, door een nader Memorie op den 27 dito desen Ed. Hove te berichten, dat soo men de Conditie, waar op de praesentatie was gedaan, kwam te verwerpen, of haar aanbiedinge ruymmer te extenderen, als het overgegeve Plan behelst, dat het selve soude te buyten gaan de intentie der Burgerye, en by gevolge sy niet bevoegt waren, buyten die conditien eenige aanbiedinge te doen; waarop syn wel Ed. Gestr. aan de Burger Capiteynen binnen geroepen synde, gunstelyk heeft gelieven te verklaren de intentie van 't Hoff bereits was geweest in de Notulen te infereren, 't geene by de Memorie quamen te verfoeken, en verder Reflectie te sullen nemen op de resterende Poincten

Waar op sy met verlangen, van dagh tot dach, hebben verwacht favorabel appointement, om daar door in staat te syn, handen aan 't werk te slaan, tot dat op den 9. Augustus de drie Burger Capiteins van desen Rivier binnen geroepen, aan deselve is gesegt, dat het Hoff wel wenschte; sy met de Heer Tourton convenieerden omtrent het Plan van het te makene werck.

En syn doen daags daar naa, nevens de Heer Tourton binnen gestaan, die een nader Plan door ons naa bevind van het terrain gemaakt

B b

maakt heeft, overgelevert, zeggende 't selve goet was, en daar op gesamentlyk versogt ten spoedige dispositie.

Egter de ondergeschreve siende soo veel tyd verlopen, het ver-
trek der te repatrierende Scheepen soo na op de handt, alsook voor-
nammentlyk, dat die in de Rivieren woonen, door haar affairen en
verdrietige voorvallen, door haerafwesen gecauseert, werden thys ge-
roepen.

En dat dewyl men door het soo langh tarderen van een appointement
reden heeft, te gelooven, dat onse gedaene aanbieding om niet sal
sijn, zynde de voornaemste beweegreden geweest de dringende noot,
siende op het naekende gevaer, dat wy door het overlopen van eeni-
ge tot den vyand met reden in dese Conjuncturen van tyden, voor
een expeditie van de Ylanden hadden te vreesen, in een tyt dat men
daer ter plaetse soo wel als hier met de eerste Scheepen een Vrede te
gemoet siet, voor welkers sluytinge sy gewoon zyn een laetste en uyt-
terste effort te doen, welk gevaer, soo meerder tyt verloopt, wy
door Gods Genade ontkomen sijn, die wy daer dan ook voort te danc-
ken sullen hebben.

De ondergeschreve houden haer verskert, dat sy door de instan-
tien ten fine voorschreve gedaen, genoegsaem aen de begeerte van
het eerste lit van de volmacht van de respective Burgeren hebben vol-
daen, daer sal tyt van noden sijn, om zich in staet te stellen het tweede
lit van deselve volmacht met het adres aen den Souverain naer te
koomen.

Om welke en andere redenen niet langer mogende waghten, vin-
den sich de ondergeschreve gedrongen van verdere instantien hier te
Lande af te sien, onder verklaringe voor God, desen Edelen Hove,
en alle wel meenende Ingesetenen, van welke wy gemagtigt sijn,
onschuldigh te wesen, aen alle ongevallen die ons zouden mogen
overkomen.

Actum Paramaribo den 15. Augustus 1712.

en was getekent

W. de Vree, Bouvet, A. Schuyt, J. Godyn, Daniel Pichot, C. v.
Burgt, J. Brethon.

N°. 27.

Remonstrantie door den
Burger Capiteyn Daniel van Mil-
dert overgegeven aan syn Wel
Ed. Gestr. de Heer Johan de
Goyer Gouverneur Generaal van
Suriname Rivieren en districten
van dien, benevens de Ed. Aght.
Heeren Raden van Politie

Den

DEn ondergeschreven vind sig genootsaekt, om in alle ootmoet te verthonen, hoe dat hy in gevolge van syne volmagt naar de retraite der Vyanden heeft geprocedeert, nevens d'andere burger Officieren van de Rivieren Commewyne Cottica, en Perica, tot het opstellen van een Request aan desen Ed. Hove, op haar Ed. Vergaderinge te presenteeren, welkers inhoud aan syn Wel Ed. Gestr. is gecommuniceert.

Dat daar op met het verlangen heeft afgewagt de sitting van desen Ed. Hove, en het selve ondertusschen aan diversche leeden van den Raad by occasie gecommuniceerd, dat op den 23. July synde d'eerste sirdagh van 't hof van Politie het voorschreve Request is ingegeven.

Waar op het desen Ed. Hove op den 26. July gelieft heeft de burger Officieren in haar Ed. vergaderinge voor te lesen seekere provisionele Resolutie, en daar van op haar verzoek aan deselve afschrift te vergunnen.

En dewyl uytde voorschreve resolutie vermoeden, dat de conditie, waar op de presentatie der borgers was gedaan, en het Request niet duydelyke genoeg was gestelt, soo heeft den ondergeschreve benevens de andere Officieren van de voorschreve Rivieren de vryheyt genomen, door een nader Request op den 27. July desen Ed. Hove wat ruymmer omtrent de intentie van de borgerye te berigten; waar op syn Wel Ed. Gestr. aan de burger Capiteyns binnen geroepen synde, gunstelyk heeft gelieve te verklaren d'intentie van het Hofbereyts was geweest in de notulen te insereeren, 't geen men quam te verfoeken, en verder reflectie te sullen nemen op de resterende pointen, waar op met verlangen van dag tot dag heeft afgewacht, favorabele appointement, om te mogen handen aan te werk slaan,

Dogh de ondergeschreve siende veel tyt verlopen, het vertrek der repatrieerende scheepen soo na op de hand, als voornamentlyk dat hy door syn affairen, en verdrietige voorvallen, gecauseert door syn afweesen, wert thuis geroepen, en dat dewyl men door het soo lang tardeeren van een appointement redenen heeft te gelooven, dat de gedane aanbiedinge onnut sal syn, synde de voornoemde beweegreden geweest de dringende noodt, siende het nakendt gevaar dat men door 't verlopen van eenige tot den Vyandt met reden in dese conjuncture van tyden, voor een expeditie van d'Eylanden hadden te vresen, in een tyd, dat men daar ter plaatse soo wel als hier met de eerste scheepen een vrede te gemoet fiet, voor welkers sluytinge sy gewoon syn een laaste en uysterste effort te doen, welk gevaar wy soo meerder tyd verloopt, door Gods genade ontkomen syn, die wy daar dan ook voor te danken sullen hebben.

Den ondergeschreven houdt sich versekeret dat hy door de instantien ten sine voorschreve gedaan genoegsaem aan de begeerte van het eerste lidt van de volmagt der borgers heeft voldaan, daar sal tyd van noden zyn, om sig in staat te stellen het tweede lit van deselve volmagt met het adres aan den souverain naar te komen.

Om welke en andere redenen niet langer mogende wagten, vind sig den ondergeschreve gedrongen van verdere instantien hier te lande af te sien, onder verklaringe voor God, desen Ed. Hove, en alle welmeenende Ingesetenen, waar van hy gemagtigt is onschuldigh te syn, aan alle ongevallen. die ons souden mogen overkomen Paramaribo den 19. Augustus 1712. was getekent *Daniel van Milder* soo
Bb 2 voor

voor myn ſelven als de rato caveerende voor de Luytenant en Vaandrig van ons Diviſie, die ſig by geſchrift hebben gerefereert aan 't geene ik in d'eerſte ſake ſoude nodig vinden te behoren.

N°. 28.

C O P I E

Miſſive van den Gouverneur, en Raden van Suriname aen haer HOOG MOG. van dato den 10. December 1712.

HOOGH MOGENDE HEEREN.

WY hebben niet konnen manqueren, met deſe occaſie U Hoog. Mog. met alle onderdanigheyt kenniſſe te geeven, dat de Franſen, onder Monſieur Caſſart, voor de tweede maal op deeſe Rievier zyn gekomen, den 10 October, met ſeeven Barken, en een groot getal kleyne Vaertuygen, daerop den 11de zyn bygekome agt Scheepen, te weeten, Le Neptuyn, gecommandeert door Monſ. Caſſart, gemonteert met 74 Stukken Canon, Le Temeraire met 60 Stukken Canon, gecommandeert door Monfr. Baudeville, Le Rubes met 56. Stukken, gecommandeert door den Chavallier Bodinacq, La Veſtale met 48. ſtukken Canon, door Monfr. La Haye, La Parfaite met 48. Stukken, door Monfr. Maillet, La Meduſe met 36. Stukken door Monfr. Dalicourt, La Bien Aimée, met 8. Stukken, door Monfr. Buty, en Le St. Francois met 6 Stukken, door Monfr. Braton, gemonteert buyten de Matrooſen, met een goede quantiteyt Granadiers, en Hubiſtiers van Martinique, en Guardaloupe; dien morgen heeft Monfr. Caſſart door een Brief aen den Gouverneur doen bekend maken, dat hy gereſolveert was deeſe plaats te Blocqueren, en Bombardeeren, en dat niet moeſt twyffelen, om de conſiderabele Magt dien hy had, of hy ſoude ſig in 't kort Meester maken, van 't geheele Land, en gevraagt, of men genegen was, om dat voor te komen, met hem over de Contributien te accordeeren, daerop een refutatoir antwoord is gegeven, van welke boven gemelde ſcheepende Neptuin in Zee is gebleeven, ende de andere ſucceſſivelyk, tot op de Modderbanck in 't geſichte der Fortres geavanceert.

Naer dat den 15de. des morgens voor den dagh eenige Bomben na de Fortres ſyn geworpen, is den 16de. meede voor dagh onder het ſterk Cannonneren van de Fortreſſe Zelandia langs het Boſch, na boven gepaſſeert het Schip de Meduſe, met twee Barquen, en een groot getal Barquaffen, dewelke zig meester hebben gemaekt van alle de Plantagien van de Riviere van Zuriname, Para, en Surmonte, terwyl die van beneeden op verſcheyde tyden omtrent de 100 Bomben, na deeſe Fortreſſe hebben geworpen, dogh ſonder conſidera-

derabele schaden te veroorzaeken, tot dat op den 20ste. dito Monfr. Cassart, door een nader Brief heeft bekend gemaakt, dat hy Meester was van alle de Plantagien, dat hy over al zyne Posten had gestelt; die ordre wagten om alles in brand te stecken; het geene hy genootsaekt zoude weesen om te doen, indien de Heer Gouverneur, met hem niet wilde convenieeren over een Brandschattinge, terwyl hy syne Troupen soude by malkanderen trekken, om elders te ageren, en dat hy Paramaribo, en de Fortresen aenstonds soude attacqueeren; daerop in aenmerkinge genomen zynde, dat wy ons niet in staat bevonden, de groote magt der Vyanden te wederstaan om verscheyde redenen, aen U Hog. Mog. by veyliger occasie nader te schryven, ende dat de totale ruïne van alle de Plantagien op de Riviere Suriname niet konde werden belet, en dat de Franssen verscheyde wegen hadden, om van de Joodse Savane over Cassa Minica en Servameide te komen, in de Revire de Commewyne, hebben wy geresolveert tot voorkominge van een totale ruïne der Colonie, met den Vyand wegens de geeyste Brandschattinge in onderhandeling te komen, en den 27 geaccordeert te betaelen voor een jaer Revenues, de Colonie by hem begroot op 30000. Oxhoofden Suyker, en na lange debatten gefixeert op 15000. Oxhoofden te reekenen op een en een halve sluyver het pont, te betaelen in den tyd van veertien dagen, met alle het Gelt, Zilver werk, en Goud, dat in de Colonie te bekomen soude zyn, met alle de Coopmanschappen, die aen de Franssen soude convenieeren ten Prys courant, ende 't geene dan te kort soude komen met slaven, welk accord gesloten zynde, zyn de Franssen besig geweest, met dien ontfangh tot den 6. deser, als wanneer alles is geadjusteert, met conditien dat het scheepje le francois hier soude blyven, tot het ontfangen van 300. Oxhoofden Suyker; en aen haer tot sloth gegeven wissel brieven ter somme van 37465. 16. Hollands gelt, zynde met augmentatie van 20. percento 44957. 16. Surinaams tot verseekeringe van welke betalinge, en leveringe voor Ostagier, is mede genomen Elias Chaine, daer op de Franssen den 7. zyn vertrokken.

Terwyl de Franssen hier lagen hebben zy naer 't sluyten van het Traftaat. een detachment gesonden na de Barbices, die volgens de tydinge, die wy daer van hebben, in de 90. Bommen na de Fortres hebben geworpen, van welke een daer binnen was gevallen; van de uytflag van die attacque hebben wy nog geen kennisse.

Door desertie, gedurende de belegering toe nu toe hebben wy meer verloren als 30. Soldaten, daer by komende de ordinaire sterfte, en dat wy langen tyd geen Recruten ontfangen hebben, is ons guarnisoen (te vooren albereyds maer al te swak) nog soo veel minder geworden, wy bidden U HO. MO. om derselver protextie in dese uytterste nood der Colonie, die sonder extraordinaire en spoedige assistentie, en wel voornamentlyk van manschap by continuatie van den Oorlog seekerlyk zal verloren gaen.

HOOGH MOGENDE HEEREN &c.

Paramaribo den 10^{de}
December 1712.

U HO. MO. Gehoorfame Dienaren.

Den Gouverneur en Raden van Politie van Suriname.

(getekent)

Johan de Goyer F. A. D. Raineval
P. Amsingh Ad. Wiltens.

Ter ordonnantie van den Heer Gouverneur en Raden.

(getekent)

A. Kinckhuysen Secretaris.
Compte

C c

Compte General de la Contribution pour la Colonie de Surinam
 suivant la Convention faite avec Monsieur Cassard le 27. December 1712.

1712 Doit	
Pour qu'inze Mille bariques de Sucre a 650. livre net Labari- que, a un & demi sols la livre monte - - - - -	731250
Pour frais de L'Escadre, apres L'expiration du tems Limité par la Convention réglé avec Monsieur Cassard pour la som- me de - - - - -	10350
Pour 16. Esclaves noirs de duction sur la quantité qui en a été li- vre a 350. - - - - -	5600
Pour un noir porté en Credit, si Contre pour 350. & acheuté pour Monsr. le vasseur pour 200 reste de difference - - -	150

Ce monte Argent de Surinam - 747350

1712 Avoir	
Pour Marchandises livres sui- vant le receu de Monsieur le vasseur montant a -	177124 - 17 - 0
Pour vaisselle d'argent, ou argent monnoit	65926 - 13 - 0
Pour 750. Negres a 350 - -	262500 - 0 - 0
Pour 3033 $\frac{1}{2}$ bariques de Su- cre suivant les receus re- tirer par Monsieur le vas- seur	
Pour 109. bariques prises sur les habitations, avant la Convention, & em- barquées dans les vaisse- aux du Roy	
3142 $\frac{1}{2}$ bariques a 48	
15 - - - - -	153196 - 17 - 3
Pours divers effect pris sur les Habitations - - -	4072 - 10 - 0
Pours divers provisions comme racine de tayers taffal &c. - - -	3242 - 18 - 1
Pours provisions livres a L'Escadre savoir en	
Farines - - -	2706 - 16
Fromages & legumes	1138 - 12
Bestiaux - - -	3110
Pour Cuivre en Chaudiere ou autrement - - -	6955 - 8 - 0
Pour deux Cables, l'un de 100 brasses, l'autre de 95 $\frac{1}{2}$ brasses de long, & 22 $\frac{1}{2}$ poures de grosseur - -	4358 - 0 - 0
Pour Esclaves rouges ou Indiens - - -	3000 - 0 - 0
Pour la somme de cent vingt florins qui a été payé de trop par Madame Godyn pour sa rencon le mois du Juni dernier - -	2300 - 0 - 0
Pour 22. Lettres de change ensemble argent d'Hol- lande - - - - -	120 - 0 - 0
Augmentation 20. percento -	37464 - 16
7493 - 0	
Pour trois cent Barique de sucre qui seront livres au vaisseau le françois a 48.	44957 - 16 - 0
15. - - - - -	14624 - 0 - 0

747350

Nous Conseillers du Roy Commissaire de la Marine Embarqués a la suite de L'Escadre Com-
mandée par Monsieur Cassard Certifions a tous qu'il a partiendra, avoir receu les effets mentionnés
au present Compte & que le tout a été Embarqué dans les vaisseaux de sa Majeste, fait a Para-
maribo le 6. December 1712:

Signé veu Cassard

Signé Levasseur.

N°. 30.

P R Æ S E N T

Zyn W. Ed. Geftr. Hr. den Heer Gouverneur
President.De Heeren Francois Anthonie de Raineval.
Commandant.

Jan Muenincx.

Ahr. Wiltens.

Dr. Pichot.

Benjamin Beeke.

P. Melon.

Anth. Verberck.

S. L. Neale.

Notulen van de Reso-
lution genomen by de Heeren
Gouverneur ende Raden van
Politie deser Colonie van Suri-
name, aan Paramaribo vergadert.

Saturdag den 28. April 1725.

DEn Hove bevonden hebbende, dat de Missive vastgesteld aan haer Ed. Groot Achtb. al in den beginne van het voorledene Jaer, in antwoord op de bekendmakinge door syn wel Ed. Geftr. van desselfs Missive ontfangen, van welgemelde haar Ed. Groot Achtb. in dato den 20. October 1723. geschreven inhoudende derselver gedagten door wien de betalinge van de Hout waren in den laere 1712 en 1713. aan de Fortresse Zelandia geleverd, moest worden voldaan, wel door den Secretaris was geconcipteert; dog tot heden niet versonden; is goedgevonden en verstaen, deselve missive te examineren, en verders den Secretaris te gelaften, de selve in 't net te doen brengen, ten eynde deselve met de eerst vertrekkende Schepen te versenden, omme aan die Leveranciers eens de voldoeninge van haar zo lang gedane Leverantien te doen erlangen.

N°. 31.

Propositie gedaan door
den wel Ed. Geftr. Heer Gouverneur Generaal Temmingh aen den Raadt van Politie op Suriname den 12 Juny 1725.

DEn ondergeschreve Gouverneur der Colonie van Suriname heeft nodig geoordeelt, aen de Heeren Raden van Politie der Colonie op der selver Declaratoir by geschrifte van dato den 5. May 1725. te antwoorden.

Dat hy groot genoeg is scheppende in de verklaringe, die U Ed. Aghtb. komen te doen, namentlyk, *dat reflectie hebben gemaakt, op het geene den ondergesz. onlangs by discorse te kennen gaf, dat soude kunnen dienen tot bevorderinge van het werck der versterckinge deser Colonie, soo men konde resolveren seker getal Negers by avance te fourneren, omme eenige nodige Meterialen von Steen, Hout en andere nootwendigheeden in voorraet te doen prepareren.*

C c 2

Hier

Hierdoor moet den ondergefz. fupponeren, dat U Ed. Aghtbare de nootfakelykheyt van de te makene Fortificatien, niet alleen beginnen te begrypen, maar als vast te ftellen; en dat de middelen tot voortfettinge van dien, door den ondergefz. geproponeert, cenige ingreffie fchynen gevonden te hebben, en gevolgelyk als een feer geringh drukkende en minft gevoelige laft fyn geconfidereert geworden: Redenen, waarom den ondergefz. met bevreemdige uyt de tweede Periode van het opgemaelde Declaratoir komt te fien, *dat de Heeren Raden figh niet wel in ftaat bevinden, om voor als nogh fulks te kunnen werckftellig maken, alfoo over die faken van gemelde meerder verfterckinge in Patria nogh wierd gebefoigneert, en men niet hoorde dat daarmede iets was geavanceert.*

Dit voorgewende retardement behoorde ter contrarie U Ed. Aghtb. aen te prickelen, om alle aennemelyke middelen, by provifie werckftellig te maken, tot voortfettinge van een faak, waar van de behoudeniſſe of ondergang van de Colonie ten eenemaal is dependerende, aengefien die in Patria te houdene befoignes van fodanige longeur foudē kunnen weefen, dat den tyt verfpild, men in eene onwerkfaamheyt heeft blyven fitten, en het te laat foudē wefen, eene verfterkinge te willen maken, als wanneer de noot (dat Godt verhoede) fulks moghte komen te vercyſchen, dewyl alle Fortificatien die in haaft gemaakt worden, niet alleen altyt feer defectucus, maar felden van eenig nut fyn.

Derhalven behoorde men voornamentlyk in deſe Colonie (die niet alleen voor eene formidable uytheemſche Maght of Vyandelyke Attacque maar zelfs voor d'infultes van een of weynige roof Scheepen geheel bloot ftaat) altyt en met vrucht en werksaemheyt te overwegen d'oude en bekende ſpreukwyſe, geluckſaligh is een Volk, dat in Vredens tyden op Oorlogh denkt.

In de derde en vierde periode van gemelde gefchrift word gefegt, dat haar Ed. Groot Aghtb. de Heeren Directeuren van de Ed. Societeyt nogh bleven inſteren op haren vorigen ſwaren eyſch, ſonder aen deefe Colonie eenige douceurs daar tegens te willen confenteren.

Niet tegenſtaande door deſe Colonie in præſentie van de Ed. Mog. Heeren Gedeputeerdens van de Ed. Groot Mog. Heeren Staaten van Hollandt, die de goetheyt hebben gehad, om by forme van interceſſie figh in die meergemelde faak in te laten, eene grote ſomme van penningen na haar vermogen was aangeboden.

Het is den ondergeſchreven onbekent, waar inne die foo genoemden ſwaren eyſch van haar Ed. Groot Aghtb. de Heeren Directeuren van de Ed. Societeyt is beſtaande, en hy weet ook directe niet de begrotinge van de ſomme, die door de Colonie foudē ſyn aangeboden, eenen foo weynigh als de gepretendeerde douceurs, die men in tegendeel daar voor fouden willen bedingen.

Dogh het komt den ondergeſchreve voor, dat een ieder in de Colonie ſal moeten bekennen, dat haar Ed. Groot Aghtb. de Heeren Directeuren van de Ed. Societeyt reets by avance een groter douceur aen alle Ingeſetenen deſer Provintie geaccordeert hebben, als men op eene billyke wyſe foudē hebben kunnen of durven pretenderen, namentlyk de negotie met de Engelfche: Een douceur waarlyk foo groot, en van die natuur, dat men ſonder het ſelve hier te Lande feer ſoberlyk foudē moeten beſtaen; waar fouden dogh de Planters de

de nodige Paarden bekomen, om haar Suyker Molens te doen dra-
yen? waar fouden fy hare molanien en drammen debiteren, foo deefe
negotie niet goetgunftig gepermitteert ware.

Het is ook onnodigh de voordeelen, die alle de Coloniers hier
door komen te genieten verders uyt te breyden, dewyl het ten over-
vloede aen een yder bekend is, dat niet alleen een groot getal, om niet
te seggen bynae alle de Planters hier te Lande, d'onkosten, die jaar-
lyks op hare Plantagien moeten gefupporteert worden, door den ver-
koop van molanien en drammen aen de Engelsche (en die haar anders
van feer weynig nut fouden weelen) komen goet te maken, en alfoo
feer confiderable fommen gemenageert worden; maar ook een ieder
inwoonder, of fchoon geen Planter fynde, aen dit douceur komt te
participeren door den toevoer van de gepermitteerde eetwaren, en
levens middelen, die de Engelsche naar hier brengen, en dewelke by
ontftenteniſſe van dien, of ten beſten genomen foo duur fouden ver-
kocht worden, dat weynige in ſtaat fouden weſen, die tot haar noot-
druif te kunnen inkopen.

Het blykt verders klaar genoeg, dat foo men met de aanbiedinge van
fekere fomme tot het maken van de nodige Fortreſſen ook te gelyk
daar tegens eenige foo genaemde douceurs heeft willen bedingen
*men veel eerder het obtinieren van deſelve beooght heeft, als de verſter-
kinge van de Colonie, welk point de Heeren Raden van Politie benef-
ſens de Coloniers altyt geſuſtineert hebben tot privative laſte van de Ed.
Groot Aghtb. Heeren Directeuren van de Ed. Societeyt te moeten komen*
niet tegenſtaande het aen haar HO. MO. de Heeren Staten Generaal
der Vereenigde Nederlanden, evidentelyk gebleeken is, dat hoog
gemelde Heeren Directeuren uyt een ſught voor het welvaren van de
Colonie, veel meerder hadden gedaen en gecontribueert, als waar
toe haar Ed. Groot Aghtb. gehouden ſyn geweest, gelyk ſulx te ſien
is uyt haar HO. MO. reſolutien van dato 23. July en 28. December
1713.

Om nu weder te keeren tot des ondergeſchreve by diſcours gedane
propoſitie wegens de in avance te prepareren materialen, foo laat men
onderſtellen, dat'er een accommodement tuſſchen de Ed. Groot Aghtb.
Heeren Directeuren ter eenre, en de Coloniers van Suriname ter
andere zyde, moghte getroffen werden, waar by de laaſte gemelde
foude aengenomen hebben ſekere fomma gelts, behalven nogh eene
quantiteyt materialen tot de te makene Fortificatien te ſullen contri-
bueren, wat foude men voor een beter, expeditier gemakkelyker,
en minſt gevoeliger middel kunnen uyt vinden, om de ſaak met kragt
voort te ſetten, ende foo hoognodige verſterkinge te verhaaſten,
als de geproponeerde fourneringe van ſeker getal van negers ſlaven.

En ook ter contrarie, geſupponeert, dat ſodanige accommodement,
of accord nooyt foude getroffen werden, foude men dan die in voor-
raed geprepareerde en te ſamen gebragte materialen niet met vrucht
kunnen employeren tot het maken van publicque gebouwen, als Ker-
ken, Raedthuys, Vleeshalle, Tught en Gevangenhuyſen, Sluyſen
Kayen &c. alle nodig en dienſtigh? of foude men de geſeyde mate-
rialen als Hout, Steen &c. niet ten dienſte en met proffyt aen parti-
culieren, die deſelve altyt benodigt hebben, kunnen verkopen?

Dat de Geintereffeerdens in deefe Colonie in Patria woonaghtig by
de aldaar gehoudene, en vervolgens te houdene beſoignes verklaart

Dd

had-

hadden, dat buyten qualificatien waren, en het geene fy fouden seggen, niet anders als van particulieren soude kunnen werden aengenomen, dogh dat fy vermeenden, dat door den Raad een nader Procuratie in 't korte soude werden afgefonden: daarop hebben haar Ed. Groot Aghtb. de Heeren Directeuren van de Ed. Societeyt de grootste redenen des Werelts gehad, van te antwoorden: dat tyts genoeg hadden gehad, om sich van eene andere Procuratie te kunnen voorzien. Nademaal het den ondergefz. niet onbewust is, dat den brief van den Heer de Salengere in welke syn Ed. om redenen sich van de Procuratie, en het verdere waarnemen van de bewuste faak geexcuseert heeft, al in November des Jaars 1723. is hier geweest. T'sedert dien tyt hebben de Heeren Raaden van Politie kunnen goetvinden verscheydene byeenkomsten en befoignes te houden, die den ondergeschreve gevoeglykheys halven wel wil confidereren, als of aldaar niet anders verhandelt was, als om wederom een nieuwe Procuratie op sodanige subje● of Persoonen, als bequaam moghten geoordeelt worden, om die saken na behoren te kunnen behandelen, te verwaerdigen en af te senden.

Hoewel de gemelde Heeren Raden met haar Ed. welnemen niet bevoegt syn, sodanige Gevolmagtigdens aen te stellen, en dat op syn beste genomen de Resolutie van haar Hog. Mog. van datb 28. Decemb. 1713. aen de Raden en Coloniers gesamentlyk schynt toe te staen, het qualificeren van gemaghtigdens, om over die meergemelde faak in Patria te handelen.

En soo de Heeren Raden door de Coloniers voor desen al gequalificeert moghten geweest syn, sodanige Gevolmagtigdens alleen aen te neemen, soo is die qualificatie reets vervallen en ten eynde, vermits die al syn effect gehad heeft,

Derhalven kan sich den ondergefz. niet genoeg verwonderen, over het voorgeven in het gemelde Declaratoir vervat, namentlyk dat fy Heeren Raden geene andere intentie hebben, als om het ware Interest van dese Colonie te bevorderen, en niet genegen syn, die clandestin te behandelen, en als iets misterieus te doen passeeren; by aldien nu sulks de ware en eygentlyke meeninge mogte wesen, waar toe dienen dan so verscheydene geheyme by-eenkomsten? die met een favorabelste en minst hatelykste naam, niet anders als clandestine misterieuse, en ongeoorloofde Vergaderingen kunnen genoemd worden.

Want wat geheymenisse steekt daar in, het aenstellen van een Gevolmagtigde? en als 'er niets anders in die 't samenkomsten verhandelt word, waerom voor den Gouverneur en andere bediendens van de Ed. Societeyt, die by het welvaren van de Colonie, niet alleen uyt hoofden van hare employen, maar ook als Planters so wel als de Heeren Raden geinteresseert syn, de besluyten van sodanige vergaderingen verborgen gehouden!

Waarlyk geene andere redenen kunnen hier van bedacht worden, als dat 'er projecten, streckende tot nadeel van de Ed. Groot Aghtb. Heeren Directeuren van de Ed. Societeyt, Patronen, en Eygenaars deser Landen (van welkers goetheyt de Heeren of derielver Voorfaten den vryen en allodialen eygendom harer Landeryen goetgunstelyk en gratis genoten hebben, soo als een yder die sulks verfoekt nogh dagelyks komt te genieten) gesmeet worden.

Derhalven is den ondergefz. mits desen wel expresselyk protesteren-

rende, tegens alle sodanige besluyten, als in gemelde byeenkomst moghten genomen wesen: met seer vriendelyk, edogh te gelyk seer serieuse waarschouwinge, dat de Heeren Raden van Politie wel en voorzigtig sullen doen, diergelyke private vergaderingen van nu af, aenstonts en voor altoos te staaken, sullende anders, hoewel ongaerne, genootsaakt weesen, sodanige middelen te gebruyken, om deselve te doen cesseren, die niet als seer onaengenaem sullen kunnen voorkomen, Paramaribo den 12 Juny 1725.

N°. 32.

(EXTRACT)

P R Æ S E N T.

*De Wel Ed. Gftr. Hr. Gouverneur President.**Absent by indispositie**De Heeren F. A. de Raineval.**Commandant**A. Wiltens.**D. Pichot.**B. Beeke.**P. Melon**A. Verkerck,**S. L. Neale.*

Notulen van de Resolutien genomen by de Heeren Gouverneur Raden van Politie en Criminele Justitie deser Colonie van Suriname,

Donderdag den 26. dito.

DE Heer Gerrit Pater, als Commissaris van S'lands kost grond by de Fortresse Sommelsdyk, heeft den Hove te kennen gegeven, dat syn Ed. sich hadde vervoegt op de Fortresse Sommelsdyk, en bevonden, dat soo 't woonhuys van den Commanderende Officier, gelyk ook de bedding op de Batteryen, ende Galderye van de Barakken als mede het huys staende op s'lands kost gront, sodanig waren vervallen, dat deselve nootzakelyk dienden te werden gerepareert.

T welk behoort, is goet gevonden en verstaen syn Ed. voor de genomene moeyte en gedaene communicatie te bedanken, en de Resolutie over dat point uyt te stellen tot de naeste sessie.

Aldus gedaen, geresolveert, ende gearresteert in onse Vergaderinge gehouden aan Paramaribo den 20. 21. 23. 24. 25. en 26. July 1725.

Dd 1

N°. 33.

N°. 33. (XTRACT)

P R A E S E N T.

De Wel Ed. Geftr. Hr. Gouverneur Præsident
De Heeren F. A. de Raineval.
Commandant
Daniel Pichot.
B. Beeke.
G. Pater.
A. Verberk.
S. L. Neale

Notulen van de Reso-
 lutien genomen by de Heeren
 Gouverneur en præsente Raden
 van Politie deser Provintie, Extra-
 ordinair aan Paramaribo verga-
 dert.

• *Dinsdag den 7. Augustus 1725.*

Zyn Wel Ed. Geftr. den Heer Gouverneur heeft ter Vergade-
 ringe bekend gemaakt, dat den Capiteyn commanderende op
 de Fortresse Sommelsdyk, aan syn Wel Ed. Geftr. hadde te
 kennen gegeven, dat de Galderye voor de Barakken der mi-
 litie op de Fortresse post houdende, benevens een gedeelte van het
 dak was ingevallen, dat het mitsdien absolut noodzakelyk was, de-
 selve ten spoedigsten wierde herstelt, dat ook den selven Capiteyn
 aan syn Wel Ed. Geftr. hadde te kennen gegeven, dat het huys, tot
 syn woninge gedestineert, mede diende te werden gerepareert, als
 zynde ten eenemaal in die staat daer het althans in is, onbewoon-
 baer, versoekende hier inne ten spoedigsten mogte werden voorsien,
 welk behoort, en daar over gedelibereert; is goed gevonden, en ver-
 staen, de Heer Gerrit Pater, als Commissaris, van s' Lants kost gront
 by deselve Fortresse gelegen, te versoeken, en te committeren de
 Barakken der militie ten spoedigstente doen repareren, de materialen
 daar toe gerequireert in te kopen, of te doen inkopen, het maken van
 deselve aan te besteden, soo syn Ed. goed zal vinden, fullende de
 voldoening van het benodigde uvt de modique lasten werden betaelt.

Ende wert syn Ed. verders versogt, en gecommitteert een notitie
 te doen maken, van sodanige materialen, als tot het in sraat stellen
 van het woonhuys van den Capiteyn als andere benodigtheden tot de-
 selve Fortresse werden gerequireert, omme deselve gesien, de nodi-
 ge ordres ten dien eynde te stellen, fullende van dese Resolutie soo
 aen syn Ed. als den Ontfanger der modique lasten extract werden ge-
 geven.

Aldus gedaen geresolveert, ende genotuleert, in onse Vergaderinge
 gehouden aan Parimaribo, datum ut supra.

N°. 34.

N°. 34. (EXTRACT)

P R E S E N T

Zyn Wel Ed. Gestr. den Heer Gouverneur
President,
Johannes Bley Commandant.
D'Heeren J. Meunier.
Benjamyne Beeke.
G. Paser.
P. Melon.
Anth. Verkerk.
Ad. Wiltens.

Notulen van de Reso-
 lutien genomen by de Heeren
 Gouverneur en Raden van Poli-
 tie alhier aen Paramaribo ver-
 gadert.

Dingsdag den 22. January 1726.

SYn wel Ed. Gestr. den Heer Gouverneur heeft ter vergaderinge bekendgemaakt, dat den Capiteyn de Fredder, commanderende op Sommeldyk, zyn wel Ed. Gestr. klagenderwyse hadde vertoont, dat het huys tot syn Logement aldaer ten eenemaele onbewoonbaer was, als zynde de grondseels en vloeren gansch vergaen, sulx dat zonder een spoedige reparatie het zelve gevaer liep onder de voet te vallen; Dat ook de Soldaten in haere Barakken niet droogh konde leggen, waerinne mede diende te werden voorsien, verzoekende dien aengaende een spoedige Resolutie mogte werden genomen.

Welk gehoord, endaerover gedelibereert; is goedgevonden en verstaan, de Heer Anthony Verkerk als Commissaris van s' Lands kost grond te verfoeken, en te Committeren, het benoodigde aldaer ten spoedigsten, door een bequaem Timmerman te doen examineren, verders met hem wegens die bevondene, en te doene reparatien, zoo voor arbeydsloon, als kost te accordeeren, tot de te doene reparatien zoo veel van de balken en ander hout van de boven kreek van Commewint te gebruyken, als syn Ed. nodig zal oordeelen, welk hout den kerk-Meester Schas, op syn Ed. ordre zal laten volgen en de nodige vloer, als ander planken te doen inkopen, gelyk ook de spykers om de Cingels op te leggen, en verders wat syn Ed. nodig zal oordeelen, zullende hier van aen zyn Ed. Extract werden gegeven.

Aldus gedaen, geresolveert en de gearresteert in onse vergaderinge gehouden aen Paramaribo den 21. 22. 23. 24. 25. 26. 28. en 29. January 1726.

No. 35 (EXTRACT)

P R Æ S E N T

Syn Wel Ed. Gestr. d'Heer Gouverneur
President.

Johannes Bley Commandant,
D'Heeren J. Meunickx.

Benj. Beeke.

G. Pater.

P. Melon.

Anth. Verkerk.

S. L. Neale.

Notulen van de Reso-
 lutien genomen by de Heeren
 Gouverneur, en Raden van Po-
 litie alhier aen Paramaribo ver-
 gadert.

Donderdag den 24. January 1726.

DE Heer Gerrit Pater, als in de voorleeden Jaere de Commis-
 sie over s' Lands kost grond by de Fortresse Sommelsdyk ge-
 had hebbende, heeft ter tafel overgebracht het Journael van
 het werken der slaven, door den Officier Albert Joosten ge-
 houden, als ook de lyst van het getal der slaven, te gelyk. overleeve-
 rende een Notitie van het benoodigde, zoo gereetschap, als ander-
 sints, gelyk ook een Rekening, voor tien dagen kostgelt van een
 Timmerman, die de deur aen de sluys van de Fortresse Sommelsdyk
 heeft gemaakt, de selve stellende ter tauxatie van deesen Hove,
 versoekende, hy Albert Joosten meede voldoeninge van vier Bottels
 Wyn by hem gebruykt, tegens aghtien stuyvers de Bottel, tot ge-
 bruyk der sieke Slaven, als ook drie Phallen Drum van de Heer de
 Rayneval ontfangen, ten dienste als voren, leeverende meede over
 een reekeningh van den Chirurgyn op de zelve Fortresse ter somme
 van twintig guldens.

Welk gehoort, is zyn Ed. voor desselfs genomene moeyte bedankt,
 en verders naer deliberatie goedgevonden en verstaen, den Heer An-
 thony Verkerk, althans in Commissie zynde te versoecken, en te
 committeeren, de gerequireerde benodigtheeden te doen versorgen
 en voorts hem voorde tien dagen kostgelt van den Timmerman toe te
 leggen een somma van sevingulden tien stuyvers, als ook te restituee-
 ren de drie guldens twaalf stuyvers, voorde vier gekoghte Bottels Wyn,
 ten dienste der sieke Slaven gebruykt, taxeerende en de modereren-
 de verders de reekeningh van den Chirurgyn Holsman, op een som-
 me van vyftien guldens, sullende hier van Extraët aen de Heeren Re-
 kenmeesteren werden gegeven ten eynde die voldoeninge te besorgen.

Aldus gedaen, geresolveert ende gearresteert in onse Vergaderinge
 gehouden aen Paramariboden 21. 22. 23. 24. 25. 26. 28. en 29, Janua-
 ry 1726.

No. 36. (EXTRACT)

P R Æ S E N T

Notulen van de Reso-

*De Wel Ed. Geftr. Heer Gouverneur president**De Heeren Joh. Bley Commandant.**Adriaan Wilkens.**Daniel Piñhot.**Benjamin Beeke.**Gerrit Pater.**Pieter Melon.**Anthony Verkerk.**Steph. Laur. Neale.*lutien genomen by de Heeren
Gouverneur en Raden van Poli-
tie aan Paramaribo Vergadert.*Donderdag den 25. April 1726.*

SYN Wel Ed. Geftr. den Heer Gouverneur heeft ter Vergaderinge ver-
toont, dat de grond op den hoek van de Fortresse Zeelan-
dia, daar de Vlagge stock staat, van dag tot dag meer en meer-
der is wegspoelende, ja soo verre, dat onder de muur reets
meer als een piek lengte is ondergraven, sulks te bedugten is, desel-
ve de een ofte de andere tyt sal komen in te storten, 't geen diende
te werden geweert, en soo veel doenlyk belet, soo als syn Wel Ed.
Geftr. soo veel mogelyk hadde tragten te doen, en verders met het laten
sinken van een oude pont van meeninge was te doen, dog dat syn Wel
Ed. Geftr. oordeelde mede van veel nut en voordeel te sullen we-
sen, in gevalle de Schippers van alle de Hollandsche en Engelsche sche-
pen en vaartuygen, geordonneert wierd, de ballast, die sy komen
mede te brengen, aldaer op sodanigen plaetse, als haar sal werden
aangewesen, te werpen.

Welk behoort, en geconsidereert, deselve sulks sonder veel moeyte
konnen doen, aangesien die andersints of in 't water of aan strand goyen,
is goet gevonden en verstaen aan alle Schippers van Hollandsche en
Engelsche Schepen en vaartuygen te Ordonneren, van nu voortaan
de ballast, die sy sullen komen mede te brengen, nergens anders te
mogen werpen als by de Fortresse Zeelandia, op sodanigen plaats,
als haar telkens sal worden aangewesen, alles op pæne, dat die gene
die deselve ergens anders, als daar, komt uyt te werpen ofte lossen,
telkens verbeuren sal een somma van vyf hondert guldens, een derde
te bekeeren voor den Heer Raad Fiscael, een derde voor den aan-
brenger, en een derde voor de modique lasten; en sal hier van by
publicatie aan een ygelyk kennisse werden gegeven, werdende den
Secretaris gelast, die te vervaerdigen.

Aldus gedaen, geresolveert, en gcarresteert in onse vergaderinge
gehouden aan Paramaribo den 23. 24. 25. 26. 27. 29. en 30. April
en den 1. Mey 1726.

N°. 37.

Notulen van de Reso-

P R Æ S E N T.

lutien genomen by de Heeren
Gouverneur en Raden van Po-
litie van Suriname aen Parama-
ribo vergadert.

Zyn wel Ed. Gestr. de Heer Gouverneur
Præsident.

De Heeren Johan Bley, Commandant
Ad. Wiltens.

D. Pichot.

G. Patcr.

P. Melon.

Anth. Verkerck.

Sepp. Laur. Neale.

Saturdag den 27. July 1726.

SYn Wel Ed. Gestr. den Heer Gouverneur heeft aen de Vergaderinge bekend gemaekt, dat syn Wel Ed. Gestr. berigt hadde gekregen, dat de backoven op de Fortresse Sommelsdyk ten dienste van het daer leggende Guarnisoen gebruykt werdende, te eenemaal buyten staet was gestelt, om het gerequireerde brood daer in te kunnen bakken, als mede dat de Brandmuur in deselve Bakkerij naast gelegen synde aen de aldaer synde barakken, in een slegte staet is, waer door by onverhoopt voorval, groote ongelukken van brand of andersints souden kunnen ontstaen, of het niet nodig soude wesen, dat tot voorkominge van de schade, die daer uyt soude kunnen resulteren, daer in ten spoedigste wierde voorsien en het selve vermaekt.

't Welk gehoord en syn Wel Ed. Gestr. voor de gedane Communicatie bedankt synde, is goed gevonden en verstaen, aengesien de nootsaekelykheyt van dien den Heer Anthony Verekerck tans in de Commissie wegens des Lands grond by de Fortresse Sommelsdyk leggende, te versoeken en te committeren, het gerequireerde ten spoedigste te laten herstellen en versorgen sullende syn Ed. hier van Extract werden gegeven.

By welke occasie gemelde Heer Verkerck den Hove te kennen heeft gegeven, dat den Officier van de geseyde Lands grond by missive aan syn Ed. hadde versogt, om redenen by hem geallegeert, syn die missie teegens de Maend Jannuary naelt komende te mogen erlangen, 't welk gehoord, voor notificatie is aengenomen, &c. Voorts heeft syn Wel Ed den Hove voorgedragen, dat tot twee differente reysen, en door twee verscheide Personen, het benodigde hout, soo tot reparatie van de gebouwen, als mede andere te herstellen benoodigtheden op de Fortresse Sommelsdyk, geleverd was, het nu sulx was, dat door sterf-geval als anders, daer van was versteeken met een overleggende een reekening van Margaretha Neeven, van vier duysend geleverde bolletrie Zingels aen gemelde Fortresse ter somme van hondert twintigh Guldens waer van de betaling versogt wierd.

Waer over gedelibereert, is goedgevonden en verstaen de Heeren Reekenmeesters te versoeken en te Authoriseren tot de voornoemde somma van hondert en twintigh Guldens, Ordonnantie op den ont-fanger der Modique Lasten te slaen, als mede den Heer Verkerck
nog-

nogmaels te verfoeken en te committeren het benodigde Hout tot reparatie als anderfints ten spoedigste in te koopen of andere aen te befteden &c.

Aldus gedaen, gearresteert, ende geresolveert in onse Vergaderinge gehouden alhier aen Paramaribo den 26. 27. 29. en 31^{en}. July den 1. 3. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 12^{en}. Augustus 1726.

N°. 38. Is een Inventaris van s' Landts kost grond, met zyn ap, en dependentien, gelegen in de Riviere Commenine, by de Fortresse Sommelsdyk, soo als die op den 13. December van den Jaere 1726. is overgelevert, door den afgaende Officier, aen den nieuwen aengestelde Officier aldaer, Willem Belleval, en door deselve beyde onderteekent, ten overstaan van de Heer Gerard de Vree, Raadt in den Hove van Politie, der Colonie van Suriname,

Desen Inventaris behelst een specificatie van alle de materialen, en, gereetschappen, op de voorschreve flands kost grond, ten tyde van de voorschreve overleveringe gevonden, mitsgaders van den slegten toestand van deselve.

N°. 39. Is een dagh journael, gehouden by den voornoemden aengestelde Officier op s' Landts kost grond Willem Belleval, en door den selven onderteekent.

Het voornoemde dagh journael behelst een pertinente notitie van alle de slaven, en slavinnen, dewelke sedert primo January van den Jaere 1726. tot den 30. November van den selven Jaere 1726. incluys, dagelyks ten dienste, en op de voorschreve s' Landts kost grond hebben gewerkt, als meede van de materiaelen, dewelke gedurende die tyd, daer aen, en aan derespective Fortressen zyn gebragt, en geemployeert;

Dogh welke twee instrumenten, men om desselfs groote extentie gemenageert heeft hier agter te doen drukken, onder praesentatie echter, van by aldien de Heeren Directeuren aen de validiteyt van dien quamen te twyffelen, deselve ten allen tyden te sulen exhiberen.

Ff

N°. 40.

N°. 40.

(EXTRACT)

P R Æ S E N T

*Zyn Wel Ed. Geftr. Heer Hendrik Temming**Gouverneur Præfident.**De Heeren Johannes Bley Commandant**Adriaan Wiltens.**Daniel Pichot.**Benjamin Becke.**Gerrit Pater.**Anthony Verberk.**Stephanus Laurentius Neale.*

Notulen van de Reso-

lutien genomen by de Heeren
Gouverneur en Raden van Politie
dezer Colonie van Suriname, Ri-
vieren en districten van dien al-
hier aan Paramaribo ordinair Ver-
gadert.*Maandag den 20. January 1727.*

DE Heer Neale als Commissaris van s'Lands kost grond heeft mede ter tafel overgebracht diverse reekeningen ten behoeve van verscheide personen, bedragende omtrent de somma van 600. guldens voor geleverde Houtwaaren en materiaalen, tot de Fortresse Sommelsdyk en de post inde moscreeq.

Welk behoort synde is goet gevonden en verstaan den Heer Gerrit Pater als reekenmeester te versoeken, ende te authoriseceren, voor die somma ordonnantie op de Ontfanger der modique lasten te slaan.

Aldus gedaen, genotuleert, ende geresolvert in onse Vergaderinge gehouden aan Parimaribo den 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. en 31. January en den eersten February 1727.

N°. 41.

(EXTRACT)

P R Æ S E N T

*Zyn Wel Ed. Geftr. de Heer Hendrik Temming**Gouverneur Præfident.**De Heeren Johannis Bley Commandant.**Adriaan Wiltens.**Daniel Pichot.**Benjamin Becke.**Gerrit Pater.**Anthony Verberk.**Stephanus Laurentius Neale.*

Notulen van de Reso-

lutien genomen by de Heeren
Gouverneur en Raden van Poli-
tie ordinair aen Paramaribo ver-
gadert.*Woensdag den 23. April 1727.*

DEN Heer Stephanus Laurentius Neale als Commissaris van s'Lands kost grond heeft aen desen Hove te kennen gegeven, hoe dat syn Ed. 't huys van den Capiteyn op de Fortresse Sommelsdyk hadde laten repareren en dat verders de reparatien, soo aan de huysinge van de Fortresse Sommelsdyk als de post in de met-

motcreeq soude laten doen, verders vertonende, dat alles aldaar in flegten ſtaat was; 't welk gehoord ſynde is 't ſelve voor notificatie aengenomen en ſyn Ed. voor ſyne genomene moeyte bedankt en verſogt, verders in het behertigen dier ſake te continueren, 't welk by ſyn Ed. is aengenomen.

Syn Wel. Ed. Geſtr. den Heer Gouverneur heeft ter tafel overgebragt een Memorie, inhoudende als volgt.

N°. 42

Memorie door den Gouverneur der Colonie van Suriname Hendrik Temming overgegeven aen de Heeren Raden van Politie aldaar in derſelver Vergaderinge op den 27. April 1727.

DEn ondergeſchreve heeft meenigmaal by voorvallende occaſien aen U Ed. Aghtb. mondeling voorgedragen den elendigen en deplorabelen ſtaat der Colonie van Suriname, ten opſigte van deſſelfs overgrote ſwakheyt, waar door niet in ſtaat is, om eenige deſentie met vrugt te doen, in cas dat een uytheems Vyand, ja ſelfs met een ſeer geringe maght ſoude willen ondernemen, deſelve te attacqueren, dog tot ſyn uyerſte hartſeer en leetweeſen ondervonden, dat alle ſyne hier omtrent gedane vertogen van geene de minſte uytwerkende kragt ſyn geweest, om U Ed. Aghtb. tot eenig beſluit te brengen, of maat regelen te doen beramen, waar door deſe Colonie en vervolgens U Ed. Aghtb. beneffens alle de goede Ingeſetenen van dien, eenigſints ſecuur geſtelt en tegens Vyandelyke ondernemingen gedekt mogen weſen.

Om welke redenen hy ſigh Eeds, Ampts, en pligts halven genootſaakt vind, als nu by geſchripte, op dat ten allen tyden ſoude konnen blyken, dat het aen geene Remonſtranten ontbrooken heeft, U Ed. Aghtb. voor oogen te ſtellen.

Dat nademaal tegenwoordig alle de voornaamſte Mogentheden van Europa in rep en roer ſyn, om talryke krygsbenden te verſamelen, de Oorlogs magafynen van alle nootwendigheden op te vullen, de vervallene Fortificatien te herſtellen en nieuwe ſterktens te bouwen.

Ja dat ſelfs reets conſiderable Vlooten aen verſcheyde Potentaten gehorende, ſigh in Zee bevinden, en nogh daar en boven andere uytgeruſt worden, ſonder dat het ymand bewuſt ſy, tot wat eynde alle deſe preparatien gemaakt worden, of waar dit groot Oorlogs onweder, het welke eerlang ſchynt te ſullen uytberſten, eygentlyk ſal neder ſtorten, het nu ook al lange tyt geweest ſoude ſyn voor de Regeringe van Suriname hier te Lande, om uyt den dodelyken ſlaap, waer inne men ſoo lange jaren gelegen heeft, eyndelyk eens te ontwaken, en middelen by der hand te vatten, waar door Land, en Kerke, ja ſelfs de perſoonen van U Ed. Aghtb. en aller Coloniers, mitſgaders hunne met ſoo veel arbeyt moeyten en koſten verkreegene goederen, voor alle Vyandelyke invaſien bevryd, en in ſekerheyt geſtelt worden.

't Is beklaglyk, ja onverantwoordelyk voor God, en alle menſchen,
Ff 2 dat

dat men hier in soo een fatale gerustheyt blyft sitten, sonder de hand te willen uytsteecken tot eyge bescherminge.

Het moet ook een yder, die maar een weynig natuurlyk verstand, of Oordeel besit, dese soo dodelyke gerustheyt der Surinamers, waar-schynlyk voorkomen, als of men hier te Lande genoegsaem, ja volkomen verzekert ware, dat geene uytheemsehe Mogentheden in staat soude wesen dese Colonie te kunnen attacqueren; maar den ondergeschreven wilde gaarne weeten op wat fundamenten en gronden, dese verzekering gebout is, daar de ervaringe by de laatste invasie der Franschen het contrarie getoont heeft, hoewel dien beleefden of genereusen Vyand sich geenints van syne avantagien doenmaals bediende, soo als in desselfs maght was te kunnen doen, de sagte behandelingen die menter dier tyd onverwagt van de Vyanden heeft genoten, syn apparentelyk de steunselen waar op men sich hier te Lande verlaat, met onderstellinge, dat men by andere voorvallen wederom diergelyke sal ontmoeten, en dat het derhalven onnodig, ja de moeytens niet eens waardig geoordeelt word, sich in eenigen staat van tegenweer te stellen.

Andere dog weynige souden misschien hare gerustheyt denken te kunnen grondvesten op hare Capitalen, die sy reets van tyd tot tyd naer den Vaderlande geremitteert hebben, en nogh daaglyks door considerable remieses komen te vergroten, gelovende, dat ten quaadste genomen, hier te Lande alles verlooren synde, sy als dan in vryheyt souden kunnen repatrieeren, en van opgemelde Capitalen genoegsaam bestaan.

Maar wie is 'er, die niet weet, dat het van de maght en willekeur van eenen overherende Vyand volslagen is afhangende, de overheerde volkeren, en een yder uyt deselve in 't particulier, na welgevallen te kunnen handelen, en op sodanig hoog rantsoen te stellen, als sy mogten komen te fixeren.

Dus komen dese fundamenten en steunselen van selfs te vervallen, sonder dat men genootsaakt is, der selver swackheyt aen te toonen.

Het is den ondergeschreve niet onbewust, dat de Heeren Raden van Politie deser Colonie al voor lange gesustineert hebben, en nogh syn sustinerende, dat in 't generaal al het werk der meerder versterckinge moet komen ten privative Lasten van de wel Ed. Groot Aghtb. Heeren van de Ed. Geoctroyeerde Societeit, sonder in consideratie te willen nemen, (hoewel sulx aen haar Ed. Groot Aghtb. overvloedig bekend is) dat de Cassa en alle de inkomsten van de Ed. Societeit op verre niet kunnen toereyken, veel min genoeg syn om die meerder versterckinge met ap-en dependentien van dien, en wel voornamentlyk het vermeerderen en in dienst houden van de nodige Militie, die tot het verdedigen der stercktens in dispensabel vereyscht word, te bekostigen, en met ordentelyke gagie volgens gewoonte te Soldojeren. Dogh haar Hoog Mog. syn omtrent dit point van geheel andere gedagten, als hebbende op de nadere informatien en klagten door de Heeren Raden van Politie deser Colonie in sekere Missive van dato 17. Juny 1713. als mede in een Request op den naam van eenige Burger Officieren van Suriname, beyde met hunne bylagen vervat, sich positive gelieven te verklaren, en in derselver Resolutie van den 18. December des gemelde Jaars 1713. te erkennen, dat de wel Ed. Groot Aghtb. Heeren Directeuren van de Ed. Societeit uyt een

een zucht voor het welwefen van de Colonie, veel meerder daar toe hadden gedaen en gecontribueert, als waar toe gehouden fyn geweest, alles breder in de voornoemde Refolutie is te sien.

Edogh laet men nu, dit vorige overgeflagen, eens voor een moment onderftellen, fonder fulx hier mede eeniger maeten toe te ftemmen, dat alle de onkoften tot meerder verfterkinge met alle het geene daar verders toe vereyft word, fonder iets daar van uyt te fonderen alleen door haar wel Ed. Groot Aghtb. foude moeten gefourneert en gedragen worden, fonder dat de Ingefeten en defter Provincie gehouden fouden welen, iets meerder, als tegenwoordig fyn doende, daartoe te contribueren, en dat ondertuffchen de Colonie in geen genoegfamen ftaat van defenfie gefteft, maar ter contrarie in de oude en vorige fwackheyt gelaten wierde, en dat men daarenboven den Vyand alle dagen te verwagten hadde, om defelve te invaderen, foude nu in fodanige gefchapentheyt van faken wel ymand kunnen fufineren, dat het wyfelyk gedaen foude welen, den fo dierbaren tyt te verfpillen, met wytlopige Schrifturen, (die niewers anders toe dienen, als om twift en verwydering te baren,) op te fteflen en inteleveren, en dus overtollige Romonfrantien aen haar Hoog Mog. dien aengaende te doen, fonder eenige de minfte beweginge te maken of middelen te excogiteren, en die met eenen in 't werk te fteflen, om figh by provifie tegens Vyandlyke ondernemingen en aenvallen te dekken: Hoeveel te meer dan behoorde men, fonder eenig tyt verfuym, alle kragten in te fpannen voor eygene vryheyt, en behoudeniffe van Lyff en Goederen, dat geene by te brengen, waar door men in fekerheyt kan worden gefteft, daar het aen haar HO. MO. volkomentlyk gebleeken is, dat de wel Ed. Groot Aghtb. Heeren Directeuren boven derfelfver vermogen, tot maintien en confervatie van de Colonie gecontribueert hebben, fo als haar wel Ed. Groot Aghtb. met fulx te doen, nog dagelyks continueren.

Het is den ondergez. mede niet onbewuft, dat'er nogh veele welmeenende Ingefeten hier te Lande gevonden worden, dewelke haare nakende totale ruine die oogfchynlyk uyt defe onwerksame gerufftheyt moet voortkomen te gemoet fiende, met veel yver en cordaatheyt jaarlyks meerder fullen willen Contribueren, als fy tot nog toe gedaen hebben, in hope van daar door in ftaat te geraken, van in toekomende de vryheyt harer Religie, en het befit harer Goederen ongemolefteert te fullen kunnen genieten.

Den ondergez. gelooft, nog verder gaende, dat felfs onder de Heeren Raden van den Ed. Hove van Politie eenige fullen gevonden worden, aen welke het onvermogen van de Ed. Societeyts Caffa bekend fynde, in gemoede figh overtuygt vinden, dat by aldien men goede, en tot securiteyt vereyft wordende Fortrefften genootfaakt is te bouwen, en een talryker Guarnifoen tot verdedinge in koft en Soldye te onderhouden, en daarenboven de Oorlogs Magazynen te vermeerderen, en telkens na vereyftch nieuwe behoefkens en Amunitie te verforgen, en op te vullen boven, een groot getalandere onmeydelyke onkosten, die daer als aengefchakelt fyn, en waar toe feer-groote en altyt durende uitgaven vereyft worden, ook de jaarlykfe inkomften van de Ed. Societeyt, door eenige meerdere Impofitionen op de jaarlykfe Revenuen der Ingefeten te leggen, indifpenfabel dienen te werden geaugmenteert.

G g

Der-

Derhalven verwacht den ondergeschreven van U Ed. Agthb. als welmeynende Lands-lievende Regenten, en Magistraten, der Provincie, dat men in een onderlingh vertrouwen te samen sodanige middelen, als tot uytvoeringe van 't opgemelde vereyicht worden, sal excogiteren, die door alle na mate harer vermogens te gelyk gedragen, en dus aen de goede Ingesetenen minst gevoelig voorkomen mogen.

Om nu fulk een goet, heylsaem, en nootzakelyk oogmerk te bereyken, vind den ondergeschreven geen beeter, sagter, nog expeditier middel, als dat men sich imaginere, dat de vragten der Suykeren, soo als die allesints lopen, altyt met een halven duyt per pond verhoogt, en dese verhoginge door den Inlader te betalen, effective in de Ed. Societys Casla gebracht wierde.

Dus soude sodanigen last niet alleen van de Planters, maer ook door de Kooplieden en alle sodanige, die voor haer Rekening Suykeren quamen in te scheepen, en te versenden, evenmatig gedragen worden; de Wel Ed. Groot Agthb. Heeren Directeuren van de Ed. Societeyt souden selfs hier inne contribueren, na mate der Suykeren, die aen deselve van wegens de Hoofst-gelden jaerlyks worden betaelt.

Dese Impositie soude na proportie op de Costy en andere Vrugten en Producten deser Provincie insgelyks kunnen werden gefixeert, en dus doende, de inkomsten van de Ed. Societeyt boven desselfs ordinaire revenues vermeerdert, en haer Wel Ed. Groot Agthb. in staet stelt, om meerder versterkinge, en het onderhouden van talryker Militie te bekostigen;

Ook de behoudenisle van Land, Kerke, en Vryheyt, Persoonen en goederen menschelyker wyse in sekerheyt gestelt worden, sonder merkelyk gevoelen of drukkinge van de goede onderdanen,

Den ondergeschreven vermeynt, dat men gesamentlyk sonder haestatie, in dit gewrigt van tyden, dit hier voren aengetoonde middel by provisie behoorde te amplexeren, en het selve soo aen haer HO. MO. als aen haer Wel Ed. Groot Agthb. te proponeren en derselver approbatie daer op te versoeken,

Edogh soo U Ed. een ander Æquivalent, en nog minder voor de Coloniers gevoelig gelt-middel, waer door het selve oogmerk kan werden bereykt, mogten hebben uitgevonden, sal fulks met plaaisier aenhooren, en hier op een spoedig antwoord verwagten.

(was getekent)

H. Temming.

Welke Memorie gelesen en gehoord synde, hebben haer Ed. Copie versogt om over het selve haer Ed. gedagten te laten gaen:

T'Welk door welgemelde syn Wel Ed. Gestr. aen haer Ed. is gesenteert,

Donderdag den 24. dito

De Heer Neale heeft aen den Hove voorgedragen, of het niet dienstig soude syn, den inkoop van eenige slaven te doen, voor 's Lands
kost

koft grond en onderhoudinge der Fortrefse Sommelsdyk , en van de Poft op de Brandwaght in de Motkreck als anders.

'TWelk gehooft fynde, is het felve voor Notificatie aengenomen.

P R A E S E N T.

De Heeren Uihari.

Dempto de Hi. S. L. Ncale.

Donderdag den 1. Mey 1727.

DE Heeren Raden hebben ter Tafel overgebracht antwoord op de Memorie van fyn Wel Ed. Geftr. van den 23. April laestleden, verfoekende dat het felve in de Notulen mogten werden geinfereert 't welk by fyn Wel Ed. Geftr. is geconfenteert.

De ondergefchreve Raden van Politie en Crimineele Juftitie der Colonie Suriname gefien hebbende de Memorie door fyn Wel Ed. Geftr. den Heer Gouverneur derfelfer Colonie Hendrik Temming op dato den 23. April defes Jaars ter Vergaderinge overgelevert, en in de notulen van dien datum geinfereert, feggen dat fy Raden gefamentlyk met U Wel Ed. Geftr. in een gevoelen fyn ten opfigte van de lobere en bedroefde flegte gefteltheit van de Fortrefsen, en fterckkens; (met alle het geene daar aen behoort) defer Colonie, en dat ook de gemeene gerugten van Oorlogh aen alle kanten tocnemen, dat ten dien eynde en omme gedreygde onheilen te pravenieren ende tot fecuriteyt defer Colonie, fy Raden volkomen mede van gevoelen fyn, dat het nodigh is, dat ten allerfpoedigften middelen wierden beraemt en by der hand genomen, tot verfeckering en verfterking defer Landen.

Dogh dat fy Raden met het uyterfte leetweefen moeten fien, dat haar Ed. Groot Aghtb. de Heeren Directeuren, als fynde in Patria en aen wien de dreygende gevaren nader en volkomener bekend fyn, en de fekerheyt defer Colonie gedemandeert is, geene de minfte aenvoer van de gerequireerde benodigtheeden, tot verfterckinge komen te doen.

Het is U Wel Ed. Geftr. ook volkomen bewuft, *dat ingevolgeden Oeffroey die haar HO. MO. goetgunftig hebben gelieven te verleenen, in het 27. Articul is geftatueert, dat het onderhond van de Fortrefse aen de Riviere van Suriname, mitsgaders het maken en onderhouden van alle verdere Fortificatien, by aldien fulks bevonden foude mogen werden te werdengerequireert, fal fyn ten laften van haar Wel Ed. Groot. Aghtb. de Heeren Directeuren defer Colonie, als repræfenterende by aanvaerding en overneming haar Wel Ed. Groot Aghtb. de Heeren van de Weft-Indifche Compagnie, gelyk ook het Gefchut en Amunitie van Oorlogh, de foldyen, en het onderhoud van het Guarnifoen, ende alles wat relatie heeft tot befcherming en defenfie van defe Colonie.*

Dogh aengefien by Hoog gemelde haar HO. MO. by derfelve Resolutie de dato 28. December 1713. op het bericht van haar Wel Ed. Groot Aghtb. de dato 1. November 1713. als voorgevende, even ende als of de Fortrefse Zeelandia in behoorlyke ftaat van defenfie

G g 2

was,

was, daar ter contrarie van dien aen U Wel Ed. Gestr. en alle militaire Officieren, en verdere kennis hebbende bediendens van welgemelde haar Wel Ed. Groot Aghtb. genoegzaam consleert, en diverse malen discours gewyse gedeclareert is, dat indien de Raden en Coloniers vermeinen meerder versterckinge soude nodig weesen, tot hunne bescherminge, dat sy Raden en Coloniers als dan hunne gemaghtigde sullen hebben te qualificeren, omme met haar Wel Ed. Groot Aghtb. de Heeren Directeuren te confereren, als mede over het geene sy Raden en Coloniers tot de meerder securiteyt sullen hebben te contribueren.

Waarop sy ondergsz. Raden seggen, dat ingevolge van welgemelde Resolutie van haar Hoog Mog. de dato 28. December 1713. hunne Volmagten syn versonden, ten eynde omme met haar wel Ed. Groot Aghtb. de Heeren Directeuren deser Colonie te concerteren, hoewel voor als nogh met haar weeten dat heylsaam Oogmerk geen effect heeft kunnen forteren, ende vermits die saeken in Patria nog levendig syn, en daar so sy verhoppen sal kunnen werden geconvenieert, vermeynen sy Raden niet bevoegt te syn, ietwes hier in buyten opgemelde Resolutie van haar Hoog Mog. te kunnen ofte vermogen te besluyten en te verrigten, veel min eenige belastinge op de Ingesetenen leggen, soo lange geen conventie is geslooten, vermits buyten meergemelde Resolutie van haar Hoog Mog. het 30. Art. van den Oostroye wel vervat: Dat den Gouverneur en Raden niet en sullen wesen bevoegt eenige Impositien ofte Lasten te mogen stellen ofte heffen anders als op speciale Approbatie van haar Hoog Mog. en van de Heeren Bewindhebberen, ten eynde de gemelde Coloniers ook mogen wesen geruist, ten respecte van de buytensporigheden, waarin de voorsz. Raden selver souden mogen komen te vallen.

Edogh syn de ondergsz. Raden in vertrouwen dat U wel Ed. Gestrenge benevens haar mede in volkomen ondervinding is, dat seer weynig Ingesetenen Capitalisten syn, ja zelfs dat men na onderzoek met het uysterste leetweesen soude moeten bevinden, dat van vyftig Persoonen, weynig meer dan een soude worden gevonden, die voor een waarlyck Capitalist soude kunnen verstrecken, daar een kleyn gedeelte van het overige getal of mediocre middelen ofte geen als alleen hunne so genaamde vrye staaten besitten, en het verdere grootste gedeelte, niet alleen onmagtig, maar zelfs in, en onder sware ichulden gedompelt leggen.

Nogh vinden sy Raden sich genootsaakt te moeten declareren, dat geene van haar alle volkome is bewust de staat der Cassa van haar wel Ed. Groot Aghtb. de Heeren Directeuren deser Colonie, so wel ten opsigte der selver inkomsten hier te Lande, als de revenuen der Suykeren, Lastgelden en andere Geregtigheeden in Patria, door dien altoos de æconomie ofte huyshoudinge van welgem. haar wel Ed. Groot Aghtb. voor haar Raden gesloten is gehouden, Paramaribo den 29. April 1727.

(Was geteekent)

Adriaan Wittens, Daniel Pichot, Benjamyn Becke, Gerrit Pater, Anthonie Verberck, J. L. Neale, Pierre Juran, Frans Schas,

Aldus gedaan, geresolveert, genotuleert, ende gearresteert in onse Vergadering gehouden aan Paramaribo den 21. 22. 23. 24. 25. 26. 28. 29. 30. April en den eersten Majes 1727. No. 42.

N°. 42.

(EXTRACT)

P R E S E N T

Notulen van de Reso-

Zyn Wel Ed. Geftr. de Hr. Hendrik Temmingh,
Gouverneur President.
de Heeren Johannes Bley, Commandant.
Adriaen Wiltens, Raads Fiscael.
Daniel Pichot.
Benjamin Beeke.
Gerrit Pater.
Anthony Verberck.
Steph. Laurs. Neale.
Pierre Furan.
Francois Schas.

lutien genomen by de Heeren
 Gouverneur en Raden van Politie
 deser Provintie Suriname ordi-
 nair aen Paramaribo Vergadert.

Dyndsagb den 22. July 1727.

GEopent fynde sekere Brief addres hebbende aen desen Hove,
 is bevonden, deselve te wesen van den Capitain Jan Hendrik
 Fredder, inhoudende klagten van de miserabele staet waer
 in de Fortresse Sommelsdyk sigh was bevindende, gelyk ook
 derselver gebouwen.

Waer op syn Wel Ed. Geftr. in bedenkinge was gevende, of het
 niet raetsaem soude wesen deselve te doen repareren,

By welke occasie den Heer Neale mede verklaerde meermalen aen
 desen Hove gewag te hebben gemaekt over de sleghte gesteltheit der
 gebouwen en den miserabelen staet waer in de Fortresse was gestelt,

Welk gehoort fynde, is goetgevonden en verstaen, wel gemelde
 Heer Neale te committeren, en te authoriseren, alle het meest beno-
 digde, en van weynig kosten fynde, soo veel mogelyk te doen repa-
 reren, en tegens de naaste cessie van syn Ed. Rapport te dienen. &c.

BYLAGEN

Behorende tot de Memorie van GRIEVEN door de Raden van Politie en Coloniers van Suriname aen haer HO. MO. overgegeven.

V. Brey
Pr.